

SC EMPRI CONSULTING SRL

**Стратегия за запазване и популяризиране на
културното наследство на двата региона и
привличане на туристи**

**Cod CPV 79311100-8 Услуги за разработване на
проучвания**

Съдържание

Въведени	3
1. Опит в трансграничното културно сътрудничество	5
1.1. Регионална марка	5
1.2. Обща териториална база данни	5
1.3. Стратегия за териториално развитие	6
1.4. Перспектива за разбиране на културното и природното наследство	7
1.5. Оферта за туризъм	10
1.6. Пречки в развитието на трансграничния туризъм	14
2. Кратко описание на анализиранията област	16
2.1. Окръг Долж, в Румъния	16
2.2. Област Видин	22
2.3. Исторически сливания	28
2.4. Уроци по история	31
3. Архитектурни стилове	33
3.1. Румънска архитектура - окръг Долж	33
3.2. Специфичната архитектура на окръг Долж	36
Радиография на наследствени сгради в окръг Долж	36
3.3. Специфичната архитектура на област Видин	57
Радиография на наследствени сгради в област Видин	57
4. Разработване на политики за планиране и управление в областта на културата и туризма	69
4.1. Функции на Общността	70
4.2. Култура и регенерация	72
5. Изследване на кодификацията на градската символика <i>(Създаване на пилотен модел за научни изследвания, опазване, социализация и интегрирано управление на общото културно наследство и развитие на устойчив туризъм чрез съвременни информационни технологии, популяризиране на културното наследство изобщо)</i>	79
5.1. Материален символ (Джакарта и Кейптаун)	81
5.2. Дискурсивна символика	82
5.3. Иконна символика	82
5.4. Поведенчески символизъм	83
5.5. Заключение: градове и символи	84
5.6. Изследователска програма	90
6. Устойчиво развитие на туризма чрез използване на културно-историческите ресурси	93
6.1. Устойчиво развитие - взаимоотношения между туризма и културата	96
6.2. Методи на туристическо развитие на туристическия продукт въз основа на културното наследство	99
6.3. Насърчаване на историческото наследство за привличане на туристи	107
Библиография	109

Въведени

Проектът за трансгранично развитие между Румъния и България се осъществява в съответствие със сегашното ниво на развитие и бъдещите нужди. Чрез Съвместната стратегия за устойчиво териториално развитие на трансграничната зона Румъния - България беше създадена рамка за сътрудничество за използване и валорификация на териториалния капитал с цел повишаване на конкурентоспособността и иновациите за целия трансграничен регион.

Плодотворността на общото културно наследство има много измерения, от които запазваме основните: първото се отнася до диверсификацията на икономическите дейности в страните, граничещи с р. Дунав, с икономически измерими икономически цели и стандарти; второто измерение е насочено към подобряване на трансграничното сътрудничество, добро разбиране и създаване на форми на културно общуване между населението на двете страни.

Експлоатацията на културното наследство е част от комплексна стратегия, включваща мерки за икономическо развитие, социално развитие, облекчаване на бедността и социално изключване, повишаване на качеството на живота на гражданите. В основата на второто измерение е необходимостта от взаимно признаване на гражданите, постигане на общи проекти, които да отговарят на нуждите и стремежите на двете популации и да използват ефективно общия потенциал. В сравнение с големите култури и цивилизации на човечеството откриваме, че Долен Дунав не винаги е бил река, обединяваща творческите енергии на жителите, в много случаи е граница между културите и цивилизациите.

Ако има много стари следи за обитаване на бреговете на река Дунав от древни времена, вероятно свързани с общности от същата цивилизация (първите исторически останки датират от палеолита като Скала Кладовей, Лепенски Вир-Власак, Винча) и в древността тракийските племена някога са обитавали дълго време и двата бряга на р. Дунав, като вътрешна река на цивилизациите, ставайки в късната античност вътрешна река на римската култура, период, посочен от много историци като период на икономическо развитие на цялата империя. Започвайки с аурелианското отстъпление (270-275 г.), Дунав става териториална и културна граница. По този начин историческите събития създават предпоставки за различни еволюции на населението на двата бряга. Първоначално аурелианското отстъпление означаваше защитата на империята от многобройните нахлувания на мигриращите племена, а р. Дунав е основната естествена бариера срещу тях. След завладяването на България от османците р.

Дунав става за целия средновековен период естествена граница между района, намиращ се изцяло под управлението на исляма, и зоната на сливане между християнството и исляма.

Пътниците във времето са разкрили този аспект на района на сливане, представен от румънските страни, в които се развиват източните и западните влияния, в някои случаи Румъния се нарича границата между двата свята и културната граница, считана отдавна за източно от Виена е преместен от преките преживявания на Дунав.

Тази характеристика на Дунав отдавна разделя населението на двата бряга. Латинци на север и славяни на юг от р. Дунава доведоха също до културни различия, които затрудниха сътрудничеството между двата народа. Православието сега се явява като мост между двата народа, а членството в Европейския съюз и военният алианс в рамките на НАТО се опитват да променят историческата парадигма: плъзгайки се от изострянето на различията, често с популистки геополитически цели, общи елементи и начини на сътрудничество.

Това усилие надхвърля простия политически подход, който се среща по-скоро на дискурсивното ниво, като се полагат усилия да се изгради обща култура от двете страни на река Дунав, като тази река изисква асоциация с това, което се обединява, а не с това, което се отделя. По този начин европейското финансиране е щастливо свързано с тези нужди, които са условие за един функционален и ефективен Европейски съюз.

Усилията, направени по този проект, издигат виждането за съвместно използване на антрополия потенциал, инкубиран от съществуването на р. Дунав, и за преодоляване на сегментираните визии в полза на единна визия, основана на европейските символи и принципи, за да поеме общо бъдеще.

Статистика илюстриращи икономическото и социалното положение на трансграничния регион ниско ниво спрямо европейските региони и по поречието на Дунав, от двете страни, където се намират едни от най-бедните региони в ЕС. От тази гледна точка откриваме, че развитието на отношения на сътрудничество е необходимо, за да се компенсират последиците от историята, която е враждебна към благосъстоянието на двата народа. Създаването на културни мостове има ролята на увеличаване на доверието на гражданите и на обосноваване на общите икономически политики. Допълнително може да бъде начинът, по който могат да бъдат преодолените настоящите социално-икономически проблеми.

Това изследване не представлява изолиран подход. При изучаването на литературата, която разглежда въпроса за трансграничния регион, съществуват редица проучвания, изследвания и стратегии, които са в основата на развитието на трансграничния регион.

Като спазваме европейските препоръки да се възползваме от опита, придобит от предишни проекти, ние прилагаме тази стратегия, свързана с експлоатацията на културния капитал в окръг Долж и Видинската област, във връзка със стратегията за създаване на културно и природно наследство на Пространствения проект¹, за развиване на стратегическо сътрудничество целия в трансграничен регион. Този проект е достъпен на сайта на MDRAP и в този случай ние запазваме само насоките, които са в основата на разработването на стратегия за географския район, очертан от окръг Долж и област Видин.

¹ <http://www.spatial.mdrap.ro/>

1. Опит в трансграничното културно сътрудничество²

Документацията, извършена с цел да се разбере състоянието на знанията в областта на изследванията и на добрите практики, подчерта значението на проекта "Стратегия за териториално устройство на територията на Румъния - България в трансграничния регион", видим на официалния уебсайт на MDRAP. Изборът, направен в този проект, се отнася до елементите, свързани с темата на тази стратегия и който ръководи когнитивния подход към установяването на някои принципи, имащи отношение към развитието на двата окръга.

1.1. Регионална марка

Процесът на разработване и прилагане на регионална марка за трансграничната зона Румъния-България има за цел да осигури общ подход към по-широкото популяризиране на този регион, с акцент върху туристическите ресурси. Разработването на обща регионална марка би могло също така да допринесе за хармонизирането на трансграничните икономически, социални, културни и екологични политики във връзка с целите на социалното и териториалното сближаване и икономическата конкурентоспособност. В рамките на проекта бяха получени следните резултати във връзка с регионалната марка за трансграничната зона Румъния - България:

- Анализ на туристическия потенциал;
- Регионална марка: The Eastern Danube Region. A Gateway. An Odyssey
- Маркетингов план.

1.2. Обща териториална база данни

Общата цел бе разработването на всеобхватна хармонизирана пространствена база данни за териториалното покритие на румънския трансграничен регион като част от общите информационни ресурси, необходими за разработването на обща стратегия за устойчиво териториално развитие и мониторинг на въздействието за цялата трансгранична зона.

Хармонизираната пространствена база данни следва да служи като отправна точка за различните **секторни тематични стратегии, които биха могли да бъдат част от общите информационни ресурси, създадени за трансграничната зона.** Чрез интегрирането му със съществуващата и наличната база данни в района на проекта, тя ще бъде гръбнакът на инфраструктурата за пространствени данни (SDI), необходима за териториалното планиране. Информацията ще бъде по-късно интегрирана в конкретен GIS уеб портал, който ще позволи лесен достъп до данни както за държавата (местното управление, националната администрация), така и за обществените структури.

Изготвянето на набор за покритие на референтната площ взема под внимание богатата информация за обхвата на вече анализирани и съхранявани в различни продукти, разработени в рамките на различни паневропейски и национални инициативи като CORINE Land Cover (CLC), FAO TCP / BUL / 8922 и FAO TCP / ROM / 2801.

² Този раздел на изследването се основава на документа, с който може да се провеждат широки консултации <http://www.spatial.mdrap.ro/>. Авторите считат, че това проучване интегрира и корелира със стратегиите, приети досега

Наборът от данни е в съответствие с редица съответни европейски инициативи и инициативи като Стратегия за река Дунав, Директивата на ЕС за наводненията, Общата селскостопанска политика на ЕС и др.

Базовият проект обхваща печалбата и наличността на определени набори от данни за входните изображения чрез програмата " Copernicus " на Европейския съюз и отчитайки нейното последващо оперативно развитие за периодично систематично актуализиране на данните за земите.

Моделът за данни е в съответствие с концептуалната рамка, заложена в спецификацията за данни за покриване на данни INSPIRE (версия 3.0), за да се осигури необходимата оперативна съвместимост с макрорегионалната пространствена информация за Долен Дунав, необходима за ефективното управление на бъдещата информация за териториално развитие , оценка на риска, мониторинг на земята, реагиране при извънредни ситуации и сигурност. Не на последно място, базата данни за земното покритие предоставя основната информация, необходима за изчисляване на различните показатели на нивата NUTS 3, 2 и LAU. (единица местна власт).

1.3. Стратегия за териториално развитие

Основната цел на проекта бе разработването на обща стратегия за трансграничния регион, съсредоточена върху териториалното измерение на процеса на развитие.

Стратегията има за цел да подчертае и да извлече полза от регионалната идентичност не само като се съсредоточи върху общи ценности, но и чрез засилване на сътрудничеството и обмена между двете страни. Стратегията осигурява визия за интегрирано териториално развитие на трансграничния регион, като се съсредоточава върху особеностите на района: периферен характер, културно и историческо наследство, екологични аспекти и транспортни мрежи. Следователно стратегията разглежда основните общи приоритети, двойните градове от двете страни на Дунав като местни фактори, ролята на Дунавския коридор за развитие и възможностите, създадени от близостта до Черно море.

Изпълнението на мерките, посочени в тази стратегия, има за цел трансформирането на трансграничния регион Румъния - България в привлекателен, функционален и сплотен регион, истински вход към Югоизточна Европа.

Стратегията ще бъде предложена след приключването на проекта и на двете правителства за анализ и одобрение, след като бъдат изпълнени всички специфични регулаторни и институционални изисквания.

Основните резултати от общата стратегия са:

- ✓ Обща стратегия за устойчиво териториално развитие в трансграничната зона Румъния - България;
- ✓ Зелена книга за общата стратегия за устойчиво териториално развитие в трансграничната зона Румъния-България;
- ✓ Доклад за оценка на екологичната стратегия на Общата стратегия за устойчиво териториално развитие в трансграничната зона Румъния - България.

1.4. Перспектива за разбиране на културното и природното наследство

Според тази стратегия "Понятието за културно и природно наследство непрекъснато се променя, расте и изпълнява, тъй като значението на наследството за общностите и индивидите се увеличава чрез навлизането му в дълбините на плановете на обществото, което води до осъзнаване на фината и неразривна връзка между културните ценности, като цяло и включващи природните ресурси и местната идентичност. Една добре запазена природна и историческа среда, свързана с традиционните знания и обичаи, може да намали рисковите фактори за социално изключване и дискриминация, да укрепи устойчивостта на една общност и да спаси живота ."³

По този начин Конвенцията за световното наследство установява следните четири типа наследство:⁴

- "Културно наследство;
- Природно наследство;
- Смесеното наследство - това наследство, което напълно или частично отговаря на определенията за културно наследство и природно наследство, а анализът на начина, по който тези определения са изпълнени, се прави независимо от двата компонента;
- Културни пейзажи, представляващи "комбинирани произведения на природата и човека", илюстриращи развитието на човешкото общество в контекста на физическите ограничения и / или възможностите, които представляват тяхната природна среда или социални, икономически и културни сили, външни и вътрешни. В случая на този тип наследство анализът на двата компонента - културен и естествен - е взаимозависим и интегративен. "

Конвенцията използва десет ключови критерия, чрез които дадено творчество може да бъде включено в Списъка на световното наследство.

Културното наследство има стойност, която надвишава материалната стойност на паметници или произведения на изкуството. Предметът на паметното наследство е депозитар на културни ценности, които се предават от миналите поколения на настоящи и бъдещи, с дълбоки значения и събуждащи емоции и чувства във времето. Те имат уникалност и не могат да бъдат пресъздавани, което означава постоянно усилие за запазване.

От тази гледна точка много от обектите на културното наследство, като резиденциите на личности, стават обекти на наследството, дори и да не са примери за уникална архитектура, зачитайки стилистичните предписания, направени след приемането на културни течения в други страни, но чието значение предизвиква определен начин за укрепване и поддържане на специфична национална идентичност и придобиване на стойност, чрез събитията, на които са били свидетели. По този начин качеството на сградата на паметниците се ражда чрез аглутинацията на архитектурната стойност, която може да бъде с международна, историческа и социална стойност, дължима на хора, събития и дела, свързани с моменти от голямо значение за колективните чувства на националната идентичност.

Историческите сгради или останки, които могат да бъдат включени в културното наследство, се класифицират в три категории в съответствие с Конвенцията за опазване на културното и природното наследство:

³ *** A heritage-friendly cross-border economy in Romania and Bulgaria, p. 13, <http://www.spatial.mdrap.ro/>

⁴ *Ibidem*, p. 14

- Паметници: архитектурни, скулптурни или монументални произведения на изкуството, елементи или структури с археологически характер, надписи, пещери и групи от елементи с изключителна универсална стойност от гледна точка на история, изкуство или наука;
- Комплекси от сгради: изолирани или групирани сгради, които поради своята архитектура, единство и ландшафтна интеграция имат изключителна универсална стойност по отношение на история, изкуство или наука;
- Обекти: човешки творби или произведения на изкуството, произтичащи от съчетаните действия на човека и природата, както и области, включително археологически обекти и които имат изключителна универсална стойност от гледна точка на история, естетика, етнология или антропология.

Законодателството в двете страни е възприело и адаптирало международните принципи за включване на творчество в списъка на паметниците според наследеното културно съкровище, съществуващите характеристики и значението, което преминава към бъдещите поколения.

През 2008г. Закон 26/2008 установи правното определение за културно наследство в Румъния:

а) нематериалното културно наследство - всички практики, представителства, изрази, знания, умения - с инструменти, обекти, артефакти и културни пространства - признати общности, групи и, при необходимост, хората признават като част от тяхното културно наследство ;

б) форми на културно изразяване на традиции - прояви на човешкото творчество, изразяващи материал, орални - художествени форми на думата и словесни традиционни изрази - форми на музикален израз - песни, танци, народни игри - синкретични изрази - обичаи, обреди, празненства , краеведство, детски игри и традиционните спортни игри - форми на народното творчество в изкуството и занаятите, или традиционните технологии;

в) живи човешки съкровища - почетната титла, която може да бъде присъдена на лицата, които са признати от общността като творчески и предаващи елементи на нематериален домейн на културно наследство, във формата и с традиционните непроменени средства;

г) традиционна отличителна марка - специфичният елемент на автентичността на традиционния културен израз, който той определя като представителен за група традиционни творци, изпълнители или занаятчии, консерватори или предаване на елементи от нематериално културно наследство.

В България през 2009 г. беше приет Закон за културното наследство, според който културното наследство се определя, както следва:

Културното наследство включва осезаемо и присъщо, подвижно и неизменно наследство като съвкупност от културни ценности, които носят историческа памет и национална идентичност и имат научно или културно значение.

В тази категория културни ценности са:

1. Сухоземни, подземни и подводни археологически обекти, земя и резерви;
2. Места и исторически комплекси;
3. Цели и архитектурни комплекси;
4. Етнографски цели и комплекси;
5. Архитектурни цели за градинарство и озеленяване;
6. Естествени стойности (проби), включително антропологични остатъци, открити по време на полевата работа, палеозоология и култивирани растения;
7. Индустриално наследство;
8. Приложни изкуства;
9. Народни занаяти;
10. Документално наследство;
11. Аудиовизуално наследство;
12. Традиция и устна реч;
13. Литературни ценности;
14. Навици, ритуали, празници, ритуали и вярвания;
15. Музика, песни и танци;
16. Традиционна медицина;
17. Кулинарни и енологични традиции;
18. Популярни игри и спортове.

И в двата случая установяваме, че наследството се класифицира според две основни категории: осезаем / материал и нематериални.

В първия случай говорим за физически културни продукции, които предлагат специфична идентичност на дадена зона чрез стил, традиции: паметници, традиционни сгради, археологически обекти, исторически градове, места за поклонение и др. Тази категория е разделена на две подкатегории: недвижими имоти и движими имоти. В първия случай сгради, паметници и други сгради, които не могат да бъдат преместени, а във втория случай говорим за стоки и предмети, които могат да бъдат премествани и транспортирани от едно място на друго.

Нематериалното културно наследство включва всички нефизически културни творения, дължащи се на традицията и културата на миналите поколения, и се предава на настоящите и бъдещите поколения: музика, танци, местни традиции, занаяти, духовни убеждения, социални ценности, език и т.н.

При създаването на ефервесцентно и емоционално културно пространство трябва да се запази връзката между движимото наследство и сградите. Двете категории културни ценности не съществуват отделно. Материалните или нематериалните културни продукции са се развили в социални контексти и реципрочни влияния. Определено състояние на духа, поради социални, културни или духовни убеждения, е допринесло за възникването на монументални архитектурни сгради и което с течение на времето записва вярванията, ценностите и духа на някои времена. На свой ред монументалните сгради чрез посланието, предавано във времето, стават източник на вдъхновение за бъдещите поколения, както от гледна точка на материалните, движими и неподвижни творения, така и от гледна точка на нематериалните произведения.

Поддържането им в добро състояние, включването в програмите и политиките за градско обновление, които запазват имиджа на миналото, доказва способността на настоящите поколения да поемат творбите на миналите поколения и да ги предават на бъдещето.

Този принцип се подкрепя от европейските политики. Съветът на Европа насърчава разнообразието и диалога чрез достъп до наследството, за да насърчи чувството за идентичност, колективна памет и взаимно разбирателство в рамките на общностите и между тях. Културата се разглежда като фактор, допринасящ за изграждането на Европа⁵ и допринася за устойчивото развитие на континента.⁶

1.5. Оферта за туризъм⁷

Изочавяният район е включен в туристическата зона на река Дунав в област Долж и като цяло осигурява оптимални условия за развитие на ловен и спортен туризъм или развлекателен туризъм (круизи).

В окръг Долж има няколко населени места с туристически потенциал, които могат да бъдат експлоатирани чрез увеличаване на популяризирането.

Калафат - налични форми на туризъм: транзитен туризъм, бизнес туризъм, круизен туризъм на река Дунав, туристически туризъм, културен туризъм, малък туризъм, уикенд туризъм (практично в зоната за отдих Басков, Митрополия).

Особен потенциал е културният потенциал на Калафат. Първо, градът е домакин 20 години на международен фестивал на поезията и народната музика, наречен "Фолк Лагер", организирана от местните власти (Общински съвет Калафат, кмет на община Калафат, Дом на културата Калафат) и представители на гражданското общество "Проект за един свят на по-добри хора" (APLOMB) Калафат, подкрепяни от Румънски културен институт и има медийни партньори като TVR Крайова, TVR 3 Крайова, DIGI 24 Крайова, Радио Румъния Олтения Крайова ежедневно "Свобода Слово", RTV Войводина, Радио Видин. През 2017г. участваха над 130 художници от Румъния, България, Сърбия, Молдова, Германия и Холандия. Тъй като фестивалът е от много години е гаранция за наличието на достатъчно мощна група от местни промоутъри и популяризирането му може да генерира постоянен поток от туристи през цялата година.

Осигуряването на подходяща инфраструктура може да увеличи потока на участниците във фестивала и броя на туристите, които ще се възползват от други съществуващи възможности в града или в близост до него.

Друга туристическа атракция е дворецът Маринку, в който се помещава Музеят на изкуството и етнографията от 1967г. Изложбеният потенциал е висок, тъй като е склад за съвременни румънски художествени експонати. В това културно селище откриваме художествените творения на някои известни автори: картини на Николай Григореску, Анри Катарджи, Теодор Палади и скулптури на Йоан Ирмеску, Нику Енея, Джордж Диметреску Миреа. Освен художествените произведения на големите художници има изложба на народни предмети като израз на гения на румънския селянин, способен на творчески произведения, предназначени за "красивия" ежедневник или реализиране на домакински предмети, полезни за ежедневната дейност. Има постоянни,

⁵ [Resolution No. 1 on the cultural heritage as a factor in building Europe](#), Fourth European Conference of Ministers responsible for the Cultural Heritage (Helsinki, 30-31 May 1996)

⁶ [Resolution No. 1 on the cultural heritage as a factor in building Europe](#), Fourth European Conference of Ministers responsible for the Cultural Heritage (Helsinki, 30-31 May 1996)

⁷ WP 5 PILOT PROJECTS: "CALAFAT-VIDIN" (BG-RO) - CITY TOURISM AND RURAL NEIGHBORHOOD, <http://docplayer.net/45651965-Transnational-strategy-for-the-sustainable-territorial-development-of-the-danube-area-with-special-regard-to-tourism-datourway-wp-5-pilot-projects.html>

колективни изложби, както и лични изложби на художници от страната и чужбина.

В името на добросъседството, Музеят на изкуството и етнографията в Калафат има стая, посветена на изкуството от Видин, така нареченият Български културен център - съвместна инициатива от двете страни на река Дунав, с Румънския културен център във Видин, където румънски художници организират изложби и културни прояви.

В същият музей има и зала на приятелството между Румъния, България и Сърбия, открита на 23 октомври 2004г. Броят на посетителите в музея се увеличава и увеличаването на събитията може да помогне за увеличаване на посетителите.

Четате - Налични форми на туризъм: транзитен туризъм, круизен туризъм, агротуризъм, културен туризъм (Конака Барбу Другъ), Културното пристанище Четате, активно присъствие в културния свят с резонанси на национално ниво. Поради инвестиция в изоставено пристанище, което е възстановено и превърнато в културен център чрез Фондация за поезия "Мирча Динеску". След направените инвестиции старото пристанище се превърна в туристическа дестинация, предлагаща както настаняване, така и възможност за дегустация на избрани ястия. Според описанието на основателя, поета Мирча Динеску, „Културното пристанище Четате е роден върху разрухата на бившето селскостопанско пристанище, което се появява през 1880 г., когато пшеницата не може да расте, както е днес, на асфалт, и когато виенският кроасан е бил направен с брашно с лодки в Четате. През 1945 г. пристанището е затворено и е превърнато в пикет от граничната охрана, а приключението на пшеничното зърно е неочаквано по посока на Москва. Близо хиляда търговци на зърно, регистрирани в това пристанище през 1900 г., включително много гърци и евреи, емигрираха тогава или по-късно с румънските търговци, комунистическите затвори. След революцията през 1989 г. пристанищната командна сграда, построена от италиански майстори, бе девалвирана от местните жители и намалена до приюта за дванадесет прасенца и две крави. [...] През 1997 г. успях да купя и трансформирам руините в творческа къща. Вместо пшеница, ние се опитахме да запълним хамбарите със скулптори, писатели, художници и музиканти, и понеже румънското правителство пусна марката "Дракула парк", заради политиките ние също създадохме на брега на р. Дунав Агелски парк, започвайки от помещението, че Румъния не е просто мястото на ада, но е била преследвана от ангели дори на ръба. В Четате, съседна България и само на няколко километра от сръбската граница, се казва, че петлите пеят на три езика - сръбски, български и румънски. Така че идеята за многонационално културно пристанище беше като ръкавица. Керамичните пещи се конкурират с фурните, където овните на фермата на поета са студени, а горещата тирада на чуждестранните автори, поканени на разговорите, са загасени с благородни вина от собствената им продукция. Съхранявайки пропорциите, според търговеца на Римбауд, търговецът на вино Динеску изглежда сладко дете. Така че не се разклащайте и не желязо прага на къщата. Уверявам ви, че всички художествени събития в Четате ще бъдат посетени от околните гори, Дунав, врабците и гарваните - велики аматьори на културата.”⁸

В пристанището на града има керамични лагери, различни изложби (фотография, живопис, скулптура и др.). Някои от събития са придобили

⁸ Мирчеа Динеску, <http://portcetate.ro/?lang=ro>

национално и международно признание: Workshop по музика в залата SoNoRo Interference и фестивала за изкуство и кино на Divan Film Festival. Увеличаването на популяризирането и свързването на културното пристанище Четате с събития в близките райони ще допринесе за увеличаване на броя на туристите.

Защитена местност Чуперчени - Деса.⁹ Тя е неразделна част от европейската екологична мрежа "Натура 2000" в Румъния. Този обект е обявен за защитена природна територия с идентификационни данни по CODSIT ROSCI0039 съгласно Заповед на министъра на околната среда и устойчивото развитие №. 1964/2007 „за установяване на режима на защитените природни местообитания на територии от значение за Общността, насочени към опазване и опазване на важни местообитания и естествена флора, фауна, гора, хидроложки, геоложки, палеонтологични и педологични аспекти" Защитена територия на района „става зрелищно като биоразнообразие и озеленяване, подобно на истински микродот с характерен и специален хидрологичен режим, който влияе на местния микроклимат и позволява формирането на уникални растителни и животински асоциации.”¹⁰ "Тук има многобройни бежанци за ендемични и редки видове животни и растения ,

Туристическото развитие в района е ограничено и обусловено от опазването на уникалната природна среда. Икономическите и туристическите дейности, извършвани в защитената територия, са ограничени според вероятните последици за околната среда. В двете находища, които очертават защитената територия, са подходящи туристически дейности за лов, спорт, риболов, научни дейности и отдих. Възможни са специфични условия за експлоатация на ферогилни минерални води в района на община Деса.

Пояна Маре - налични форми на туризъм: селски туризъм, екотуризъм. Има гората Чумела- Пояна Маре, обявена за горски резерват. Тя обхваща площ от 8-10 хектара и е на повече от 100 години. Това е гора от древна акация, която е призната заради съдържанието на дървесина и размера на дърветата, уникални в Румъния.

Маглавит е една от най-известните общини в Румъния, заради легендата от 1935 г., когато овчарят Петраке Лупу се срещнал с Бог, който му говорел и изпращал послания до хората чрез него. Оттогава неговата вяра е подлижена под съмнение от някои хора, докато другата страна го смята за "свято".

Социалният контекст, в който е настъпило "чудото", е повлиян от ниското препитание на населението, засегнато и от период от пет години суша ¹¹, който драстично намалява броя на животните и селскостопанското производство. Три срещи се проведоха в последователни дни в петък. Бог помолил хората да се покаят, да ходят в Църквата, да постят и да наблюдават празничните дни, чрез Петраке Лупу. Щастието надхвърля границите на селото и става национален интерес, образувайки непрекъснат поток от поклонници, които идват да слушат проповедите на овчаря Петрачо Лупу, който видя и говори на Бога.

Речта беше подарък, който пастирът получил от тази чудотворна среща: до този момент той мълчал, а изненадата на местните хора била голяма, когато чува овчаря да говори. Това чудо бе в основата на доверието на Петраке Лупу, допълнено от чистотата на душата, позната от всички, които го познаваха. Макар

⁹ http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016-03-24_PM_CIUPERCENI-DESA.pdf

¹⁰ *Ibidem*

¹¹ <https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/maglavit-miracol-sau-escrocherie>

че е бил в центъра на вниманието през целия период, Петраке Лупу не е приемал пари или подаръци от вярващите. Той е удържал на думата без да претендира за нищо в замяна, убеден, че има мисия от Бога.

Забелязваме, че ценни хора като Николае Йорга биха заявили, че Малавит "лекува само тези с психични заболявания", защото само луди вярват в такива басакони.

В периода 1935-1938 г. този феномен достига своя връх, като кулминацията е повишаването на средствата за изграждане на църква по време на срещата между Петраке Лупу и Бога. Последващи геополитически събития, извършени между 1938 и 1942 г., интересът на обществото намалява, делото се обезкуражава. Въпреки това се оценява, че над 2 000 000 души са се поклонили в Маклавит.

Съмненията за истинността на инцидента идват от информацията, предоставена от служителите на тайните служби (държавна сигурност), свидетелствата на невролог Георге Маринеску или отец Станилое. Търговският потенциал беше напълно използван и по това време имало много форми на масова манипулация, включително местна публикация "Словото на маглавитяните" под ръководството на анонимна комисия.

Никой никога не е научил сумите, събрани от огромните количества култови предмети, продадени по онова време. Идеята за изцеление благодарение на благодатта, натрупана от Петраке Лупу, функционира като магнит за хиляди хора. Свещеникът на селото се превърна в един от основните спекуланти на момента. Заедно с него множество имало много използвачи, като кмета, политици, журналисти - които са хвалели и насърчили даренията, направени за изграждането на църквата и се проявили много агресивно срещу всеки, който се съмнявал или се проявявал различно от тълпата, и са събрали много пари много пари.

Като цяло може да се намери опозицията между вярващите, които станали свидетели на чудотворни изцеления, които с всичката си вяра и добра воля дали важни дарения за издигането на църква, за да отпразнуват това чудо, и тези, които се възползвали от религиозния плам на поклонниците. Порочният кръг започна с свещеника в селото, продължило с митрополита и до при крал Карол II.

Политиките, свързани с това явление, са очарователни и днес те могат да бъдат движещата сила в развитието на туризма. Мястото е обогатено от легендата за Петраке Лупу, а поклонението на тези места може да създаде уникални духовни преживявания за посетителите.

В района можете да практикувате риболов в Валта Маглагави, а в Хуния има единственият развъдник за пъстърва, построена на равнината, която предизвиква очудване сред ценителите. Пъстърва е риба, която живее в калните води на планината.

Понастоящем мостът, свързващ Калафат и Видин, е елемент от инфраструктурата, която може да допринесе за развитието на туризма, благодарение на насърчаването на движението между местностите на двете страни. Събитията, които се провеждат между Видин и Калафат, се улесняват от това архитектурно постижение, а разработването на редуващи се или едновременни събития от двете страни на Дунав е по-възможно от всякога.

В сравнение с възможната туристическа оферта можем да видим, че най-важните оферти за културен туризъм се предлагат от основните градове на двата региона: Крайова и Видин. Освен това развитието на туристически програми

зависи от участието на туристически агенции. Привличането им в развитието на атрактивни туристически пакети е условие за успеха на всяка стратегия за развитие на туризма. Като се има предвид основната цел на това изследване, развитието на туризма въз основа на историческото и културно наследство на двата региона, Долж и Видин, ние вярваме, че при институционализирането на трансграничните отношения е полезно сътрудничеството между културните институции и туристическите агенции.

В институционалните усилия за постигане на трансгранични проекти бяха направени следните предложения:

- проектът, предложен от Окръжния съвет "Насърчаване на румънското и българското сътрудничество между икономическите и институционалните участници (участие в международни панаири, развитие на допълващи се икономически сектори с висока добавена стойност и др.)";
- проект, предложен от туристическата асоциация Олтения - "Изграждане на партньорства, обмен на най-добри практики";
- проект, предложен от SO CER - "Насърчаване на трансграничните бизнес-инкубатори в Румъния"

1.6. Пречки в развитието на трансграничния туризъм¹²

Туристическите ползи са малко и не се използват правилно всички налични ресурси.

Проблеми на местното самоуправление в туризма:

- Местните публични администрации са по-заинтересовани от решаването на проблемите на градската инфраструктура, модернизацията на училищата, културните институции, здравните центрове, асфалтирането и настилките на селските пътища;

- Не бяха предприети действия за предоставяне на права за туристическа експлоатация чрез търгове, насочени към оползотворяване на туристическия потенциал или инициативи за развитие на публично-частни партньорства;

- Няма действия за създаване на специфични риболовни зони и туристически пристанища;

- Броят на туристическите структури е много нисък, които могат да се намерят само в община Калафат;

- Липса на информация и професионално обучение на местното население как да използват природни и културни ресурси;

Съоръженията за транзит и за лов или ловуване са малко и с ниски стандарти. Няма специални и обезопасени зони, паркинги и т.н., дори ако тези съоръжения са облагаеми.

- Намалени възможности за къмпинг в проектирани райони и с водоснабдяване, тоалетни, малки магазини. Такива съоръжения съществуват само в станцията на Башков (вили и къщи), село Басараби, близо до Калафат;

- Дейностите, туристическото обръщение, съществуващите съоръжения не са важни източници на замърсяване на качеството на околната среда;

¹² *Ibidem*

- На нивото на изследваната област има отрицателни проблеми, свързани с режима на управление на туристическите ресурси. Няма условия за капитализиране на природните ландшафти и местните етнографски традиции;

Броят на населението в Дунавския район намалява и застаряващото население се проявява, тъй като миграцията към по-големите градове или в чужбина се е увеличила. Миграционните потоци се формират предимно от младото население.

Стандартът на животът е нисък, безработицата и степента на незааетост на населението е висока, с слабо разнообразна икономика.

Предприемаческият дух в района е много нисък, тъй като нивото на образование и професионално обучение на населението не насърчава местните инициативи. Основен източник на заетост остава секторът на услугите, главно от секторите на банковото дело, застраховането, сигурността, търговията на едро, транспорта, телекомуникациите и общите услуги като образованието, здравеопазването, публичната администрация.

Друга област на дейност, която има потенциал да предложи бъдещи работни места, е туризмът. В окръг Долж, само в Крайова има условия за по-висока заетост, подходяща бизнес среда и възможности за намиране на инвеститори. От гледна точка на икономическите отношения окръжната резиденция е основният полюс за развитие на окръга. Икономическата ситуация във Видин е несигурна и бизнес средата е слабо представена. Неспазването на сътрудничеството между бизнесмените е пречка за културните и туристическите дейности, основани на частно финансиране. Има два възможни сценария при настоящото положение: за привличане на инвеститори от други анализирани в проучването, или улесняващи частни инвестиции региони, стандартизирани политики, дори ако тяхното осъществяване е асиметрично, поради високата честота на румънската частния капитал.

Връзката на туризма с транспортната мрежа е добре известна. В трансграничния регион има инфраструктурни проблеми, които оказват влияние върху развитието на туризма от следните гледни точки:

- ✓ Липса на електрифицирани железопътни линии;
- ✓ Липса на автомагистрала в региона;
- ✓ Ниско ниво на модернизация на пътната и железопътната мрежа;
- ✓ Липса на доставка и разпределение на природен газ;
- ✓ Липса на канализационни мрежи в съседните на Калафат и селските райони

пилотна област;

- ✓ Липса на мрежи за питейна вода; качеството на водата в селата, които принадлежат, е сериозно засегнати от отпадни води;
- ✓ Няма станция за пренос на отпадъци;
- ✓ Марината не е адекватно оборудвана, за да привлича и подпомага туристическите дейности;
- ✓ Ограниченото използване на р. Дунав като плавателен маршрут;
- ✓ Липса на инфраструктура за отдих в района;
- ✓ Малък брой съоръжения за настаняване;
- ✓ Туристическата инфраструктура е с ниски стандарти, недостатъчно развита

2. Кратко описание на анализираната област

Тази стратегия има за цел да идентифицира, запази и популяризира общото наследство между окръг Долж, в Румъния и Област Видин, в България. Общото описание на двата региона ще предложи основните елементи на обобщение, различни от географските.

2.1. окръг Долж, в Румъния¹³

Между най-големите окръзи в Румъния, Долж - разположен в югозападната част на страната, е част от Регион на развитие на Олтения, както и четири други окръга: Горж, Вълчеа, Олт и Мехединци. Окръг Долж се състои от три общини (Крайова, Байлещи и Калафат), четири града (Сегарчеа, Бекет, Филиаши и Дъбулени) и 104 комуни (общини) с около 660 544 жители при преброяването през 2011 година.

От особена красота Долж граничи на юг с река Дунав, речните води формират естествената граница на окръга на разстояние 150 километра. От гледна точка на инфраструктурата Долж притежава около 2500 километра европейски, национални, окръжни и общински пътища, две пристанища на Дунав – Бекет и Калафат железопътна мрежа с размери 225 километра и летище, построено по всички европейски стандарти, единственият в Южна Румъния, който може да обслужва население от 2,5 милиона души.

Мостът над Дунав, който обединява Румъния в България през градовете Калафат и Видин, е една от стратегическите точки на окръг Долж, която предлага голям потенциал за развитие в цялата южна част на Олтения. В същото време моста Калафат-Видин е част от паневропейския коридор VII (Дунав).

Град Крайова, столицата на окръг Долж и палата на тогавшният владетелите, се проявява в националното културно пространство като цитадела, занимаваща се със запазването и увековечаването на румънските морални и духовни ценности, като днес е резиденция на някои от най-важните културни институции в Румъния.

Музеи (Музей на изкуствата в Крайова, в който се намират произведения с голяма художествена стойност, сред които се откроява работата на Константин Бранкуш, Николае Григореску, Щефан Лучиан, Николае Тоница, др; Музей Олтения, който се състои от три секции: Първата археологията и историята, втората етнографска и третата естествени науки; Къща-музей Елена Фараго, която включва много вещи и произведения на поетът и семейството ѝ, т.н.), Народен театър "Марин Сореску" - с представители оценени на световната сцена който подслонява всяка година "Международният фестивал Шекспир" стигнал до XI-издание, Румънска опера Крайова, Филхармония Олтения, академичната общност и университета в Крайова и личности като Николае Титулеску, Еуджен Карада, Титу Майореску, Гогу Константинеску, Марин Сореску или Тудор Георге са само част от нашите културни забележителности, впечатляваща визитка, която почита окръг Долж и целия район на Олтения.

¹³ Date preluat de pe site-rile

<http://www.judetuldolj.ro/dolj/servlet/portal?action=ContentAction&actEvent=showRubric&id=monografie>,
направени на базата на окръг Долж - Монографичен албум, 1999 и 2001 <http://www.cjdolj.ro/prezentare.html>

Кратка история на окръг Долж¹⁴

Сегашната територия на окръга Долж е населена от древни времена. Съществуват доказателства за съществуването на човешки общности от палеолитния период, както се доказва от археологическите проучвания в местностите Амърещи, Фъркаш, Вървору де Жос (с. Добромира), от неолита поради боядисаната керамика от ранния неолит, открита в Кърчеа, комуна Кошовени.

Култовата култура е характерна както за неолита, така и за бронзовата епоха. Тази култура има най-голямо покритие. През второто хилядолетие пр. Хр тракийските племена се формират в Карпато-Дунавските и Балканските региони. Повече от 30 населени места съществуват на територията на окръга (примери: Локущени, Дъбулени, Гидич, Ородел, Годени, Сухару, Ишалнеца).

Между 12 и 5 век пр.н.е., с развитието на гета-дакийската цивилизация, се подчертава процесът на формиране на материалните култури с широки области на разпространение. В случая с окръг Долж, най-известната материална култура е културата на Басараби, открита в населеното място със същото име, която сега част от Калафат.

През IV век пр.н.е. имаше много неоформени крепости, които стояха над търговски пътища, свързващи този район с останалата част от Дакия. Исторически останки от този период са открити в Бекет, Локущени, Черът, Коцофени де Дос, Падеа, Комощени, Бъздени. Към това се добавя и група крепости, открити около Крайова, като Кърлигей и Буковъц. Селището, върху което се е развивала Крайова, най-големият град в окръга, е наречен Пелендева и е споменат в Табула Пейдерериана, карта, датираща от древността.

След римското завладяване, между 106-207 г. след Христа, окръг Долж е населяван от румънски колонисти. От този период са известни 80 населени места от този период.

От третия век до втората половина на III век районът е засегнат от преминаването на мигриращи народи, които не влияят върху етнокултурната и езиковата специфика.

През Средновековието голяма част от днешната територия на окръга е била под администрацията на Банат Северин, основана през 1230 г. след унгарско-българската война. През 1240 г. се провежда четвъртото монголско нашествие, достигащо за първи път в Олтения. През 1247 г. унгарският крал Бела IV дал на йерусалимските рицари земите над планините на Влахия: землището на Северин с княжествата на Йоан и Фаркаш, които се простирали до река Олт. Дипломата "Йоанит" изброява правата на Йоанските рицари и желанието на унгарският крал да поддържа добри отношения с местните благородници и те нямат право да преценяват сериозните случаи, в които биха могли да бъдат осъдени.

През 1260 г. българите нападнали и опустошили Банат от Северин, като сложили край на господството на Йоанските рицари. По-късно, след битката, унгарците възвърнали контрола върху баната на Северин. През 1285 г. Литови се опитвал да получи независимост от унгарското кралство и през 1291 г. знамето на Северин преминава под управлението на владетели на Влахия, ръководено от Басараб I по онова време, което го завладява за сметка на студените отношения с

¹⁴ Раздел, основан на проучването "Проучване на градската история", видимо на адреса <http://www.metropolacraiova.ro/continut/uploads/2016/11/Studiu-de-Istorie-Urbana.pdf>

унгарския крал Карол от Анджу. От 1327 г. Басараб I отказа да отдаде почит на васала на унгарския крал, което доведе до нахлуването на Влахия от мощна унгарска армия, водена от самия Карло де Анжу. Виктория от Посада на жлахия означава и независимост от унгарското кралство.

През 1355 г. в замяна на васала Лудовик де Анджу признава на Александру Николае, син на Басараб I, пълните права над Северин. Този мир дава възможност на Николае да построи първата архитектурна митрополия в Арджеш, което води до укрепването на Църквата, един от най-важните съюзници на румънските владетели през следващите години. През 1370 г. в Северин е създадена втората митрополия на Влахия, към която принадлежи цялото население на Олтения.

Между 1370-1375 г. се срещат важни търговски отношения между власите и българите, с наличието на съкровищата на Влахия, разположени извън страната, по време на Раду I, което се отнася до значението на търговския път Слатина, Крайова, Калафат и Видин. През този период Владислав I (Влайку Вода), който допринася за поражението на унгарците, управляващи Видин, разделя Румънската Държава на две: Монтения с владете Владислав, по времето когато брат му Раду I става владетел в Олтения. Търговските връзки между населените места по бреговете на река Дунав и участието на Видин в търговските маршрути на Влашкото показват, че чрез военното и търговското сътрудничество двете народи (влашки и български) са способни да подкрепят и да допринасят за разсейването на общите врагове в съвместен контекст икономически растеж.

През 1475 г. се появява първият писмен запис на Крайова. По-нови изследвания разкриват, че първото документално удостоверяване на града датира от 1396 г., отнасящо се до селище, наречено Понсион, латинско име, означаващо мост над Жиу. Картата, на която се намира това селище, е направена около Битката при Никопол, която се състоя тази година.

В периода между 1492 и 1539 г. в Крайова е основана на голямата олтеанска банка, която ще продължи до разпадането ѝ през 1831 г. Бание е най-важната феодална институция след царуването. Исторически източници посочват, че това решение се дължи на възхода на болярите Крайовещи, едно от най-богатите и най-могъщи семейства в Румънската Държава. През XVI век те притежават повече от 100 села, от които над 25 са били на територията на окръг Долж. Болярите Крайовещи развиват търговски отношения с Трансилвания, тъй като са записани в книгите за търговските приходи на Брашов и Сибиу, където се споменават стоковите борси с окръг Долж, Крайова, Филиаши, Падея и Пленица.

През 1529 г. болярите Крайовещи подкрепят Моисей Вода да се присъединят към трона на страната, като придобиват специално влияние във Влашквата държава.

Откриваме, че въпреки че е била част от Влахия, Олтения с нейната столица в Крайова е район в пълно икономическо развитие с влияние върху политиката на цялата страна и развитието на значителна военна сила. Така през 1594 г. през декември батановите войски на Банта побеждават турските войски, които влизат в страната, за да свалят Михай Витеазу от управлението. През пролетта на 1595 г. пашата от Видин атакува и изгаря Крайова, защитаван от войските начело с капитан Рагузан Дели Марку.

През 1599 г. Михай Витезул призова болярите Бузещи да се присъединят към него в битките, довели до първото обединение на всички румънци. Обжалването се отнася до армията Крайова Жиу и Мехединци, което предполага,

че Олтения е била военна сила на времето, имаща способността да бъде икономическа сила и военна сила. Големите боляри от Крайова и област Долж получили от Михай важните отличия след обединението на румънските княжества.

През 17-и век разкриваме, че около 21400 жители живеят в окръг Долж, групирани в 4278 семейства. През 1688 г. Банул (в превод -пари) на Крайова е най-високата болярска позиция, а парите на Крайова са увеличили правомощията, като вторият държавник след владетеля. Дори и в отношенията си с него парите на Крайова били един вид васал на владетеля, което означава неговата независимост в администрацията и ръководството на Олтения.

През 1718 г., след мир на Пасаровиц, Банат и Олтения преминават в австрийско управление. Между 1720-1722 карти на Олтения са направени от представителите на Австрийската империя. В Крайова и други населени места в областта се изграждат светски и религиозни сгради, се създават училища за децата на големите боляри, представители на буржоазното обучение и за бедните.

В средата на осемнадесети век градове като Крайова, Калафат и други се твърди , че са важни занаятчийски и търговски центрове във Влахия. В статистика, датираща от 1811 г., Крайова е втори по отношение на магазините.

През 1739 австрийците губят Олтения, след Белградския мир, завършват след войната, която са загубили срещу турците. През 1771 г. Крайова става столица на Влахия.

Началото на деветнадесети век започва трагично за Крайова. През 1800 г. той е нападнат от войските на Пасваноглу във Видин, които плякосват до Олтения, и градът е изгорен почти изцяло. През 1801 г. той отново е нападнат и изгорен от същия пропуск, а през 1806 г. той отново е разглезен от войските на Пасваноглу. Между 1806-1812 г. руско-турската война е до голяма степен на територията на Олтения.

През 1821 г. по-голямата част от жителите на Крайова, хората и малките търговци, с радост получават Тудор Владимирчеку. От 1826 г. сме свидетели на изграждането на училища, пътища, които показват възобновяването на средновековната тенденция на развитие. През 1848 г. се намират Крайова и окръг Долж от страна на правителството, а от селата и общината на окръга се предлагат много доброволци на армията Магеру. След тази година и до войната за независимост историята записва множество правни конфликти между селяни и собственици на земя.

Войната за независимост е уникален момент на уникален патриотичен опит: жителите на окръга и Крайова са се ангажирали с всички сили в подкрепата на армията, както чрез реквизираните вещи, така и от големия брой доброволци, участвали пряко в битките заедно с руските съюзници. Много от тях донесоха своята крайна жертва, за да стане Румъния независима.

Годината 1907 г., годината на голямото селско въстание, е избухване на гняв на селяните, експлоатирани срещу наематели и земевладелци, представляващи върховете на конфликтите между селяните и болярите от десетилетия. Кървавото потушаване на бунта не означаваше да възстанови предишния ред, но признавайки необходимостта от реформа в селските райони и решаването на това, което се нарича Селският въпрос.

Вътрешните проблеми на румънското общество, отразени в окръг Долж, бяха оставени настрана по време на Първата световна война. Крайова е един от градовете, окупирани от германците. Много жители на Крайова и окръга се жертвали за отбраната на страната, съществуват паметници във всички общи части.

След установяването на комунизма през 1945 г. Румъния и косвено Крайова и Долж се превърнаха в обект на принудителна политика на колективизация и индустриализация, която доведе до съществена промяна в социалните структури и производствените отношения. Икономиката на окръга е ориентирана към развитието на тежката индустрия, като Крайова става гробище на инженерство в промишленото производство. Така през 1960 г. започва производството на първите дизело-електрически локомотиви в заводите Електропутере, през 1965 г. са направени първите проби от фабриката за азотна киселина от химическите комбинации, в Ишалница е пусната в експлоатация електроцентралата през 1968 г. е пусната в експлоатация Компанията "Облекла", през 1970 г. е създадена фирма "Трансформатори и електродвигатели" във Филаши.

След 1989 г. голяма част от водещите предприятия на града изчезнаха от индустриалния пейзаж. До голяма степен залогът е даден от интересите, свързани с пазарната стойност на земята. В годините след революцията от 1989 г. станахме свидетели на подмяна на елитен съставен от професионалисти, специализирани в производството на стоки и услуги, с изградени от спекуланти с недвижими имоти, които ограничават рисковете от управлението на промишлени единици от спекулират, че потенциалът на недвижими имоти. Последствията са били на печалба само за една малка група от бизнесмени, които участват в тази област, но с големи въздействия върху БВП на окръга, броят на работните места, диверсификация на икономическите дейности и възможности за бизнес. По този начин, в известен смисъл разследвания международните тенденции, Крайова и Долж са били пуснати по наклона на ниския стандарт на живот и икономическите възможности. Значителен потенциал на страната и града продължава да бъде неизползван качеството на човешките ресурси, поради наличието на Университета в Крайова, не получават достатъчно възможности да се събират на уменията, придобити в образованието и емиграцията на голям брой високо образовани хора се усещат от работодателите регион.

Модел за изчисляване на потенциала за развитие¹⁵

Потенциалът за развитие на даден регион или местност зависи от редица показатели, които позволяват да се оценява момента от една страна, а от друга страна, позволява идентифицирането на инвестиционните площи в бъдеще.

В проучване, предназначено да анализира потенциала за развитие на общностите в Румъния, се запазват следните измерения, характеризиращи потенциала за развитие:¹⁶

1. Ендогенен потенциал
2. Физико-географски характеристики
3. Човешкият капитал

¹⁵ <http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/studiu-potential-socio-economic-de-dezvoltare-zone-rurale-ver-10.04.2015.pdf>

¹⁶ *Idem*, p. 13

4. Икономически дейности
5. Технически и обществени удобства.

Темата на това изследване, свързана с културното наследство и туризма, е ендегенният потенциал, заедно с икономическите дейности, които включват показатели като брой на жилищните единици, брой на пристигащите в туристически единици, дела на населението, заети в дейностите в третичния сектор (туризъм).

Културното наследство включва всички музеи, библиотеки, обществени колекции, изложби, паметници, театри, опери и др. Които имат характерна стойност за местността, но които могат да допринесат за по-високия потенциал на туризма. Което прави културното наследство също така числена ценност като изчисляване на рентабилността на културното наследство за тази общност. Към това се прибавя и качеството на човешкия капитал - основният елемент, който въз основа на професионалните познания може да допринесе пълноценно за ускоряване на устойчивата и продължителна експлоатация на съществуващия потенциал.

Окръг Долж е в позитивно положение по отношение на културните сгради, които подкрепят културното наследство. Разбира се, съществуват условия, произтичащи от дела на хората, използващи тази културна инфраструктура, т.е. съществуването на начин на живот, включващ посещаването на културни институции.

Изчисляването на тези показатели показва, че окръг Долж, за съжаление, има повече от половината от населените места, засегнати от ниските стойности на потенциала за социално-икономическо развитие. В този контекст насърчаването на развитието на всички дейности зависи от външното участие на заинтересованите страни от градската среда в селските райони, от регионалната или националната бизнес среда към региона и от частната към обществената среда.

Също така, специализацията на една категория специалисти за достъп до европейски средства е друг източник на финансова подкрепа за дейностите, необходими за развитието на културното наследство.

Друг подходящ показател за начина, по който регионът функционира, е обемът и динамиката на населението. Позовавайки се на преброяванията, извършени с течение на времето в Румъния¹⁷, установяваме, че между 1948 и 2011 г. населението на окръга се е увеличило със 7.35%, от 615301 жители до 660544 жители. Въпреки това, между двата критерия, нарастващата еволюция на комунистическата епоха е последвана от периоди на намаляване на населението, създадени през 2002 г.

Следващото преброяване след това през 1948 г. е извършено през 1956 г. Населението на област Долж е нараснало с 4.34%, от 615301 жители до 642028 души.

След 10 години през 1966 г. е направено ново преброяване на населението. Увеличението в сравнение с 1956 г. е 7.65%, достигайки 691 116 жители.

През 1977 г. населението расте 8,57%, като общото население на окръга е от 750328 жители. Това е най-високият регистриран растеж и неговите ефекти се намират в преброяването през 1992 г., където темпът на растеж е едва 1,57%, като общото население на окръга достига 762142 жители.

¹⁷ <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>

След това преброяване има негативна динамика на демографските явления: през 2002 г. населението на окръга намалява до 734231 жители, което означава спад от 3.66%, а при преброяването през 2011 г. намалението в сравнение с 2002 г. е 10.04% населението на окръга достига 660 544 жители.

Установяваме, че най-голямото увеличение на населението на окръга, което е 8,57%, представляващо връх на 44-годишно демографско увеличение, достигна огледален феномен, където намалението от 10,04% от населението между последните две преброявания със сериозен спад в населението само за 9 години. Така само за 19 години, започвайки от 1992 г., когато започна демографският спад и до 2011 г. последната година населението на окръга намаля с 13,33%, което показва, че негативната тенденция е по-бърза от положителната тенденция.

Това означава, че всички демографски явления, които допринасят за общото население, имат стойности, които определят нейното намаляване: раждаемостта е ниска, смъртността има високи стойности, сред ниската продължителност на живота в сравнение с развитите страни, емиграцията има тревожни стойности, включително намаляване на браковете и увеличаване на разводите. Уточняваме, че демографските индикатори са външни цифрови изрази на по-дълбоки явления, които се срещат в географска област. Картината, изобразена със статистически данни, посочва, че развитието на определени икономически дейности ще бъде засегнато без пълната подкрепа на заинтересованите страни.

2.2. Област Видин¹⁸

Общото население на област Видин е 92 298 души през 2015 г., заемащи обща площ от 3,032.9 км², разпределени в 143 населени места и с дял от 63,7% от градското население.

Това е един от най-слабо развитите райони в България. Въпреки че има подобрения в ситуацията на пазара на труда, заплатите и жизненият стандарт са много ниски. Въпреки че има достъп до много европейски фондове, е установено, че те не са достатъчни за регионално развитие. Бизнес средата е нефункционална и частните инвестиции са ниски. Инфраструктурата е незадоволителна, административните услуги са слабо развити, а районът е непривлекателен въпреки ниските данъци и такси.

Област Видин има най-голям демографски спад в България, отпадането от училище е сравнително високо, въпреки че качеството на образованието е относително добро. Ниското ниво на образование на значителна част от населението е довело до много работници и твърде малко специалисти в региона. Това се придружава от леко увеличение на престъпността. Културните дейности постепенно стават все по-интензивни, но регионът се нуждае от много инвестиции в развитието на инфраструктурата, като е единственият район, който не се възползва от пречиствателната станция през 2016 г.

Видин¹⁹ е един от най-интересните и стари български градове. Град, запазил особеностите си от древна Тракия, древен Рим, средновековна България,

¹⁸ <http://www.regionalprofiles.bg/var/docs/Profiles-2016-EN/26-Vidin-District-ENG.pdf>

¹⁹ http://old.vidin.bg/?page_id=687&lang=en

османско господство и период след освобождението, се слели в това, което е днес България.

Според историци град Видин е с история над 2000 години. Привлечени от съществуващата плодородна земя по поречието на река Дунав, племената на траките на Моси и Трибали основават първото селище на територията на града. Повечето от града бяха окупирани, незастрашени от наводнение, улеснява организация на отбраната. Географското предимство, което позволило организирането на ефективни стратегии за отбрана, било оценено и от онези, които последвали траките. По този начин историческите останки обхващат следите на всички цивилизации, които са отишли на тази територия.

Археологическите открития, направени в сегашния квартал "Калето", показват, че градът е обитаван от 6-ти век пр.н.е. Тракийската местност има площ, почти равна на сегашния град в Дунавската зона. Не е била запазена информация за името на местността. Историците, като директора на Местния исторически музей Маргарета Николова, споменават, че тракийското селище се нарича Пандон (Бандун), което означава "блато". Географските особености са допринесли за оцеляването и развитието на града. Източната част е била защитена от река Дунав, а в западната палета е построена крепост от земя. С течение на времето са имали много нахлуващи племена, които са засегнали тракийското селище. Исторически останки отбелязват, че през III в. Пр. Хр. градът е обитаван от келтите, а името му е Дунония.

В началото на нашата ера, северната част на България днес се превръща в границата на Римската империя. Римското завладяване на северозападна България започва през третото десетилетие на нашата ера и продължава до 46 г. пр.н.е. Градът е включен в римските провинции Мизия, Горна Мизия и Крайбрежие на Дакия. В римско време крепостта е обявена с името Бонония, имаща важна роля в защитата на северната част на империята.

Въз основа на данните, предоставени от П. Балабанов, Бояджиев и Н. Тулешков в работата, извършена през 2000 г., "Укрепени конструкции на българските територии", планът на крепостта е "леко удължен правоъгълник с кръгли кули, изпъкващи извън стената на крепостта". Замъкът "Баба Вида" се намира на тази крепост.

Диаметърът на фондацията достига 20 метра, а големите кули служат като военни единици. Разстоянието между двете съседни кули по южната стена надхвърля стандарта от 60 м, което е два пъти разстоянието, покрито от стрел'ите с лък. Основата на стената е двойно по-голяма от стандартната, с дължина 4,3 м, надстройката е 2.7 м, направени от камъни, залепени с бял хоросан, с три реда тухли.²⁰

Старата Бонония (I-VI след Хр.) е неразделна част от границата на река Дунав. По време на авангардното нахлуване в 586-587 г. много древни градове са били унищожени, като Бонония става основен град на северозападната част на България.

Няма достатъчно данни за икономическото развитие на града в древността. В допълнение към характерното земеделие, животновъдството и лозарството, занаятите и скулптурата очевидно са се развили: открити са фрагменти от богата архитектурен природ, скулптури, бронз и керамика.

²⁰ *** *Database of Old Architectural Buildings from Vidin District*, Association for Tourism Promotion, Vidin, 2018, p. 8

Завладяването на Балканския полуостров от славяните започва в средата на VI след Хр. В средата на 10-ти век северозападните земи са били вече в ръцете на славяните т.нар. "Българи" (или "дак"). Удобното местоположение на града и възможността за отбрана доведоха до появата на град, наречен Будин (след 1002 - Бдин). Това, заедно със заобикалящата го земя, стана част от държавата на хан Аспарух още от създаването ѝ в края на VII в. През Средновековието римското културно наследство се запазва под формата на крепост и селища, построени върху древни римски и древни населени места. Старата Бонония продължава своето съществуване под името "Бдин".

Средновековната крепост е построена върху основите на римската крепост, която е дело на българските строители. Първите творби са направени в края на първото българско царство. В първата българска държава той е център на административен район и седалище на независим епископ, осигуряващ силна отбрана срещу византийските атаки през 1003 г.

Това е единствената крепост, датираща от периода на втората българска държава, запазена почти изцяло. В сегашната си форма е квадрат с ъгли, разположени на открито. Крепостта, известна като "Баба Вида", се състои от два пръстена, вътрешният от които е по-висок, включително кулите, а дъното е по-ниско и е подсилено от две кули. Покрай крепостта е изкопана дълбок и широк окоп. Крепостта се е превърнала в паметник на културата от началото на двадесети век.

През XVIII-XIX в. Османската империя укрепва Видин, превръщайки го в недостъпен град. Крепостта е проектирана от Хесер Мустафа, унгарски или австрийски инженер. Крепостта има формата на пролет, благодарение на използването на предимствата, представени от Дунавския квартал. Разстоянието между бастионите е 200-250 м.

През IX в. Будин е център на един от десетте български региона. Неговият владетел през втората половина на десетия век е Самуел, който по-късно става цар (между 997-1014 г.). В края на X в. Лидерите на Бдин започват да строят нови укрепления. Изградена е и "Баба Вида". През 1002 г. византийският император Василий II успява да улови града след осем месеца обсада. Бдин бе освободен от византийската власт в началото на бунта (1185-1187), водена от Асен и Петър.

Видин играе важна роля в българо-унгарския конфликт (1257-1272). Руските принципи Ростислав Михайлович и Яков Светослав я водят като васалски унгарци. Крепостта е възстановена от цар Иван Срацимир с помощта на Влайку Вода.

През втората половина на XIV век Бдин става столица на Цар Иван Срацимир. Амбицията на владетеля била да заблести столицата. Изградени са много църкви и манастири, където се е развила богата културна дейност. Много документи от това време показват, че Видин е едно от най-натоварените пристанища на река Дунав. Около 1280 г. градът се превръща в център на господство на Деспот Шишман, чиито потомци успяват да дойдат на Търновския трон.

През 1397 г. султан Баязид завладява града, но неговото ръководство е поверено на Константин, син на цар Иван Срацимир, който изпълнява това достойнство като османска васал до 1412, 1413 или 1421 (различията се дължат на различните възгледи на историците).

Градът запазва значението си под османско владичество, като е най-големият град на Османската империя в района на Долен Дунав между 15-ти и 17-

ти век, както и оживен търговски и бизнес център. От осемнадесети век той се превръща в граничен град на Османската империя. Акцентът на дейностите е прехвърлен върху ролята на военните и отбраната, което значително повлия на икономическата и търговската дейност на града.

По време на Възраждането се наблюдават нови подходи към архитектурата на града. Изградени са много християнски църкви и къщи в ренесансов стил. Не можем да говорим за техния собствен стил, при условия на силни чуждестранни влияния. Намираме привличането на западната култура от архитектурна гледна точка, като наблюдаваме влиянието на австрийската архитектура от този период. Дунавът се оказва основна връзка на Видин със Запада. Османското влияние не е изчезнало, с много елементи от ориенталската архитектура, които напомнят за тях. Военните конструкции и съоръжения са използвани от турците, които ги преустроили и модернизирани в съответствие с изискванията за време.

Видин е ръководен от Осман Пазвантоглу (1793-1807 г.), който се отделя от централното правителство. Джамията на Пазвантоглу е масивна каменна сграда, покрита с купол. Той е обявен за наследство през 1927 и 1964 г., а от 1975 г. е обявен за културна стойност на архитектурата и строителството с национално значение.

Еврейската синагога има редовната форма на базилика, с притвор, галерии и четири кули. Тя е построена през 1894 г. с финансовата подкрепа на еврейски търговци. Първоначално е класифицирано като наследство с местно значение, но от 1975 г. насам се прекласифицира като национално значение.

В допълнение към внушителната стойност на религиозните сгради архитектурното наследство се допълва от обществени сгради като турския конак, кръстовидната казарма, турската поща и др.

През деветнадесети век идеята за национално освобождение на българите се увеличава. Революциите са постоянни, а кулминацията е въстанието на селяните от 1850 г. Около 16 000-17 000 души са участвали в въстанието, което е най-голямото българско въстание в историята.

През XVII в. Първото религиозно селище е построено върху дървена конструкция, наречена "Св. Мъченик Димитър Солунски". Впоследствие е създаден Видинският митрополит, отделен от Константинополската патриархия. На 9 декември 1884 г. е построена нова църква и през 1889 г. старата църква е била унищожена. На 26 октомври 1900 г. в катедралата "Св. Мъченик Димитър Солунски" се е състояла първата литургия. През 1926 г. е завършена интериорната иконопис. На 3 и 4 октомври е официално осветен от Видинския митрополит Неофит. Това е втората по големина катедрала в България след катедралата "Св. Александър Невски" в София. Катедралата Св. Мъченица Димитър Солунски е била обявена за сграда от национално значение от 1975 г., а от 1989 г. насам зеленото пространство е обявено за наследство.²¹

В района на стария град, наречен "Малък Йерусалим", са построени и двата храма, представляващи етническите малцинства, живеещи в този град: християнски храм, джамия и синагога. Друга значителна църква е построена през 1926 г., като църквата "Св. Николай". Днес едноименната църква е част от сградния комплекс близо до Епископския дворец във Видин и е домакин на

²¹ *** *Database of Old Architectural Buildings from Vidin District*, Association for Tourism Promotion, Vidin, 2018, p. 11

музейна изложба. Подобна структура е и църквата "Света Петка", обявена за паметник на културата от местно значение през 1926 и 1964 г.

Опитите за освобождение са допълнени от борбата за независимост на Църквата. Това желание е постигнато през 1868 г., а Митрополит Антим е избран през 1872 г. като първи лидер на българската църква. През втората половина на 19-ти век населението на града варира от 25 000 до 30 000 души. Освобождението на Видин от чуждо господство се състоя на 25.3/ 6.04.1878г.

Промените в българското общество след освобождението се дължат на множество промени, войни, политически и идеологически промени. Всеки период отбелязва и повлиява на културното наследство на града. Икономическите отношения са се развили с Европа и много млади хора са се обучавали в престижни университети на западния континент. Западна култура усеща присъствието си в българското общество. Архитектурата е била повлияна и от западните стилове и идеи. Културното развитие на Видин е повлияно от европейските идеи и тенденции. Жилищната и публична архитектура придобива европейски нотки, променящи ориенталския външен вид на града.

Първите архитекти, които пристигат в града, са завършили западни университети. Сред тези, които са оставили своя отпечатък върху архитектурата на града, са Никола Нешов, Майер Аладжамов, Тома Вархота, Коста Николов, Илия Попов и Димитър Захариев, Тодор Кожухаров. Но най-голям принос за развитието на градската архитектура имат двама архитекти: Тома Вархота и Никола Нешов. Те забелязват примерите за елегантна архитектура, направена както в града, така и в страната. За съжаление, голяма част от сградите им били заменени от някои от тоталитарните модели. Някои от архитектурните постижения са: Видински театър, Художествена галерия, Видински дворец на Метрополис, Епархия на епархията, Мавзолей на Антим I и др.

Например, сградата на Видинския театър, построена през 1891 г., е първа за България. Това е първата сграда в страната, построена с това предназначение. Структурата на строежа осигурява голяма сцена, място за оркестър, партер, ложи и галерии, което подчертава западното влияние. През 1893 г. главният инженер на града Карл Махъс възстановява дизайна на сградата, която все още функционира, като единственият театър във Видин.

Заедно с театъра и година по-късно, е построен военен клуб. Конструкцията е било 1100 м², което е дело на Карл Ширек. Тази сграда служи като военен клуб до 1963 г., когато е превърната в художествена галерия. Метрополитен дворец Видин е друга впечатляваща сграда. Строежът е завършен през 1924 г. и продължава да функционира и днес. Строежът бе построен от архитекта Игор Калбъс, а ръководител на обекта е архитект Трендафил Трендафилов. В близост до тази сграда се намира епархийската икономическа школа, построена през 1926 г. като правоъгълна сграда с един изпъкнал прозорец на терасата.

Разполага с голям салон за церемония, 500 квадратни метра полукръгова форма и балкон. Таванът се излива и покрива с назъбена корниз. Другите стаи са проектирани да бъдат бюра или класни стаи. Входът на сградата е охраняван от две двойки коринтски колони. В продължение на много години сградата е училище за шивачи, а след това става къщата на пионерите. След 1989 г. сградата е празна. В момента тя се рехабилитира като банка и седалището на университет, който ще функционира в бъдеще във Видин. В момента има център за хора с увреждания.

Тоталитарният режим, който се е установил в България след Втората световна война, предизвика серия от промени в архитектурата на града. Архитектурните концепции са обвързани с общите тенденции, които сега дават облик на градската среда. Елементите на архитектурното наследство обаче са разположени в централната част на града, изграждайки около тях съвременните градски сгради. Забелязваме, че те играят ролята на катализатор в изграждането и развитието на града. Единната специфичност на някои различни времеви структури, изпълняващи различни функции, определя уникалния и трудно обясним архитектурен стил на Видин.²²

След освобождението на България Видин се развива относително бавно и не става важен индустриален център. Опитите за известна принудителна индустриализация дадоха добри резултати в краткосрочен план, но повечето компании не успяха да се приспособят към условията на свободна пазарна икономика.

Това може да е ефектът от външната интервенция върху естествената динамика на града: концентрацията на организацията и управлението на града към изпълнението и укрепването на военната функция намали икономическия и търговски потенциал на жителите. С течение на времето капацитетът за развитие на тези функции се влияе от вътрешни и външни фактори: от една страна, липсата на човешки ресурси и икономически и търговски интереси, както се вижда в днешния Видин, а от друга - национални и международни икономически и търговски, разработени в областта на максималната производителност и рентабилност. По този начин създаването на местна предприемаческа класа е трудно в контекста на крайната свобода на движение и привлекателността на други области, много по-динамични и адаптирани към изискванията на съвременния свят.

2.3. *Исторически славания*

Географското положение е довело до многобройни исторически контакти за заснемане между местностите от двете страни на река Дунав. Видин, под различни влияния по време на своята зрелищна история, изглежда се споменава в румънски исторически източници, повечето от които изобразяват дебюта на Руската война за независимост: първият удар на оръдието, обявяващ влизането на Румъния във война срещу Османска Турция, изтреляни във Видин от румънската армия, настанени в Калафат.

За съжаление за двете общности, местоположението на различните брегове на река Дунав означаваше поставянето на двата административни района в различни културни, политически, религиозни и икономически области: Видин е бил бастион на османско владичество в Европа, а р. Дунав олицетворявал територията на османското влияние, окупирани и доминирани територии от всички гледни точки и зоната на влияние, от суверенната област, напълно неконтролирана от Османската империя, като в безбройните случаи влиянието беше намалено до събирането на данъци и мита от Румънски страни без значителна намеса в други области на социално-икономическия живот. През цялата история власите често са били във война с турците, отказвайки да отдават дължимото и послушание на тях.

²² *** *Database of Old Architectural Buildings from Vidin District*, Association for Tourism Promotion, Vidin, 2018, p. 13

В работата на Румъния, ориентир между християни и турци, Джеймс Нойс, хирург в османската армия, дава забележителни препратки към културната, религиозната и военната демаркация по поречието на река Дунав.²³ Опитът на един американец от първите поколения на пионерите е уместен за разбиране от обективна гледна точка как двете области, Румъния и България, бяха възприети от западните фашисти, чиято граница със Запада се смяташе за Изток от Виена.

Отварянето на Османската империя към западния свят улесни подобен опит, имайки западен елит, водещ средновековно общество, доминирано от религиозни предписания. Кримската война, пожар с континентален удар, създаде нова форма на туризъм за онези, очаровани от ориенталската култура: военният туризъм, където лекари, интелектуалци, войници, художници, дипломати или авантюристи са пътували до правомощията, участващи в конфликта и държани аспекти на международните отношения на времето от гледна точка на обективните наблюдатели, без интерес към пренаписването на събитията от историята и времето. Тази характеристика от половината на 19-ти век се проявява в румънските земи: Василе Александри, един от великите румънски културни дейци, стана свидетел на обсадата на Севастопол.

В този контекст засегнатите от конфликти области са споменати в много исторически и библиографски справки, които са преведени в много форми на публикация: от прости статии и бележки в западни вестници до широкомащабни публикации, пътни книги или монографични томове. Всичко това се появи на фона на интензивната пропаганда, извършена от румънските интелектуални и студентски кръгове в западните салони и канцеларии по отношение на националната кауза на румънците.

Джеймс Оскар Нойс е разработил първият труд по румънското пространство, базирана на ориенталската експозиция на завършил Харвард. През 1857 г. изпраща мемориала от Ориента, определяйки Румъния като граница между двете религии и култури: християнството и исляма. Това разграничение от западен интелектуалец разкрива, че по р. Дунава съществува естествената граница между двата свята, разширявайки до известна степен границите на западната култура от околността на Виена на изток до естествените граници на Румъния, която внезапно се превърна в зона на дипломатически битки на великите Европейски сили и обособяването на пространства на културна и религиозна принадлежност.

Американският пътешественик напомня за описанието, дадено от неговия спътник Ришид Ефенди, за историческите събития, породени от руско-турската война, която се разгръща във влашкото населено място Четате. На тези места турската армия, водена от Ахмед паша, даде силен удар на руската армия по време на кампанията на Калафат (най-близкия румънски град Видин). Сблъсъкът на силите беше фантастичен поради желанието да се спечелят и двата лагера.

Спомените за кървавата конфронтация все още бяха живи на тази територия и жестокостите на войната бяха пресни в съзнанието на разказвача. След това Видинският район, характеризиращ се с укрепления и минарета, стана видим като знак на съществуващото господство. Продължавайки по река Дунав привличали пътници край Калафат, град, известен за това време, чрез известните укрепления, които се простирани на разстояние от 6000 стъпки между две укрепления нагоре и надолу по течението от Видин.

²³ Noyes James (2016) *România, țară de hotar între creștini și turci*, Editura Humanitas

Пътешественикът бил впечатлен от последствията от войната, водена във влашкото царство: макар че три месеца преди окупацията на тази територия от 50 000 добре въоръжени войници и въоръжени с тежка артилерия, по времето на Нойс районът изглеждаше изоставен като пустинята Сахара. Присъствието на войниците не се наблюдаваше и цялата територия, както и Четате, бяха поръсени от телата на онези, които бяха паднали в силните битки, които бяха дадени по време на битката.

Връзката между двата бряга на Дунав се дължи на турската армия и поведението на турските войници. Поради суровите условия на войната не по-малко от 15 000 турски войници загинаха от болести или наранявания между стените на Калафат. Поради фаталното отношение към раните и хирургичните процедури, не по-малко от 50 000 турски войници могат да издържат кампанията за завладяване на Калафат от 1853-1854г. Това и защото мюсюлманите не приемат операция. По този начин хиляди животи са били изгубени поради отказа на медицински интервенции. Например, от 300-те ранени, които бяха лекувани във Видин след битката при Четате, само пет бяха възстановени.

Появата на Видин по това време не впечатли посетителите. Като столица на пашалак има ориенталски аспект, населен с 25 000 жители. Първоначалното впечатление на Нойс от разстоянието били голямото, което намаля, когато се приближи до него. Аспектът на военното единство, контролиран от стражарите и охраняван от линия от артилерийски единици, доказва военния интерес на турците към това място. Турските кораби в пристанището имаха груб вид, подобен на този на китайските плавателни съдове, като също така сигнализирали, че навигацията на река Дунав означава преминаването от цивилизования Запад към Ориента, характеризиращо се с парадокси, произтичащи от множество културни сливания.

Посещението на Видин бе разочароващо за Нойс. Градът се характеризира с наличието на много минарета, гробища с разбити колони и атмосфера, характерна за турски град, потънал в нещастие и безразличие.

Анализът на Нойс, в резултат на огромното му познание, учене и способност за изучаване, разкрива истинска истина както по време на посещението му, така и в днешно време: кървавите исторически събития, дължащи се на варварските нашествия, войните и природните бедствия направиха р. Дунав враг от народите, които са живели на бреговете му. От 1854 г. (годината на преминаване на Нойс през района), е възможно да се забележи икономическият потенциал, който не е използван от народите, които са били на двата бряга на река Дунав.

По този начин островите на Дунав били необитаеми, макар че в западната зона на влияние са станали големи търговски центрове. На бреговете на реката, където природните условия са благоприятни за развитието на значителни икономически дейности, които биха могли да подпомогнат развитите общности и по-високия жизнен стандарт, изоставени места и общности са изоставени и изолирани от съвременната икономическа верига.

Въпреки че и двата бряга на р. Дунава процъфтяват по време на римската окупация, през 1854 г. те са обитавани от популации, предавани от влашки овчари и сръбски рибари. В тази част на Европа нишката на благородна река Дунав, е символ на разпадането и отделянето на хората, а не на икономическото и търговското сътрудничество в духа на общото благо. Поради императорското

господство жителите от двете страни на река Дунав не са знаели и не могат да съществуват съвместно мирно и да си сътрудничат за постигането на общи цели.

По-късно, след руско-турската война от 1877-1878 г., третата българска държава станала независима през 1908 г. При утвърждаването на собствената си идентичност, независимата България постепенно възприемала милитаристично отношение, ангажирайки се с конфликти със своите съседи. В двете световни войни той се е съюзявал с Германия, очарователна държава за българските военни лидери, която поставила името "Малка Прусия" в първата част на XX век.

Войната за независимост на Румъния и Русия между 1877-1878 г. означава военни операции на българска територия, материализирани в борбата за завладяването Плевен, Гривица, Рахова и Смардан. Краят на войната укрепва независимостта на Румъния и появата на българската държава. Българските патриоти намерили подслон при османските репресии в Румъния, за да могат техните идеали за свобода и независимост да се запазят с течение на времето. През 1885 г. са се правили опити за присъединяване на България към Румъния.

Българският патриот Захари Стоянов, ръководител на делегацията, пристигаща в Букурещ, за да подготви такъв съюз, оценява помощта, която българските бежанци се радват на Румъния в един тъмен период на българската история, в който османското преследване срещу законните стремежи на народа Българите достигнали връхната си точка. Румъния стана по това време пространството, от което се чули най-силните гласове, благоприятстващи за освобождението на България. Макар този период да е бил последван от националистически конфликти и стремежи за утвърждаване на младата българска държава в европейското пространство, което доведе до преки войни между двете страни след появата на комунизма, ние считаме, че пред двете нации е открит нов път.

Членството в ЕС и военният алианс под егидата на НАТО отвориха пътя за идентифициране на общи елементи и идентифициране на потенциала за съвместно развитие с цел повишаване на благосъстоянието и от двете страни на река Дунав. Понастоящем в буйната история на народите по р. Дунав има безпрецедентна гледна точка да се съсредоточи върху икономическото и социалното развитие без враждебната намеса на властите, заинтересовани от военното и икономическо господство на този регион.

2.4. Уроци по история

Историческото измерение не може да бъде пренебрегнато при изграждането на стратегия за сътрудничество между две страни, граничещи с последната част на една от най-важните европейски реки. Като обобщаваме кратката информация, представена в тази статия, установяваме, че бурните исторически събития в това географско пространство предполагат множество промени и трансформации на етнически състав и културни влияния, упражнявани с течение на времето. Общата история държи периоди на близост и разстояние между румънците и българите през периодите, когато двете държави са се развили по различен начин, и фактът, че Дунавът в действителност е истинската граница между европейския християнски свят или поне с културните стремежи към съвременна Европа и пространството доминирана от османската, консервативна и представителна империя за ориенталския свят и исляма.

По този начин, като се позоваваме на регионите, които са предмет на това изследване (окръг Долж и Видинска област), се установи, че на север от Дунав има условия благоприятни за формирането на национален европейски културен

елит, образован в големите европейски училища, стана промоутър на някои идеи към националната независимост, премахването на чуждото господство, националното развитие и т.н. В случая на България бруталната намеса на османците имаше ролята да блокира перспективите за развитие и адаптиране към европейските тенденции на мислене от 19 век.

Видин е пример за имперска намеса: доминирането на възпрепятстването на икономическото и социалното развитие на града в полза на развиването на военни способности под строгия контрол на имперското лидерство. Видин стана база от военни операции, имащи история на стратегически военен потенциал, определен от географското разположение.

Европейските реформи започнаха по-рано в Румъния, благодарение на принц Александру Йоан Куза и продължиха от династията Хохензолерн. Собственото ръководство успя да въведе реформи, насочени към модернизирване на румънското общество, дори ако страната беше под чужд суверенитет. Тази свобода също улесни появата на собствен елит, който стана промоутър на националните политически и икономически интереси чрез развитието на икономически, социални и интелектуални възможности.

Чуждестранната администрация на градовете и районите в България е потискала формите на местно развитие и инициаторането на мисловни и развиващи се течения в интерес на населението на страната са заглушени от намесата на имперската администрация или от налагането на продължително изгнание. Целият регион е подчинен на военните интереси на Османската империя.

Интензивните бомбардировки, извършени от румънската армия в Калафат, Бекет и Корабия, отбелязали първата стъпка към освобождението на двата народа от османско владичество.

След победата в Плевен ²⁴ румънската армия получила задачата да премахне османските сили в Северозападна България, което би могло да застраши десния фланг на руската армия. Румънските войски в Западния корпус при бригаден генерал Юлиу Дунка се насочили към Видин в неблагоприятни атмосферни условия (-25 градуса по Целзий по троянски пътища) и под постоянен тормоз на османска кавалерия. Покрай Видин бяха построени редица позиции, за да се осигури връзка с външната среда. В град Видин имаше 12 000 добре въоръжени войници, водени от генерал Иззет Паша, специалист по военно изкуство. Отоманската армия е имала достатъчно оръжия, боеприпаси и храна за дълготраен съпротива.

Румънската армия първоначално се съсредоточи върху завладяването на укрепителния пояс около Видин, което направи невъзможно завладяването на крепостта поради стратегическите предимства, които ѝ бяха дали. Атаката срещу укрепленията и подготовката на нападението над Видин се осъществява и с подкрепата на артилерийските части в Калафат и Чуперчени. След завладяването на турските укрепления артилерията непрекъснато бомбардира османските позиции до 22 януари, когато се сключи руско-турско примирие. На 12 февруари 1878 г. румънските войски влизат във Видин, а на другия ден - в Белоградчик.

Наред с румънската армия се бориха и румънците от поречието на р. Тимок, които се бунтували срещу османското владичество от 1876 г. Жестоките репресии на османците накараха 15 000 жители на Тимок да избягат в Сърбия и Румъния. Така през 1877-1878 г. заедно с румънската армия се бият

²⁴ https://ro.wikipedia.org/wiki/R%C4%83zboiul_de_Independen%C8%9B%C4%83_al_Rom%C3%A2niei

батальони от румънци Тимок, много от които са деца и младежи. Сред тях имаше и 37 момичета, участващи в логистични дейности, разпространяващи храна, вода, боеприпаси и поддръжка на санитарни екипи.

Първата жертва сред тях била Марица, момиче на възраст между 12 и 14 години, което носеше вода с дървена кофа за румънските войски. Паметникът, посветен на Смардан, е разрушен през 1913 г. или 1917 г. от българските националисти. По-късно този паметник е възстановен в Калафат през 2001 година.

Конкретните елементи на едно общо културно-историческо наследство са съсредоточени върху исторически събития, които са засегнали и двата народа. Войни, водени от чужди сили на териториите на двете страни, например битките между Русия и Османската империя от Кримската война (1853-1856), битките, извършени от румънската армия за война за независимост (1877-1878) на територията на България и включването на обсадата на Видин в туристическата историография.

Общото културно наследство е история за оцеляването на двата народа под доминирането на различни чужди сили, особено на Османската империя. Релефът на изгубения потенциал за развитие, дължащ се на р. Дунав, разбиран като разделителен елемент, а не като елемент на общение, може да бъде успешна стратегия в развитието на културно-исторически туризъм, основан на исторически останки. Също така елементи от румънско-българското помирение биха били полезни като пример за европейско влияние върху културата на историческите събития, основаващи се на недоверие и доминиране.

3. Архитектурни стилове

На двата бряга на р. Дунав, както в окръг Долж, така и във Видин, има останки от древни цивилизации. И в двата района можем да видим влиянията на различните исторически епохи и преобладаването на някои конструкции, които са послужили на нуждите на времето.

Поради различни исторически контексти установяваме, че архитектурните стилове между двата региона са относително различни, което благоприятства разнообразието от потенциални туристически маршрути. Изразяваме също така, че специфичната архитектура на даден регион или местност е резултат от сливания между различните интелектуални и културни течения, които са се разпространили в определена епоха. Освен това архитектурата на мястото пренася функционалните нужди на една общност с чувството за принадлежност към определено културно пространство. В случая с Румъния архитектурата на сградите, издигнати след войната за независимост, превежда, без всякакво внимание относно нуждата от социален престиж и показване на богатството, силното желание на румънския елит да сигнализира за културна принадлежност към западноевропейското пространство.

Резултатът е появата на модерни конструкции, направени в различни западни стилове, в зависимост от времето и вкусовете на собствениците. Появата на румънските населени места става все по-европейска и местните администрации се стремят да модернизират и систематизират румънските градове по модела на западните. Името "Малкия Париж", приписан на столицата Букурещ, разкрива европейската ценностна система, от която се претендираха елитите на времето.

3.1. Румънска архитектура - окръг Долж

За да представим основните характеристики на румънската архитектура, включително и творбите в окръг Долж, ние използваме работата на Елит и жилищна архитектура в румънските земи (XIX-XX век)²⁵ от Нарцис Дорин Йон. Основният аспект на този документ, използван от докторска дисертация, се отнася до връзката между архитектурните паметници и местните елити, които чрез своите предпочитания са впечатлили националната специфика.

"Творбата Елита и жилищна архитектура в румънските страни (19-20 век) има за цел да представи темата, която досега не е подхождала в румънската историография: тази на бившите болярски резиденции в Румъния, сгради, които са започнали да се появяват в нашето пространство шестнадесети век и които са изпитали върха на цъфтежа през деветнадесети век. От първите образци на гражданската архитектура, запазени днес в оригиналната си форма - и най-красноречивите примери са булярския двор на Голещи или бранковянский дворци от Потлоги и Могошоаиа и сградите, построени през 19 век по стил еklekтит, всички тези сгради демонстрират всъщност нашата европейска природа.

Особено през втората половина на XIX век, румънския политически елит и аристокрация опитват - и успяват - на модели за свързване с европейската цивилизация, това е благоприятен период, когато представителите на великите болярски семейства построяват на своите къщи дворци и имения, които имитират, които обикновено имитират модерните архитектурни стилове от запада от тези времена. По този начин са построени стотици имения, като тези в Молдова имитират неокласическия стил, който е много разпространен в Русия, а сградите в Мунтения са вдъхновени от западните модели, повечето от които са учили на Запад, където са могли да се възхищава на великите благородници и жизненост на техния живот. Франция е моделът, който най-често е имитиран, много френски архитекти правят множество сгради, които са се превърнали епичния Букурещ - наричан - "Малката Париж а именията на село също са обогатени със сгради, направени във френски еklekтичен стил, следвайки проектите на същите западни архитекти. Познавач в тази област, самият велик аристократ, Константин Арджетоану, отбелязва в Мемоарите си, че "еволюцията и модернизацията на Букурещ вече са били направени, а хората с подаръци са организирали живота си и домовете си според нормите и модата на Париж. "

Началото на промяната на конструктивния манталитет на румънския народ се отнася за Кючук-Кайнарджи в мирен момент през 1774 г. Премахването на турския монопол и засилването на търговските, политическите и културните връзки с Русия и западните страни предлагат на румънските елити, формирани от боляри, нови стилове живот.

Заедно с приспособяването към европейските тенденции в идеята за комфорт, желанието на елитите да позиционират своята социална позиция и богатство, заедно с желанието да представят на съвременниците и бъдещите поколения степента на познаване и оценяване на западните културни елементи, особено френските.

²⁵ Нарцис Дорин Йон (2010), *Елитна и жилищна архитектура в румънските страни (sec. XIX-XX), могат да се видят на <http://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/contributii-elitele-si-arhitectura-rezidentiala-i-arhitecti-artisti-si-decoratori-5385560/>*

По този начин в много случаи се занимаваме със сложни архитектурни стилове, в които тези, които финансират тези конструкции, са се стремили да заловят всички характерни елементи на посетените или посещавани от тях места в Европа, мислейки тази парадигма като послания за бъдещето и знак за отклонението от архитектурния абсолютизъм, наложен под османско влияние.

Анализът на архитектурните стилове разкрива, че предпочитанията към определени стилове се дължат на културните влияния, съществуващи в дадено общество в даден момент. Освен това чрез архитектурата, която използваме, можем да наблюдаваме съществуването на някои форми на културна съпротива в условията на появата на по-висши военни сили. Местоположението на окръг Долж на границата на гигантската Османска империя, както и цялата Влахия, под икономическия и военен влияние на империята доведе до специфични адаптивни поведения.

В окупираните страни имперското влияние беше директно и репресивно: строежите били направени според предписанията на завоевателите, които се приближавали до правила, включващи местата за богослужение (например, те не можели да надвишават височината на конник). От друга страна, в случай на страна под суверенитета на империята, политическото господство и икономическите разходи, поети от тях, се поемат, но образованието и формирането на по-младото поколение се случва в европейските страни, от които Франция се откроява в предпочитанията на румънците.

От тази гледна точка установяваме, че предпочитанията на държавната организация, систематизирането на градовете, сътрудничеството на специалистите, образованието на младите хора и изграждането на частни и обществени сгради са насочени към духовни афинитети.

Поради историческите събития, които блокираха или забавиха развитието на образованието и собствените си училища по архитектура и изкуство, меланхолията се създаваше поради културни заеми в западния свят. Те са претърпели опити да се адаптират към румънската специфичност, което води до специфични иновативни смеси. Според най-известните дефиниции, архитектурата е науката за изграждане и проектиране на сгради според определени пропорции и правила, в зависимост от тяхната полезност.

Европейското изкуство и архитектура са специална област от много гледни точки. Първо, защото представлява категория източници с предполагаема субективност. Изкуството дава на авторите впечатленията на темата, с която се занимават, според конвенциите от ерата, в която действат. Тези конвенции са в основата на разбирането на зрителя на художествената творба.

Архитектурата е специален случай в изкуствата. Ако живописата е изкуство, което често има особена връзка с зрителя (обикновено картината е в дома на собственика или в музея, скулптурата и особено архитектурата имат друго въздействие върху зрителя.) На първо място архитектурата е най-публична от големите изкуства. Сградите са предназначени, извън тяхната ясна функционалност на жизнено пространство, да кажат нещо за онзи, който го е построил или живее в него.

Като публично послание с отлични постижения, архитектурата може би е по-проникнато от идеологията, отколкото другите форми на художествено изразяване. Но и тук тясната дефиниция на архитектурата (необходимите знания за изграждане на сграда, която използва нейната цел, а именно да подслони

човека и неговите изобретения) не е достатъчна. Трябва да добавим, че това е направено, както и живопис, според естетическите правила и (в допълнение към други изкуства) на времето, и двете се отнасят към общественото пространство.

Изкуството е творческите усилия, насочени към индивидуализма. Художникът се смята за художник, защото той произвежда нещо ново, интерпретира и изразява във форма или изображение мотив или идея, различни от съвременниците му. Дори в случай на паметници, независимо дали са замъци или църкви, архитектът се придържа към точни правила (например църквата не може да бъде построена така или иначе, но трябва да се придържа към точни правила за пространство), но да идентифицира границите на свободата, балансът, който може да се намери между установеното правило и иновациите, превръща дейността в конструктивен акт на художествено творчество. Следователно всяко усилие да се класифицират и нареждат действия, които по дефиниция са индивидуални, оригинални и противопоставени на класификацията, трябва да се разбират като относителни. Архитектурните особености на средновековния период са следните:

1. Изкуството остава политическо или поне обществено утвърждаване на идеологически позиции или претенции. Ето защо изкуството остава в средновековието, както и благородството и духовенството. В края на периода има нов занаятчия както на незначителни, така и на големи творби. Градът се възползва от икономическото възстановяване, предизвикано от края на миграцията и отварянето на благородния апетит за луксозни стоки, най-вече донесени от Ориента, предизвикани от кръстоносните походи, за да станат значими политически актьори. След като утвърждава автономията на градското пространство с борбата за общността и затвърждавайки ролята му на подкрепа на царството, буржоазията ще се стреми да подчертае новата си позиция и на артистичния план. Въпреки, че класическата форма на тази позиция към изкуството се проявява по-ясно от времето на Ренесанса, началото може да бъде поставено в периода на края на средновековието и в началото на Възраждането. В един момент в еволюцията на европейския свят градовете, особено тези с големи търговски мрежи, се мъчеха да изградят катедралите колкото се може по-високо. По този начин катедралата става не само знак на християнския плам, но и символ на успеха на градската общност.
2. Религията играе фундаментална, но не и изключителна роля в изкуството на епохата. Заедно с това представителствата на аулата доминират в иконографската инвентаризация на епохата. Съществуват обаче достатъчно ситуации, в които ежедневието се внушава в мотива на епохата и предлага теми и вдъхновение на художника. Най-добри доказателства са катедралите, на които мнозинството от работниците са скромни произход. Често тези подробности са в разказ, който съчетава библейски истории с примери за ежедневието, които възплащават тези притчи.
3. Технологичните аспекти са еднакво важни. Ако романският стил е резултат от технологичното обедняване в края на древността, например, готическият стил се възползва от редица изобретения. Появата на твърдата конюгационна система за тракционни животни, например, е позволила транспортирането на големи каменни блокове на строителни

площадки или транспортирането на необходимите парчета дърво. По същия начин, розетките на катедралите също са резултат от развитието на техниките за леене в стъкло. Дългият период на строителство и техническите нововъведения обясняват защо редица малки мащабни общности (поне на текущата скала) са успели да изградят изключително големи конструкции.

3.2. Специфичната архитектура на окръг Долж.

Радиография на наследствени сгради в област Долж

Анализът на избраните сгради показва, че най-представителните сгради в област Долж са обикновено френско архитектурно вдъхновение, ренесанс, барок, рококо, романтизъм, френски академик, арт нуво, арт деко, неокласика, еклектик, нео-румънски стил и др. Бранковидските и класическите румънски стилове не са забравени и в някои случаи могат да се наблюдават византийски влияния.

Брънковеанският стил или стилът Брънковеану характеризира румънската историография на архитектурата и изобразителното изкуство във Румънската държава по времето на Константин Брънковеану (1688-1714 г.). Тъй като тази ера оказва решаващо влияние върху по-нататъшното развитие, терминът се използва широко и се описват произведения на изкуството от времето на първите владетели на семейство Маврокордат до 1730 г.

В този период владетели като Шербан Кантакузино, Константин Брънковеану, Николае Маврокордат, метрополити като Варлаам, Теодосие, Антим Ивирану, епископи като Щефан Митрофан, епископите като Йоан де Хурези, Иларион де Козиа и учени като Гречеану, Раду Попеску, Константин Кантакузино в същото време извършва огромна работа за актуализиране на византийската традиция. Истински византийски възраждане се състоя в двореца на владетеля.

Стилът Брънковеану представлява синкретизъм между местните художествени традиции, влашки, византийски, ориенталски влияния и западни ренесансови форми, като италианското училище.

Архитектурният стил на Брънковеану се признава днес като "първият румънски стил". Основните особености на стила са: художествено изработени камъни; релефът, подчертан от техниката "a jour" както в дърворезба, така и в художествената обработка на дървото, преобладава растителните мотиви: акант, лозята, гроздето, слънчогледът.²⁶

В опит да очертае модерен и национален архитектурен стил, започвайки от втората половина на XIX в., Йон Минку и неговите потомци се стремят да създадат специфичен румънски стил, вдъхновен от традиционната архитектура. Този подход се оказва трудно поради некорекцията на старите традиционни форми със съвременните изисквания на съвременната архитектура.

Развитието на румънските градове и местности не означаваше средновековните ограничения на конструкциите, относително прости и с относително нисък режим на височина. По този начин нео-румънският стил е много подходящ за изграждането на някои вили, училища, галерии с максимален размер на бранковски дворец. Големи, високи, едноетажни, многоетажни

²⁶ Архитект Мадалина Бериндеи , <http://www.dezvoltatorimobiliar.ro/blog/arhitectura/stilul-brancovenesc-primul-stil-romanesc-de-arhitectura>

стоманобетонни сгради, изработени от моделите Art Nouveau или Jugendstil, съчетават различните видове декорация, традиционните, които намират своето място и използват със сигурност.

Art Nouveau е френският стил от 1900 г., който изобразява всички форми на изкуство от 19-ти до 20-ти век. Това е квинтесенция на интелектуалния дух и френския дух, налагайки в публичната архитектура весела, динамична и отворена декорация, независимо дали става въпрос за кафенета, ресторанти, хотели, театри, казина и др.

Art Nouveau бързо надмина границите на Франция. Движението имаше два основни центъра за облъчване: Париж и Нанси. Първото поляризирано и разпространено френско изкуство и повече, докато Нанси създава истинско училище за архитектура, обзавеждане и декорация.

Общите характеристики на този архитектурно и артистично течение се намират в елегантно извитите криви линии, с формален репертоар, вдъхновен главно от разстителният свят и с тенденции на символизъм. Последният елемент е почти незаличим във всички форми на израз на Art Nouveau.

Основният аниматор на изкуството през 1900 г. беше Сигфрид Бинг, донякъде ангажиран в развитието и разпространението му. Дори името на тока произлиза от името на неговата компания, а павилионът на универсалната изложба в Париж носеше това име, което го увенчало като аниматор на този художествен поток.

Но най-видният представител на Парижката архитектура през 1900 г. е бил Лион Хектор Гимард, който орнаментирал както замъка Бераненг, така и метростанциите в Париж с мотиви от метални цветя, опаляващо стъкло и светлина.

Други важни архитекти на тази тенденция бяха Жул Лавироте, Жан Батист Лариев и др.

Стильът Art Déco, намерен в много наследствени сгради в Крайова в началото на XX век, е декоративно движение, известно още като "Стил 1925", което варира от 1910 до 1930 г. в Европа и САЩ - голям брой от клонове, от архитектура до мебели, до мода и шоу програми. Стилът Art Déco се намира между изкуството от края на 1900 г. и периода на утвърждаване на геометричния пуритаризъм, очистени от всякакви орнаменти, като например Bauhaus или Le Corbusier.

Това всъщност е последна форма на оцеляване на изкуството от 1900 г., разположено в две основни направления, дълбоко противоречиви. Първият продължава на по-високо ниво функционализма, геометричния израз, по линиите на школата по архитектура във Виена или Глазгоу, докато страда от влиянието на кубизма.

Тази ориентация е илюстрирана по-специално във Франция в произведенията на архитектите и декораторите Пиер Чареу, Рене Хербст, Марсел Дюфрезне или Франсис Дурдейн, както и в произведенията на бижутери и златари Реймънд Темлипър и Жан Пуфирцат. Второто направление, в крайна сметка, означава един вид кубистка травестиция от 1900 г. с флорален стил.

Бил е много пластично формулирано в изложбения манифест на 1925 г. "...полезен обект трябва да бъде украсен ...". Изострянето на тази тенденция създаде украса, натоварена с тромави мотиви и се появи от цветя в корниз или огромни каменни плодове, поставени директно върху структурата на архитектурата или обекта. Използвали са екзотични есенции или, като цяло,

претенциозни, лъскави материали и много фалшиво злато в декорациите като Луи Сю, Андре Маре, Пол Фоло, Едгар Бранд или Емил Жак Рухман.

Основните извори на стила са във Виена, както в архитектурата, така и в декорацията на учениците на Ото Вагнер, и особено в работата на виенските работилници, които Джулия Веронеси смята за "абсолютно истинският и символичен център на движението". Германските източници влияят върху архитектурата, декорацията, рекламната графика и епохата, които обръщат внимание на германския практически дух.

Още през 1898 г. в Мюнхен е публикувано първото специализирано списание "Dekorative Kunst", което също е издавано в Париж под името "L'Art Décoratif". Музеят за приложни изкуства в Хамбург организира първото международно списание за плакати от 1894 г., а в Берлин през 1910 г., първото списание за постери в Европа - Das Plakat. Изложбата за архитектура, приложно и индустриално изкуство, декорация и др., е открита през 1914 г. в Кьолн от Deutscher Werkbund.

От процеса на утвърждаване на румънския стил не може да бъде премахната ролята на Франция, която е основният източник на вдъхновение за архитектите, създали монументалните сгради, превърнали се в символи на културната идентичност на Крайова или Долж.

В къса радиография на сградите на наследство в окръг Долж се установява, че те са разделени според следните критерии: възраст, дестинация, изпълнени функции и историческа възраст.

В зависимост от първия критерий ние откриваме, че възрастта на остатъците, открити на територията на този окръг, е много висока, датираща от неолита и бронзовата епоха. В зависимост от старостта откриваме, че най-ранните паметници от 15-ти век са места за поклонение, което показва, че Църквата е културният център, около който социалният живот на Должките общности е гравитационен. В район, засегнат от чести нашествия, налагане на чуждестранни правила и постоянно движение на населението в географския район, единствените елементи на стабилност са религиозните сгради, църквите и манастирите, които осигуряват подкрепа и идентичност на пастирните общности.

От 1600 г. насам има други паметници, останки от съществуването на румънски елит по това време: имения, кули, ансамбли на болярните дворове и къщи на парите на Крайова. Наследствените паметници разкриват, че заедно с Църквата големите болярски семейства, които са предоставили парите на Крайова и владетелите на цялата Мунтения, са допринесли за изграждането на културната идентичност на района.

След 1700 г. се умножават жилищата, принадлежащи на старите болярски семейства, местата за богослужение с културна стойност, както и тези, принадлежащи на търговци, търговци, промишлени единици като бившата фабрика Хофеншранц (1877 г.) и др., което означава развитие на румънското общество и стабилизиране на населението в общностите.

След обявяването на независимостта развитието на окръга и особено на Крайова се установява в жилищни и градски строежи, следвани от националната линия на развитие, придружени от градски работи и конструкции, предназначени за функционирането на националните институции, специфични за една независима страна. Така през 1880 г. се появява емблематичната

конструкция на Крайова: Дворецът на Правосъдието, днес Университета в Крайова.

Това е разширено през 30-те и 70-те години на миналия век. През 1888 г. е построена сградата на Националната банка на Румъния - клон Долж, през 1893 г. е завършено изграждането на Нормалната школа на момчетата, днес Медицинският факултет на Университета в Крайова следва през 1894 г. -1895 училище Карол I. В периода 1898-1907 г. е построен Дворецът Жан Михаил, в който днес се помещава Музеят на изкуството, монументалното строителство чрез архитектура, размери и качество на изпълнение.

Днес туристическият маршрут в Крайова е немислим посещение в Музея на изкуствата, сграда, построена в стила на френската академия и европейския еkleктичен стил. През 1902 г., след разрушаването на старите сгради от 177-1753 г., е построена Училище Одебеану. Инвестиции в образование за младите поколения, което демонстрира растежа на младото население и семействата, които биха могли да подкрепят предполагаемите разходи за образование. По този начин Централното училище за момичета, днес Музеят на Олтения, е построено през 1905 г.

Институционалната система, разработена между 1912-1913 г. чрез изграждането на Административния дворец, днес префектура на окръга, построена в неорумънски стил, според плановете на архитекта Петре Антонеску и промотирана от Йон Минку, великият румънски архитект, инициращ неорумънския стил. Италианският строител Джовани Батиста Пересути, чиито имена са свързани с многобройни монументални сгради на град Крайова, беше поръчан да построи тази сграда.

Друга институционална сграда е Палата на Търговската Банка, в която днес се помещава кметството на Крайова, построена в същия неорумънски стил, която осигурява идентичност на местните и национални конструкции и доказва жизнеността на румънския дух в контекста на свободата на изразяване. Споменаваме, че неорумънският стил е интелектуалното усилие на румънските архитекти да вмъкнат румънското историческо и архитектурно съкровище в съвременната архитектура на времето.

Първоначалните плановете на Търговската банка принадлежат на Йон Минку, инициатор на стила. Преждевременната му смърт (1912 г.) определя прехвърлянето на задълженията му към Константин Йоцу, един от архитектите с виждания близки с тези на Йоан Минку. Строителството на сградата е поверено на същия италиански строител Джовани Батиста Пересути, заедно със строителната компания на италианския Карол Бала Барба.

Модернизацията на града и развитието на местен елит, наследник на старите боляри, независимо дали са образувани от собственици на земя, търговци на дребно или индустриалци на това място, се забелязва от многобройните монументални конструкции, направени от началото на двадесети век. Така, между 1900-1903 г. хотел Минерва и казино е построен в ориенталски стил с мавритански и арабски влияния (единствената сграда от този период с такава архитектура). През 1903 г. е построена и Залата за хранене в Крайова, което предполага, че развитието на града е довело до реално числено значимо градско население, нуждаещо се от постоянно хранене. През периода 1910-1927 г. икономическият растеж на града бе подчертан от изграждането на Ателиетата Брътъшану.

Резиденциите на елита от времето са представени от Къщата на Георге Кицу, Къщата на Геблеску, Къщата на Отетелишану, Къщата на Ионеску в XIX век, Къщата на Мирика (1898г.), Къща Скина (1898 г.), Къща Даяну (1900-1905 г.), костюмирана по европейската мода на времето, в стил " *Art nouveau* ", Къщата Карианопол (1900-1905г.), Къщата на Ворвоану (1905 г.), композитен стил и френски ренасцендент, Къщата на Щефан Попеску (1907г.), Къща Мару (1911г), Къща Гиздавеску (1911-1912г.) Къща Мъръску (1912 г.), Къща Пуиу Плесиа (1915г), днес Сметната палата на окръг Долж, построена в еkleктичен стил на неокласически преобладава на фасадата, а в необарок е интериора. През 1918 г. Къща Джани е завършена, построена върху основите от 18 век. В началото на 20-и век се появяват къщите, принадлежащи към семействата Челареану, Борча, Нуикулеску, Барбу Друга, Поенару, Винеф, Траян Николеску, Мендел, Вулканеску, Вернекус в неоруманския стил.

В непосредствена близост до Крайова се намира на картата на монументалните сгради и Калафат, където между 1904-1907 г. е построен дворецът Маринку, вдъхновен от комбинация от стиловете барок и рококо, днес музеят на изкуството и етнографията, проектиран от известния архитект Паул Готеро, на който се дължи изграждането на други паметници на днешна Румъния: Кралския дворец в Букурещ, Централната университетска библиотека, Къща ЧЕК от Калеа Викториеи и двореца Жеан Михаил в Крайова.

Периодът на комунизма означава архитектурен регресия. Бруталното елиминиране на румънския елит и инсталирането на комунистически институции в сградите на старите елити доведоха до регресия на архитектурните усилия. Сграта, проектирани през този период, бяха ограничени до статичния функционализъм и ограничителните правила, наложени от идеологическата твърдост на принудителния егалитаризъм.

Работните срещи, изработени в цялата страна, са вдъхновяващи за румънския дух, очертан от влиянието на западните архитектурни тенденции, които се материализират в неорумънския стил. По този начин идентификационната нишка, изградена след натрупването на национална независимост, се свежда до умножаване на утилитарния жилищен капацитет с минимални възможности и без културна идентичност. Скандалът на посткомунистическите градове е доказателство за невъзможността да се изразят собствените си визии за архитектите.

Румънските градове са резултат от принудителната индустриализация и принудителната миграция на селското население към градската среда. Повечето румънски градове не са развили специфични градски функции, така че моноиндустрията и обсегът на общежитията са променили оригиналното разположение на градовете и са довели до появата на стандартизирани, неидентифицирани бетонни блокове от съветския модел.

Понастоящем голяма част от сградите на културно-историческото наследство в Долж са на път да бъдат изложени на спорове за собственост и са изгубили характера си като емблеми на общностна идентичност и възможните социални функции, които сградите за наследство могат да изпълнят в една общност. Вследствие на това потенциалът на тези сгради е неизползван или невъзможен за използване, като не се интегрира в културно-туристически вериги.

Предвид настоящата ситуация и сградите за наследство, записани в това проучване, представяме тяхната радиография:

1. Къщата на Парите е реновирана и не изисква спешна или незабавна работа по поддръжката. Това е най-старата цивилна сграда в Крайова. Първоначално, къщите за пари са били построени от Барбу Крайовеску, първият син на Неагое от Крайова, основателят на семейството Крайовещи.. Те бяха възстановени от Матей Басараб (1632-1654 г.), който подкрепи художественото училище, без което би била невъзможна "експлозията" на Брънковяну. Къщата на парите е възстановена през 1699 г. по време на царуването на Константин Брънковяну (1688-1714 г.), потомък на Крайовещите, в брънковенски стил, подобен на дворците Могошоа и Потлоджи и манастира Хурез.

Тя е построена на три нива, със сводести тухлени изби, покрити със сферични капачки върху арки и полуцилиндрични сводове. На приземния етаж и на първия етаж

има големи стаи, със сердак, специфичен на стила на Брънковяну, под формата на беседка, на юг, и лоджия над северния вход.

Единствено сводести тухлени изби и два стълба на верандата са запазени от оригиналната сграда.²⁷

2. Търговската банка - кметството на Крайова се намира в съдебен спор относно правата на собственост. Сградата се нуждае от ремонт в продължение на три години, но проблемите с правата на собственост блокират всякаква възможност за достъп до всякакъв вид финансиране. Търговската банка е създадена през 1897 г. като кредитно кооперативно дружество на Константин Неамцу, известно като "Костика Банка Неамцу" или "Златна квачка" на търговците. През 1906 г. архитект Йон Минку проектира двореца "Търговска Банка", като е една от емблематичните сгради, които придават съвременната румънска архитектура с оригиналната визия на неорумънския стил. Дръзката концепция е част от усилията за утвърждаване на модерна архитектура, в същото време вдъхновена от румънските традиции в началото на 20 век. Естетическото решение на фасадните предложено от Йон Минку, съчетава характерните особености на селската къща с веранда, стълбове и арка с декоративни елементи от позлатена полихромна керамика, като по този начин се свързва с решенията на румънската средновековна религиозна архитектура. Външната архитектурна пластмаса е в еkleктичен стил с елементи от нео-румънски стил.²⁸ Екстериорът е фрагментиран във функционални архитектурни модули с арки и сводове. Покривът на покрива в ъглите с полусферични кули има декоративни колони и овални облицовки според романтичния модел.
3. Административен дворец Крайова - Префектура Долж. Той се нуждае от ремонт, за който се опитва да получи достъп до финансиране от 2009 г. насам. Той е построен между 1907-1913 г. според архитектурните планове на Петре Антонеску, които формулират концепция, основана на традиционните класически ритуали и асимилацията на принципите, подкрепени от неговият учителя, Йон Минку. Отворен към съвременните тенденции, Петре Антонеску формулира синтези, в които открива най-много тенденции в съвременната му архитектура. Разположен в центъра на града, земята, на която се издига

²⁷ Magda Buce Răduț – *Trecutul în Craiova de astăzi*, editura Aius, Craiova, 2017, pag. 18

²⁸ Адриана Ботез - Краиник – *Модерно и съвременно румънско изкуство*, издателство Sigma, Букурещ 2000, стр.18

сградата, дава на сградата доминираща позиция по отношение на нейната монументална интеграция в общия профил на града. Строителят, предназначен за изпълнение на произведенията, е Джовани Батиста Перессутти, един от известните строители на времето - приятел на архитекта по време на обучението си в Падуа. Дворецът е построен върху симетричен равнина, ориентиран вертикално на централната кула на главния вход, като напомня - според оценката на Петре Антонеску - за старите сгради, които в средата на крепостта на парите (Баня) формира монументален ансамбъл, доминиран от кулите на Къщата на прите, Катедралата Св. Думитру, Мадона Дуду и др. Архитектурата на двореца е вдъхновена от старите монументални сгради на страната. Разполага с монументални размери, изградени от камък, тухли и стоманобетон, в неорумънска стил, разположени под формата на буквата "E". Основните фасади и техните противоположни лица, обърнати на юг и север, са доста оттеглени. В оста на тези две основни страни на сградата са основните входове, а в средата на страничните фасади има вторични входове²⁹.

4. Къща Гогу Ворвореану. Решенията относно правата на собственост са решени, а сградата, собственост на Митрополията в Олтения, е претърпяла огромен възстановителен процес, за да запази предишното си величие. Тя е построена между 1905-1910 г. според планове на архитекта Димитрие Маймаролу, виден представител на еkleктизма. В случая на къщата на Гогу Ворвоану, е създадена вдъхновена симбиоза между ренесансовия стил и френския необароков стил. Неокласическите елементи са обединени в контекст на барокова морфология и Россосо.
5. Къща Николае Романеску - Университетска къща. Реновирана е между 1996 и 1997 година. Тя е собственост на университета в Крайова. Подобно на всички проекти, които носят своя подпис, Къща Романеску е впечатляващо и изпълнено с аромат, направен по стилиен начин, специфичен за стил Beaux-Arts. Разширена и украсена през 1903 г., в неокласически стил, с влияние на френския и австрийския барок. Той съчетава елементи от класически френски, романтичен, рококо, с неорумънска тенденция и съвременни елементи на концепцията 1900, както в композицията, така и в декорацията, богато представени, впечатляващи с хармония и елегантност³⁰. Работата е извършена с оставката на С. Reschovsky. Разкошен вид на сградата се изисква от входа, където аркадната банда показва влияния на готически стил. Впечатлява масивната дъбова врата вдясно, дъбовата врата, която се отваря в коридора на приземния етаж, където се издига монументалното стълбище. Сградата е внушителна с мазе, приземен етаж, 1-ви етаж и таван с помещения за обслужващ персонал. Залите и стаите са с ламперия, вградени огледала, стени, украсени със златна или полихромна мазилка³¹... Градината и вътрешния двор на къщата е подредена през 1892 г. от ландшафтния художник Кнаехтел, един от сътрудниците на кралската къща, следвайки виенските паркове.
6. *Къща Георге Бибеску не е застрашен от съдебни спорове и е в добро състояние. В периода, когато Георги Бибеску бил владетел на Влахия (1842-1848 г.),*

²⁹ Петре Антонеску – *Сгради, конструкции, проекти и проучвания*, Издателство Tehnică, Букурещ 1963, pag. 46

³⁰ Сидония Теодореску – *Големите архитекти на Букурещ. Йон д. Бериндей*, Издателство Vremea, Букурещ, 2014

³¹ Магда Буче Ръдуц – *Op.cit.*, pag. 112

неговият брат Янку Бибескус, назначен за губернатор на Крайова и инспектор на цялата Малка Влахия³², купувал земя от съседите си, сред които бил командир Кинтеску, след това изгражда архитектурно преустроена резиденция, заобиколена от оранжерии и релаксиращи павилиони.³³ Къщата има бурна история, а връхът на публичното представяне се дължи на кмета Н. Романесуец. Ландшафтният архитект Едуард Редонд, подпомогнат от Емил Пинард, е разработил парков проект, включващ "Дворецът Бибескус". Този проект беше уникален в Европа по това време.

7. Дворецът Жан Михаил е възстановен между 2009 и 2015 г. по инициатива на окръжен съвет в Долж. Двореца е в добро състояние и е емблема на Крайова като цел с национален интерес. Построен в стила на френската академия, с елементи, принадлежащи към късния барок, дворецът се възползва от много елегантно пластично и конструктивно решение, използвано от архитекта, за да направи фасадата. Външната пластика е еkleктична, с необарокови орнаменти, а фрагментираната покривна система е поета от френските ренесансови замъци. Монументалният аспект и грандиозните размери на целия ансамбъл припомнят европейският спектакъл, към който са били насочени визията и гордостта на румънците в началото на ХХ-ти век³⁴. Надзорът върху строителството е бил поверен на италиански архитект Константино Чики, като материалите, използвани при нейното поддръждане, са с изключително качество (скала от Карара, мрамор и йонни колони, полилей от стъкло Мурано, венециански огледала, колони с йонен стил, полилеи от стъкло Мурано, стени облицовани с лионска коприна, златни орнаменти, боядисани тавани и касети, прозорци с витражи, резбовани дървени тавани, висококачествена дървена настилка и паркет, мебели стил, и т.н.)³⁵. Дворец „Жан Михаил“ е построен на три нива с 36 стаи³⁶. Демизолът включваше анексите и помещенията за персонала, приземният етаж със салони, отворени към зала за рецепцията, а достъпът до горния етаж е направен на мраморно стълбище Каррара с перило и железни орнаменти, като всички метални изделия се произвеждат във Виена в стила на Art Nouveau³⁷.

Понастоящем дворецът Жан Михаил съчетава две значими черти: самата сграда е уникално произведение на изкуството в града и страната и нейната дестинация го превръща в домакин на най-високото ниво на изкуството: скулптурата на Бранкиш, уникалният скулптор на Румъния, присъстват *Глава на дете*, Госпожица Погани, Екоршеу, Орголиу, Целувка, Ъглови стол, Торс, Витолий. Стойността на произведенията на Бранкуш са безценни и високите цени, при които скулптурите му се продават на международните пазари, са само резултат от търговски конвенции, които дори не покриват дълбочината и художественото послание. В това културно заведение се провеждат както постоянни, така и временни изложби. Настоящото наследство на музея надхвърля 8 000 творби, сред които картините на Теодор Аман, Николае Григореску, Николае Тоница, Щефан Лучиан, Георге Петрашку, Теодор Палади, Еустаciu Стоенеску, Йон

³² Румънски *Веститори*, Букурещ, № 73, 287-288

³³ A.N.R., Фонд Министерство на вътрешните работи - Обществено отделение, дело 17/1853, fila 5

³⁴ Адриана Ботез – Краиник – *Op. cit.*, pag. 13

³⁵ <http://www.monumenteoltenia.ro/palatul-jean-mihail-craiova/>

³⁶ Магда Буче Ръдуц – *Op.cit.*, pag. 154

³⁷ *Ibidem*, pag. 153

Цукулеску, Георг Ангел, Димитри Пачуреа. Също така, културни събития от първостепенно значение за културното движение се провеждат през цялата година. Считаме, че всяко посещение в Крайова и всеки туристически маршрут трябва да включват Музея на изкуствата в Крайова като приоритет. Тази сграда е не само емблематична за Крайова, но и за цялата румънска култура.

8. Къщата Диану е била обект на спор за правата на собственост, но от 2013 г. тя е собственост на Окръжен съвет на Долж, администриран от библиотеката Александру и Аристиа Аман. Понастоящем се полагат усилия за рехабилитация на сградата и за организиране в нея на Музей на румънската книга и изгнание. Разположена в централната и историческата част, на парцел от 1297 квадратни метра, тя е обявена за наследство(паметник сграда) и е включена в списъка на историческите паметници / 2010 г. на позиция 102 Структурата на съпротивата е направена от пресована тухлена зидария, мазето има прозорци, разположени над защитната стена. Основният вход включва поредица от външни стълби, покрити с маркиз, и вътрешно стълбище, което води към вестибюл, който осигурява достъп до полумазето на Вътре къщата впечатлява с боядисани тавани, елегантни мазилки, елегантни полилеи и украсени печки, покрити с цветен фаянс. Дървените резбовани врати в работилниците в Букурещ на August Zwölfer, главният автор на оцветените стъкла/витражи/ на замъка Пелеш, който е създал първата огледална фабрика в Румъния, три такива оригинални парчета все още се държат в къщата Диану³⁸. След национализирането през 1955 г. като историческа фарс, Училището по изкуствата и занаятите "Корнетти" функционираше до 2008 г., като връзката между двете семейства е силна, Елена Корнетти напуска наследството си със сумата от 10 000 леи на Симонета Дияну- кръщелницата си.³⁹
9. Къща „Вернеску се нуждае от ремонт. Външният вид се разрушава, мазилката липсва на големи повърхности. Собственост на д-р Думитру Вернеску, един от представителите на медицинския свят в Румъния през първата половина на 20-ти век, къщата има тристепенна схема на височина (сутерен, партер и таван) и вътрешен двор около къщата, затворен с ограда от цимент и желязо (към улицата). Външната страна на къщата има орнаменти от очевидни тухли, декорации около прозорците и корнизите, декоративната мазилка със сложни букви D и V, покривът от ламарина с прозорци и капандури и тухлени кошници или балконът на западната фасада. Врати и прозорци са дървено. Видимите фасади (запад, изток и юг) се разрушават, мазилката липсва на големи повърхности.⁴⁰
10. Понастоящем Къща Стоилов-Болинтинуану е банков секретар, надлежно задържан. Това е частното жилище на генерал Симион Стоилов, чийто бюст - произведение на скулптора Фредерик Сторк е и исторически паметник, който го изобразява като герой на войната за независимост, в униформа за гала, гордо носейки наградите и медалите, които му бяха дадени за актовете на храбростта на бойното поле⁴¹. Бюстът и жилището са в пресечната точка на

³⁸ <http://www.monumenteoltenia.ro/casa-dianu-str-24-ianuarie-craiova/>

³⁹ Раду Аугустин, Виктор Пърлак, Симиона Раду Букуренчи – Училище на изкуствата „Cornetti“, Издателство Ars Docendi Университет в Букурещи, Букурещ, 2001, стр. 23

⁴⁰ <http://www.monumenteoltenia.ro/casa-vernescu-craiova/>

⁴¹ Мирела Маринеску – Сърковището на художествените творби Крайова в Гъзета де суд, Крайова, 16 noiembrie 2013

европейските и румънските артистични манталитети от края на XIX - ти век, началото и първата половина на XX-ти век, период, в който могат да бъдат проследени пътищата на еволюцията на румънското пластично и архитектурно мислене от академизма и неокласицизма до съвременните форми на проявление на европейското мислене, обществения манталитет и художествената критика в нашата страна⁴². Къщата, която е част от редицата къщи на богатите семейства на Крайова, живяли на ул. „Каля Унири“, има тристепенна схема на височина (сутерен, партер и мансарда). На външната страна има главният вход (от улица Съвинец), покрит с маркиз, както и декорациите и рамката на прозорците на фасадата от Каля Унири⁴³. Архитектурата е класическа градска концепция, чрез пропорция на фасадите, простота, симетрията на плана и фасадите.

11. Къщата Йонел Плесия, е собственост на Министерството на културата и администрацията на Националната библиотека на Румъния чрез дъщерното дружество на Omnia Craiova. Къща Йонел (Янку) Плесия е архитектурен паметник от 19-ти век в Крайова, разположен в историческия център на града, улица Михай Когалничану 21, в непосредствена близост до бившия Виктория Магазин. Къщата "Плесия" е построена от сина на Георге Плеша, либералът Йонел Плесия, земевладелец, който по-късно стана спонсор на футболния отбор на ФЧ Крайова, като датата на строителството и името на архитекта са противоречиви. Някои източници смятат, че е построена между 1890 и 1892 г. от френския архитект Алберт Галерон, който също така проектира „Румънският Атенеум“ и Дворец на Румънската Национална Банка в Букурещ, Къщата на „Константин Вълмъреску“ в Крайова, Дворец „Димитрие Гика“ в Комънеши и многобройните болярските къщи в Букурещ и провинцията⁴⁴. От други източници къщите на Йон Г. Плеша са построени през 1905 г. според плановете на архитекта Йохан Гоец⁴⁵, а други посочват като строителните години 1908-1911⁴⁶. Построена в еkleктичен стил с неobarокови орнаменти вътре, сградата запазва оригиналната си форма, въпреки че някои от външните орнаменти са били унищожени, а фасадата, с портика, оформена от две колони в коринтски стил, е осакатена от монтирането на колона от ламарина за вентилация⁴⁷.

Къщата Плесия има режим на височина на 4 нива (сутерен, партер, етаж и таван), с голям брой стаи и коридори. Витражите на прозорците, направени в духа на румънското училище, са с геометрични и цветни мотиви, входните врати са с кристално стъкло, а вътрешното стълбище и желязото са в бароков стил⁴⁸.

12. Къща Вълмъреску е банков офис и е напълно реновиран през периода 2004-2005. В условията на бягство от ориентализма, чувстван като парализиращ феномен и появата на съвременна Румъния, възхищението на румънците по френската култура, което преди се е случило отдалечено, може да се осъществи, така че през втората половина на XIX век, най-важният фактор на западното влияние се превръща в архитектура. Поради това Константин

⁴² Адриана Ботез- Краиник – *Op.cit.*, pag.44

⁴³ <http://www.monumenteoltenia.ro/casa-stoilov-bolintineanu>

⁴⁴ <http://www.monumenteoltenia.ro/casa-ionel-plexia-azi-biblioteca-omnia-filiala-bibliotecii-nationale/>

⁴⁵ Лициан К. Деакому – Крайова 1898-1916. *Направо към модерния градски план*, Издателство Sitech, Крайова, 2001, pag. 196

⁴⁶ Магда Буче Ръдуц – *Op.cit.*, pag. 147

⁴⁷ *Ibidem*

⁴⁸ <http://www.monumenteoltenia.ro/casa-ionel-plexia-azi-biblioteca-omnia-filiala-bibliotecii-nationale/>

Вълимъреску отправя призив към известния френски архитект Алберт Галерон, който също така проектира в Румъния Румънския Атенеум и Двореца на Румънската национална банка в Букурещ, Двореца "Димитри Гика" в Команеци и многобройните болярски къщи в Букурещ и провинцията за изграждането на луксозна частна резиденция. Естетиката Art Nouveau, характерна за произведенията на Галерон със своя неповторим въздух от Париж, придава хедонистичен и смътно декадентен оттенък на строителството⁴⁹. Алберт Галерон изгражда същите като еkleктичните вили в Букурещ с монументални разработки, възобновяващи се в декорация или обем, но репопотирайки, така че да станат валидни както за обществени, така и за частни сгради⁵⁰. Къщата Константин Вълимъреску впечатлява с невооръжана си архитектура, с богати декорации както отвътре, така и отвън. Интериорът се наслаждава в таваните в френски стил осемнадесети век, висящи елегантни полилеи; стени с циментова замазка; скулптирани врати с гравирани остъкляване; фаянсови плочки; мозайки; вито вътрешно стълбище. На външната страна са богато украсените фасади с циментова замазка, балкони и тераси; рисувани рисунки на дървена ограда; слънчевият часовник⁵¹. Сградата е на четири нива (сутерен, партер, етаж и таван), монументален вход и просторна предна градина, разположена в близост до католическата църква. Тя е построена между 1880 и 1884 г. под строгия надзор на двама известни предприемачи на деня, Димитрие Неделку и Доменико Коста.

13. Къща Връбиеску е в състояние на видима деградация, изоставено от собственика, търговска фирма от Крайова, която извършва неразрешени работи в сградата. След като работите бяха прекратени, сградата остана на нивото на наследство. Младият длъжански архитект Дюлиу Марк бе помолен да превърне фасадата на стар дом в по-малко обикновен. Той използва класическа вдъхновена архитектура, както по отношение на композицията на фасадата, така и на детайлите, като се обади на антабла, украсена с *ove* и *denticle*, оформяйки всеки прозорец с профилна рамка⁵². Къща Връбиеску има тристепенна височина (сутерен, партер и етаж). Северната страна граничи с Къща Калетеану, източната фасада е на улица Унири (на улицата), а западната - на ул. Георге Дожа. Главният вход в сградата е през закритата банда, затворена с метални порти, която се отвежда до вътрешния двор⁵³.
14. Църквата "Света Троица" е в добро състояние, като е под управлението на митрополитската църква в Олтения. Разположена в центъра на Крайова, църквата "Света Троица" се разполага в района на площад "Префектура" чрез перфектен антагонизъм между архитектурата на църквата и стила "art nouveau" на парка, към който принадлежи. Църквата е основана от Думитрану Щирбей, съпругата на великия господар Константин Щирбей, бивш каймакам на обществото в Крайова през 1741 г. и майката на Барбу Щирбей, осиновителният баща на бъдещия господар⁵⁴. Строежът, започнал през 1765

⁴⁹ Михаела Критикос, Ана – Мария Захариада – Френски модел в румънската архитектура в Старат дилема, nr.157, 9 februarie, 2007

⁵⁰ Кристина Габриела Попеску – Алберт Галерон- архитект на Атенеум във Финансов Вестник, Букурещ, 28 януари, 2006

⁵¹ <http://www.monumenteoltenia.ro/casa-constantin-valimarescu/>

⁵² Дюлиу Марку – Архитектура, Издателство Tehnică, Букурещ 1960, стр. 29

⁵³ <http://www.monumenteoltenia.ro/casa-vrabiescu-craiova>

⁵⁴ Голямата книга на крайова, Издателство Sitech, Крайова, 2007, pag. 512

г., завършва през 1768 г., като се забелязва в стил Бранковеан под формата на кръст, тънката кула над коридора и колонадата на верандата⁵⁵. Грев, повреден от земетресението от 11 януари 1838 г., където 217 църкви се срутиха в Румънската държава, повечето от които в Ръмнику Вълча и Крайова бяха възстановени от фондацията през 1840 г. от бъдещето г-н Барбу Димитрие Щирбей, нов писател, украсяващ дървена купчина, отново рисуван и придаващ нови аромати и орнаменти.⁵⁶

15. Къща Кинтеску е в напреднала фаза на деградация. Построен в неоруманския стил, къщата Кинтеску се помещава с тухлени сводове, реновирани печки, стаи, украсени с мазилки, фризове, скелета, които го превръщат в истинско архитектурно бижу. Георге Кинтеску, инженер, специалист в Института по изследване на храните в Букурещ в продължение на три десетилетия, е живял в тази къща, автор на девет справочника в областта. Докато реституцията в тази къща се намираше в Дирекцията на окръжните пощи, която като че е успяла да осигури минимална поддръжка, след реституцията този имот, национално наследство е навлязъл в видим процес на деградация.
16. Къща Н. И. Ферару е домакин на Института за социални и човешки изследвания "К. С. Николаеску-Плопшор". Сградата е построена между 1912-1914 г. на 26 май 1912 г. Собственикът на имота, Н. И. Ферару иска от кметството "разрешение да построи къща на имота си, на улица Унири №. 140"⁶². Авторът на проекта е архитектът Алфред Винченз, син на полския преподавател Едмонд Винченз, от Търговско училище "Георги Кицу". Сградата, построена в стила на френския академизма, е с площ от около 720 кв. м и се състои от четири нива - сутерен, партер, мансарда⁵⁷. Покривът е с мансарда, с орнаменти и интериорна мазилка, богато украсени и стенописни картини, както и мебели и гоблени са направени от Франсис Трибалски. Къщата Ферару е оборудвана с печки на ренесансов стил, със санитарни инсталации, направени от Йохан Лауб и светлинни инсталации, направени от инженер Флоря Илиеску⁵⁸. Отвън се забелязват двата балкона и богатото украшение, особено в горната част и на покрива с декоративни прозорци. Сградата е предоставена от Алфред Винсенз с мазе, приземен етаж, мансарда, два балкона, входно антре и вътрешен коридор със спирално стълбище, осветено през прозорци, с винтажни витражи⁵⁹.
17. Къщ Барбу Друга е собственост на Окръжен съвет на Долж. Построен в стил Art Déco, от италианската компания Giovanni Battista Peressutti, Peressutti & Dalla Varba, създавала истинско училище за строителни работи с високо професионални италиански занаятчии, формиращи много зидари или дърводелци сред румънски занаятчии, тя допълва списъка с няколко остатъка, запазени от старата, разнообразна, оригинална, издигната градска архитектура в Крайова, която принадлежеше на семейство Друга. . Арт Деко, изработено от желязо, възприемано отвън като практически и естетически фактор за аериране на масивността на зидарията, облича елегантно отворите на прозорци и врати. Декоративното стъкло е използвано за същата цел за създаване на осветление и аерация на помещенията. Вътре в къщата има мебели от XVI-ти век и много испански 67 сребърни изделия, както и произведения на изкуството, повечето от които са копия, като най-

⁵⁵ <http://www.monumenteoltenia.ro/ansamblul-bisericii-sfanta-treime-craiova/>

⁵⁶ *Голямата книга на Крайова*, стр.512

⁵⁷ Мирела Маринеску – Минали личности: инженерът, който обогати архитектурата на Крайова в "Гъзета де суд, Крайова, 24 януари 2015 г.

⁵⁸ <http://www.monumenteoltenia.ro/casa-feraru-craiova/>

⁵⁹ <http://icsu.ro/istoric/>

представителна от които е по-късната мраморна скулптура Карара от Антонио Канова "Три грации", но и други като „Венера след къпане“, "Венера с делфин", "Лъвът и змията" - изкуствен бронз "Бюст на Платон", "Купидон", "Меркурий", "Платовият бюст", "Плачещо бебе", "Гола жена", пет кораба на Севре и три оригинални картини Риголот, "Здрач", от XIX-ти век, от френски произход, картините "Портрет на млад" и "Дърво с кръст", с анонимни автори⁶⁰.

18. Къща Перресутти е в сравнително добро състояние, без да е необходима значителна инвестиция. Наречена „Villa Lucilla“, в чест на дъщерята на италианския предприемач, живяла тук, в същата къща прекарвайки последните години на живота си и Giovanni Battista Peressutti,⁶¹ вероятно, къщата не е построена от баща като зестра за дъщеря си, както е написано в някои източници⁶². През 1925 г. къщата е построена от строителната компания „Dalla Barba & Peressutti“ за съпрузите Елизабета и Георге Попеску, за сумата от 1 000 000 леи, сума пари, която би трябвало да се изплаща в прогресивни месечни вноски, неплащанто на една вноска водейки до увеличаване на лихвения процент с 20% до интегралното плащане⁶³. Построена в градски стил art nouveau, clădirea are trei nivele, parter, etaj și mansard, сградата има три етажа, партер, етаж и мансарда, като е покрита с ламарина в ромбични парчета. Приземния етаж имаше пет стаи, артистично декорирани, първият етаж имаше шест стаи и коридор богато украсен,

и мансардата имаше три стаи. Цялата сграда имаше електрически инсталации и ренесансови печки от теракота, в ренесансов стил.

19. Къща Жан Негулеску е закупена от частни лица от законни наследниците реновирана, но елиминирала всички елементи, които напомнят на неговия знаменит собственик. Къща „Жан Негулеску“ няма сама по себе си архитектурна стойност, напълно обезобразявана и превърната в „домашна машина“ според известния израз на Le Corbusier, поради последните ремонти. Къщата на богати търговци от първата половина на XX-ти век има символична стойност за това, което означава румънска култура, тъй като тук се е родил, на 26 февруари 1900 г., и е прекарвал детството си, единственият румънец, който има звезда на „Walk of Fame“, Hollywood, като е и първият румънец кандидат за „Оскар

20. Къща Русанеску е в добро състояние. Това е исторически архитектурен паметник от 19-ти век, построен приблизително между 1870-1900 г., разположен на пресечната точка между бул. "Щербей Вода" и "Калеа Унири", имащ страна само на улица Унири, след като е била крайбрежната алея на Крайова. Тя е исторически архитектурен паметник от края на XIX-ти век, построена приблизително между 1870-1900 г..разположена на пресечната точка между бул. "Стърбей Вода" и "Калеа Унири", с едната страна точно на улица Унири, старият пътят за разходката на Крайова. От архитектурна гледна точка, сградата принадлежи към еkleктичния стил, практикуван в края на XIX-тия век, идентифицирайки се няколко елемента, особено в интериора, от късния бароков или виенски стил и Art Deco⁶⁴. Създадена в духа на еkleктичната комбинация на неокласическите елементи, рококо и барок,

⁶⁰ http://adevarul.ro/locale/craiova/craiova-muzeul-arta-pierdut-21-opere-1_50bd3ed37c42d5a663c8fc2a/index.html

⁶¹ Мирела Маринеску – Къщи в стария град на Крайова - Кратки исторически истории в Гъзета де суд, Крайова, 3 октомври 2015 г.

⁶² *Ibidem*

⁶³ <https://craiovadeieri.wordpress.com/2017/12/07/vila-lucilla/>

⁶⁴ <http://www.monumenteoltenia.ro/casa-rusanescu-craiova/>

тя получава вмъкване на декоративни детайли за да украсят със скулптури, ковано желязо, стъклопис и живопис, в съответствие със стил Art Deco. Тя впечатлява отвътре с декоративни панели на стени и тавани, боядисани с маслени бои върху стената и маслени бои върху дърво, в дърводелството, мазилка в позлатен лист, но също така и през основното монументално стълбище, изработено от мрамор, със специална балюстрада от ковано желязо. Над него е оберлихт, който имаше ценна декоративна стъклопис разрушена по време на земетресението от 1977 г. и заменена с обикновено стъкло⁶⁵. Навън има богата украса около входовете, прозорци и корнизи, декоративна мазилка от циментова замазка, затворен балкон над главния вход и ламаринов остъклен покрив с капандури⁶⁶.

21. Дворец „Рамури беше преустроен в периода 2005-2012 г.. Един от блестящите представители на архитектурната школа основано от Йон Минку, Константин Йоцу, продължаваща неорумънската масивна архитектура с обширен покрив по склоновете на фасадите с прозорци, декорирани с рамки, профили и декоративни фризове⁶⁷. Дворец „Рамури се отличава със своята специална фасада с елементи от неорумънския стил, възприети от архитекта Константин Йоцу и построени през 20-те години на 20-ти век, по време на върха на развитието на националния стил, на зрялата му фаза, която се прояви до края на това десетилетие, когато новата мода в международната архитектура Art Deco която се прояви до края на това десетилетие, когато новите архитектурни форми Международното изкуство деко и модернистичните светове ще предизвикат криза на изразяване в неорумънският стил отбелязвайки късната му фаза.
22. Централно училище за момичета - Музея на Олтения беше променено и консолидирано в периода 2009-2012 г. Настоящата сграда е проектирана по искане на епитропията на църквата "Мадона Дуду" за целите на обучението. Строежът на школата "Мадона Дуду" е построен по плановете на архитекта Франсис Билк, който изготви проекта за Каракалов национален театър и прозренията на главния инженер на окръга Карол Литарзек, представен на кметството на Крайова на 12 юни 1905 г. Изграждането на сградата, направено със средства от кметството на Крайова и Министерството на образованието и религиозните въпроси, завърши през 1906 г. и бе открито по случай 40-годишнината от царуването на цар Карол I⁶⁸. Декоративните елементи са дискретни, с рамки на прозорците на приземния етаж и колоните, разделящи двойни прозорци на горния етаж. На фасадата са нанесени геометрични декоративни елементи, а под корнизът - осмоъгълна звезда⁶⁹. Основната фасада има веранда, която покрива главния вход на сградата, над която е забелязан особен вид панелен панел, на горния етаж има пет прозоречни прозореца, разделени от четири колони, свързани над тях през арки, които се затварят в предмета на лилия от лилия над низ от керамични дискове⁷⁰. Покривът е от тип шиндъл, с дървени скелета и покритие от керемиди, като целият ансамбъл напомня за олтоновите колекции с простота и масивност.

⁶⁵ Лаура Мозърлике – *Loc.cit.*

⁶⁶ <http://www.monumenteoltenia.ro/casa-rusanescu-craiova/>

⁶⁷ Адриана Ботез Краиник – *Op. cit.*, pag. 20

⁶⁸ <http://www.monumenteoltenia.ro/scoala-centrala-de-fete-azi-muzeul-olteniei-craiova/>

⁶⁹ <https://www.case-frumoase.ro/muzeul-regional-al-olteniei/>

⁷⁰ *Ibidem*

23. Колеж "Карол I" е в неподходящо състояние, изискващо ремонт и консолидация. Настоящата сграда е построена между 1893-1895 г., по като дизайнът на архитект Тома Добреску в стила на френската академия - с неокласически елементи, с главната ротонда, очертана от статуи, ритмизирана от коринтски колони. Тъгъл с ротонда, на две нива, бе издигнат, запазвайки се оригиналният си външен вид, след добавянето на нов етаж, между 1923-1927. Отбелязват се капандурите на покрива, над двата входа, релефната корниза. Също така имаше мраморни мозаечни подове, основно стълбище, изработено от каменна мазилка и изкуствен мрамор с колони с издълбани пиластри на колоните, а интериорите бяха украсени с фреска от художника Франсис Трибалски, реставрирана след земетресението от 1977 г. и продължила с картини- медальон на личностите на гимназията, направени от художника Думитру Будика⁷¹. Има и стадион, ново крило за качване, плувен басейн, модерни санитарни възли, асансьор и книжарница.
24. Националният колеж "Братя Бузеци" не е в добро състояние. Строежа на сегашната сграда е започнал на 16 ноември 1924 г., когато министър д-р В. Ангелеску подписа мемориалния акт и положи основния камък на сградата на училището, на бившата площадка на семейство Хараламбие, на стотина метра от Къщата на парите, резиденцията на Великите губернатори на Олтения⁷². Що се отнася до строежа, някои източници вярват, че е направено според плановете на архитекта Михай Михалча и инженера Стефан Бълтъчану,⁷³ други, че авторите на проекта са М. Михалча и Н. Станеску⁷⁴. Общият архитект е Михай Михалча (1887-1946), награден с авиационната добродетел, Звезда и корона на Румъния, Английският кръст на войната. Строителите и предприемачите бяха фирмите „Edilitea” и "Ф Булфон ", като след завършването на строителните работи, през 1929 г., изразходваната сума е от 16 000 000 леи за " отлични условия на солидност, комфорт и естетика"⁷⁵. Сградата на Колеж „Фраци Бузеци“, построена в неоруманския стил, ще стане представителна за Крайова. Големите коридори, просторни класни стаи, на три нива, лаборатории, пансион и т.н. те са изисквали уважение, точно както е било напечатано върху плоча при входа "Fiat Lux.
25. През 2009-2011 г. беше ремонтиран Колежа "Елена Куза", училищните помещения, интернационалното училище, столовата, гимназията и празничната зала. Сградата на Националния колеж "Елена Куза" е построена по плановете на архитекта Николай Станеску, брат на дядото на поета Никита Станеску, завършил право и дипломат по архитектура, архитект-строител и на сградата на Колеж "Св.Сава "в Букурещ, главен инспектор на строителствата в столицата. Очевидна е характеристиката на монументалност, концепцията за нео-румънски стил, "отказал от орнаменти, в която изразителността, както и в случая на изграждането на Националния колеж "Фраци Бузеци", не е основно дадена от декорация, а по-скоро използването на материали и композиция на фасадите.
26. Училището "Отетелилану" е в администрацията на Колеж "Елена Куза", но е преустроено от Митрополия "Олтения", която е придобило това право. Понастоящем спора е в ход. Това е сграда наследство, разположена в центъра на Крайова, близо до гимназията "Карол I". В сградата се помещава училището за момичета "Лазаро-Отетелилану", второто училище в Крайова и първото централно училище за момичета във Румънската държава, престижна образователна институция, чиято дейност продължава с тази на

⁷¹ Магда Буче - Ръдут – *Op. cit.*, pag. 178

⁷² <http://vladimirrosulescu-istorie.blogspot.ro/2010/12/craiova-liceul-fratii-buzesti.html>

⁷³ Магда Буче - Ръдут – *Op. cit.*, pag. 180

⁷⁴ <http://vladimirrosulescu-istorie.blogspot.ro/2010/12/craiova-liceul-fratii-buzesti.html>

⁷⁵ Arhivele Olteniei, nr. 47-48, Craiova, ianuarie-aprilie 1930, pag. 90

настоящия национален колеж "Елена Куза" и е построена по румънски неокласически стил.

27. Националната банка на Румъния - клон Долж, е реновирана през 2000 г., като е в добро състояние. Сградата е построена на 3 етапа, първият между 1887 и 1888 г., когато е построена сграда, която е забележителна от края на 19-ти век архитектурен стил, съчетаващ европейския еkleктизъм и неокласицизма с влиянието на Арт Деко (неокласически стил, късен барок и интерпретиран свободен френски стил), първоначална I-образна конструкция с 2 нива (S, P, мост). Централната част с двете странични анекси е построена. Внушителната сграда, с площ от около 1500 квадратни метра, е имала в залите на приземния етаж, където първоначално се занимава с публиката, с каменна ограда, поддържана от чугунена конструкция, а централното фоайе беше с височина 7 метра ,
28. Хотелът и казиното "Минерва" са в добро състояние и са отворени за посетители. Тази сграда, собственост на семейство Кирицеску⁷⁶, построена между 1898 и 1903 г., според плановете на архитектите Тома Добреску и Крайовеца Д. Неделку. Син на "măimarbașei" (старейшините на занаятчиите и дърводелците в Букурещ) Добре Николау, учил в колата за изящни изкуства в Париж, архитектът Тома Добреску, който вече е проектирал няколко сгради в Крайова, най-важното от които е била колежа "Карол I". Този път той е нарушил моделите, като хотел Минерва се отличава чрез архитектурният стил по рядко срещан в румънските градове, вдъхновен от мавританската архитектура. вдъхновена от мавританската архитектура. Това не беше първото предизвикателство, между 1893-1894 г., по искане на Богдан Петричейку Хашдеу, реализира плановете на друго уникално и по-малко познато строителство - замъкът в Кампина⁷⁷. Стилът на строителство на хотела е базиран на обеми и ориенталски декорации, кули романтично осъществени в ъглите, корниз с релефни ивици, геометрични и звездни мотиви, цветни арабески. Първоначално, хроматиката беше топла, с кафяво и златно, колоните имитираха червения мрамор и ориенталските мотиви по стените се повториха върху килима. След последователни възстановявания, доминиращият цвят стана зелено и синьо тюркоазено⁷⁸.
29. Сградата се възползва от постоянни ремонти и консолидации, като успя да отговори на нуждите на съвременното образование. Сградата на университета в Крайова, първоначално построена да служи като дворец на правосъдието, е архитектурен паметник от национален интерес. е проектиран през 1890 г. от архитекта Йон Соколеску, неокласически стил, вдъхновен от френската академия от онова време. Сградата трябваше да бъде впечатляваща, подобна на централните сгради на останалата част от Европа и след крал Карал I, който искал да вдигне Румъния на нивото на западните страни и бел построена между 1894 и 1912 г⁷⁹. Неокласическият стил на сградата се определя от архитектурната пластика на фасадите. Завършването на обемните отношения подчертава короните, завършени с фронтон, предприети и в по-нататъшни разширявания, по проектите на архитект Янку Атанасеску през 1945 г. и Петър Фалкан през 1975-1976г. Стените на зидария и бетонни подове са спазвали външната архитектурна пластика в неокласически стил, но поради наклона на

⁷⁶ Магда Буче - Ръдуг – *Op. cit.*, pag. 104

⁷⁷ Магда Буче - Ръдуг – *Op. cit.*, pag. 105

⁷⁸ *Ibidem*, pag. 102

⁷⁹ <http://www.editie.ro/articole/special/istoria-universitatii-din-craiova-fosta-biserica-fost-palat-de-justitie.html>

земята, разширенията имали пет и шест нива. Отстрани, към Театъра, разширението е маркирана от наличието на светлини само на покрива на старата сграда⁸⁰.

30. Нормално училище за момчета – Факултет по Механика. Сградата е построена между 1898 и 1901 г., като седалище на Нормалното училище в Крайова, на Каля Букурещи, № 165., архитект Константин Байчояну, и предприемачи - италианците Оливеро и Албертази. Константин Байчояну (1859 г. - 1929 г.) проектира или съдейства за изграждането на множество монументални сгради от времето: Румънският Атенеум, Румънската национална банка в Букурещ, Гимназия Роман Вода в Рим, Гимназия Униреа в Фокшани, и допринесоха за възстановяването на манастира "Михай Вода" в столицата⁸¹. Създавайки училищна сграда от края на деветнадесети век, сградата на бившето Нормално училище за момчета е внушителна сграда с монументални размери, разположена на три нива (сутерен, партер и етаж) на симетрична по отношение на вертикалната централната кула (вход от към тъл. Калеа Букурещи)⁸².
31. Къща Амза Пелея в Бъйлещи, мемориалната къща посветена на голяният артист от Олтения Амза Пелея. Къща е в много добро състояние. Мемориалната къща на Амза Пелея се намира на ул. "Генерал Еремия Григореску" № 58, Байлещ, окръг Долж. Тя бе открита в Байлещ през август 2008 г., година, в която са отбелязани 25 години от смъртта на актьора. Амза Пелея е роден на 3 -ти април 1931 г. в Байлещ и е представител на Златната промоция на румънския театър. Той имал основна роля във филмите като "Михай Ветеазул", "Даки", "Безсмъртни", "Тогава осъдих всички на смърт", "Ня Марин милиардар" и др.. През 1977 г. печели наградата за мъжко представление, най-добър актьор, на Международния филмов фестивал в Москва, за изключителната си роля (Манолаке Преда) във филм „Осънда“(Осъждане). Умира на 12 декември 1983 г. в Букурещ. Проектът е осъществим, с помощта на местните жители, които помогнаха да се организира музеят. Къщата е бяла ", както в разказите, че ми казваше," поддържа Оана, дъщеря на великия актьор⁸³. Сградата е построена през 1908 г., а районът, който е посещаван, не е много голям, състоящ се от две стаи (спалня и офис) и коридор. Във всяка стая има снимки, картини, дипломи и общо 25 лични вещи, събрани с усилието на жителите от Бъйлещ, заедно с дъщерята му, Оана Пелея. Obiectele sunt vechi, dar bine păstrate. Обектите са стари, но добре запазени. От тях имаше пепелник и табакер, въдица с която актьорът лови преди смъртта му, два часовника, спрели в часа на смъртта му, както и любимата шапка на актьора. Въпреки че е прост селски дом, той се оценява от личността на Амза Пелея, символичен артист на Олтения.
32. Библиотеката Антон Пан във Филиаши е в добро състояние и в постоянен процес на цифровизация и развитие. В протокола от 8 февруари 1937 г. се появи първата информация за библиотечния фонд, съхранявана от библиотеката: "Той има фонд от книги 2000 тома". Освен това учителят Николае Митеа използва и личния си фонд за дарение на обществената библиотека. В протокола от юни 1937 г. се появяват данни за участието на учителите в библиотечната дейност и културната дейност. В характеристиките на учителите, между другото, се казва, че "... участва в ръководството на библиотеката и в развитието на етнографския музей,

⁸⁰ Магда Буче - Ръдут – *Op. cit.*, pag. 161

⁸¹ <http://www.monumenteoltenia.ro/facultatea-de-mecanica-a-universitatii-din-craiova-fosta-scoala-normala-de-baieti/>

⁸² *Ibidem*

⁸³ <http://zigzagprinromania.com/blog/casa-memoriala-amza-pellea/>

единственият в региона".⁸⁴ През 1984 г., след като е преместена на различни места, библиотеката се връща на мястото, където е учредено.

33. Дворец "Маринку" е Калафат намира се в добро състояние. В него се помещава Музеят на изкуството и зала, посветена на художниците от Видин, като едно от селищата, свързващи културните хора на двете страни. Тя е построена във френски неокласически стил, с барокови и рококо акценти и с влияние на румънската архитектура в началото на 20-ти век, според плановете на френския архитект Пол Готтерео, известен в началото на 20 век в Румъния, където той проектираха Кралския дворец в Букурещ, Централната университетска библиотека, Къщата ЧЕК на ул. Калеа Викторией и двореца Жан Михаил, сега Музеят на изкуствата в Крайова.. Това е забележителна сграда от впечатляващите размери, но и от финесът на детайлите. Добре пропорционалната фасада е охранявана от две колони от двете страни на главните стълби, пред които стоят на стража два лъва⁸⁵. Строителите на двореца Маринку били италианците Пиетро Адоти, Джорджети и Трауньо, под ръководството на архиепископ Константин Рогалски⁸⁶. Основната сграда, мазето, приземния етаж, етажа и кулата, 48 стаи с различни предназначения и площ от 8.333 м. на три нива. Покривът в стените на сградата е обшит от тесни решетъчни решетки. Изпъкналостта на централния купол, от която блестящи румени извори, малките куполи, покриващи двата кръгли лъка в ъглите, както и кулата бяха покрити със сребърни шисти. Ефектът на ансамбъла - люспи, решетка, покриви, блестящо сребърни на слънце, са страхотни. Капандурите, обикновено кръгли, са правоъгълни до големия купол и лъкове. Бялата фасада на двореца се отваря навън, според френския модел, с много прозорци и прозорци-врати, с красиви рамки. Бялата фасада на двореца се отваря навън, според френския модел, с много прозорци и прозорци-врати, с красиви рамки. Всеки елемент на фасадата беше повод за украса, с малки колони, корнизи, пояси, касети, очевидни колони, мазилка, всички работили старателно и добър вкус⁸⁷.
34. Дворец "Йоан С. Драгулеску – Кметство Калафат е в добро състояние и е актуалното седалище на кметството. Дворец "Йоан С. Драгулеску" - сегашната сграда на кметството на Калафат е реплика на двореца "Маринку", построен в същото време с него, между 1904-1907. Не се знае името на архитекта, но се знае че двореца е издигнат в компанията на Пиетро Адоти (1872-1934), от Артегна(Фриули, Италия), който е емигрирал в Румъния през 1894. В пристанището на Дунав, което се развива след изграждането на железопътната линия, която го свързва с Крайова, фирмата на Adotti е построила редица обществени и частни сгради, които допринасят за модернизацията на града: къщата „И. С. Драгулеску“, Хотел "Маринку", Вила, Стефан Йоница Маринку" (настоящият музей на изкуството и етнографията), Гимназия "Фердинанд I" (1912-1914 г.), Вила "Еракле Маринку" (1911-1913) и църквата "Свети Николай. Дворецът "Йоан С. Драгулеску", като и Дворец "Маринку", е построен в еkleктичен стил, с бароковите и рококовите акценти и влиянието на румънската архитектура в началото на ХХ-ти век. Картините, които го украсяват, са произведението на любимия художник на Кралската

⁸⁴ *Ibidem*

⁸⁵ *Ibidem*

⁸⁶ *Ibidem*

⁸⁷ <https://www.agerpres.ro/cultura/2014/09/11/destinatie-romania-palatul-marincu-din-calafat-trista-poveste-a-unei-mari-familii-11-37-49>

къща на Румъния, останал в Крайова, Франсиск Трибалски, както и на дъщеря му, Фреда, и нейните картини оставали до днес⁸⁸.

35. Църквата "Св. Велик мъченик Георге пребоядисана през периода 1998-1999 г. Ръкописи и стари книги за поклонение са унищожени преди 1989 г. по време на комунистическия режим. Построена е от печени тухли на мястото на друга по-стара дървена църква. През 2002 г. в двора са открити много човешки останки, вероятно стари гробища или църковен двор, служещи като погребално място за бивши слуги и техните семейства, но това не се знае с точност. Църквата в Дъбълни основателите са нарисувани в притвора с техните семейства. Конструкцията на църквата е във формата на кораб или дъга, с дебели тухлени стени, без кули, с брънковянска веранда с колони на входа и рисунка. Църквата е изрисувана от Георге Зуграву, както е написано с кирилица на румънски език: "Тази свещена и божествена църква, която се нарича и чества от Св. Георги чрез властта и разноските на господата Георги и джаган Хаги-Енуш е построена от основана на лето 1817 след Христа ". Интериорът на църквата е изрисуван през 1946 г., между 1998 и 1999 г. е възстановен, а през 2000 г. са извършени редица външни ремонти. Църквата е осветена на 21 септември 2002 г. от Светия Никодим от Горан, викарийският епископ на Крайова⁸⁹.
36. Домейните на Румънската Корона, Сегарча в момента е частна собственост, но е доставчик на вино на Кралската къща. Между 1906 и 1908 г., въз основа на проекта на двама румънски архитекти Йосиф Екснер и Жан Помпилиан, е построена винарска изба под надзора на Шефан Фегадау.. Това била една от първите стоманобетонни конструкции в Румъния, носещи емблемата на Короната: герб на кралското семейство и короната на кралските лилии, украсяващи входа му. Построена във формата на гръцки кръст, е използвала принципите на гравитационната винификация, така че интервенциите върху виното са били минимални. Вината произведени тук са получили признание от международни жури, успявайки да печелят медали в Париж през 1936⁹⁰.
37. Църквата Свети Георги в Бекет, исторически мономент в добро състояние и все още функционира за богослужение. Църквата има дължина 32 м и ширина 12 м и е построена във византийски стил, като има формата на кръста и маслена живопис. Върху списъка на работите на църквата се появяват имената на "майсторите" Флоря Шарпе и Стайку Кройтору, както и на "художниците" Думитру Батръну и Флоря Кичу. Основата е от камък, варовик *sochilifonne*, а тухлът има две размери - 30x14 до прозорците и 23x12, останалата част. Параклисът е нова сграда и е построен върху основата на дървената църква. Вярва се, че е построен от същият игумен, от Роаба, но датата не е позната със сигурност. В църквата има 8-раменен полилей, от жълт месинг, завършен в основата с глобус, на което е написано на латински: „дадено от Флоря Фрасиняну на 1870.г. “. Църквата има светия престол, много внушителен, от цимента, 2/2 м, и с височина 1, 20 м, както и столове за хор от дъба и елха. Реставрирането на картините не беше направено. През 1912 г., Алиоане Маринеску и Вицу Попеску добавиха много внушителна веранда с дължина 8 м и ширина 7 м, с антре на стълбовете, боядисано в цвета на водата. Оборудването на Камбаната е било изработено от дъбови стълбове с височина 10 метра, а мястото му е било оградено с дъски. Е било разположено в южната част на църквата на, ъгъла на земя от квадратна форма, на

⁸⁸ <http://ziaruldecalafat.ro/cladirile-vechi-din-orasul-rozelor/>

⁸⁹ <http://www.gds.ro/Local/2005-11-19/Scurt+istoric++Dabuleni+++500+de+ani+de+atestare+documentara/>

⁹⁰ *ibidem*

югозапад. Първоначално камбаната имаше 500 кг, която, но, за съжаление, в Първата световна война е била издигната и седяла в Рахова, от българите.

38. Конакът Отетелишану, село Бенещи, общ. Дръготещи. Това е национализирано жилище в комунистическия период, което в последствие става музей. След 1991г конака върнат на законните му наследници, които го управляват чрез фондацията Домейн Отетелишану. Сградата е реставрирана изцяло. Сградата, правоъгълна (11.85 / 11.98 м x 14.43), има дебелина на мазето 80 см и приземен етаж - 70 см. Добре изгорялата тухла е тясна, обвързана с обикновена варова мазилка с малки стави ⁹¹. Декоративният фасаден репертоар е разнообразен и богат, специфичен за епохата, в която е построена. Хоризонтална правоъгълна арматура, която разграничава нивото на мазето от приземния етаж, големи правоъгълни панели от всяка страна, силно профилирания корниз, дъгите с режещи дискове, разположени над входа и прозореца на стаята която се намира под беседката, имат някои от елементите, които успяват да намалят масовия обем. Входът, разположен на западната страна на имението, е точката за достъп в мазето, чиито три стаи са засводени и снабдени с масивни врати от дъбова дървесина, издълбани от една и съща дървесина ⁹². Не е известно кой е проектирал това имение, а от монографии, направени от историци, е възстановен от архитекта Янку Атанасеску.
39. Манастиря Кошуна, Буковъц се намира в добро състояние, предназначен за богослужение в населеното място. Се счита за най-старата църква в Крайова и сред най-старите в Олтения. Датата на строежа на „Манастир Кошуна“ или „Старият Буковъц“ е спомената по различен начин в няколко източника, като най-ранните доказателства за строежа му е през 1483г. г. На фасадите на църквата, основният декоративен елемент е медиалният пояс, в своята окончателна форма, характерни за "планинския стил" на XVI-ти век ⁹³. Като специфичен архитектурен детайл, в Светия олтар прокомесеът седи на юг, а не на север, както е традицията. Църквата е нарисувана във фреска две години след построяването ѝ. Уникалността на това място за поклонение се дава от Зодиака, картина, която представя всеки ден на годината със светеца и този ден. Полихромната фреска от олтара и наоса са направени през 1574 година. Пронаос е рисуван по-късно, през 1579-1589 г., с прекъсвания през 1583-1585 г., когато Първу придружава Михнеа Вода в изгнание. Това е произведението на по-малко талантлив художник. Художници не са известни, но те са били забележителни, и проучванията, направени от известни учени в историята на изкуството, като Кармен Лаура Думитреску, говорят за най-чистия израз на византийското изкуство в края на XVI-тия век и сред най-важните за цялата история и архитектура ⁹⁴.
40. Кула Изворану-Геблеску, разположена в общ. Брабожа, situată în comuna Vrăbova, уникален в оригиналния си дизайн и последващите му допълнения, се нуждае от обновяване в момента. Кула Изворану-Геблеску принадлежи на боярите Изворнану и е трябвало да бъде построена между 1780 и 1790 г., а след това да бъде продадена през 1841 г. на семейство Геблеску. Впечатляваща с дървените балкони, много красиви и изработени на височина, атипични за Олтения. Терасите се намират на първия етаж, до стълбището. Вътре се обръща внимание на солидните греди, но и на малките прозорци. Няколко стъпала ни водят до първото ниво. Други стълби,

⁹¹ <https://www.igloo.ro/conacul-otetelisanu/>

⁹² *Ibidem*

⁹³ *Ibidem*

⁹⁴ Кармен Лаура Думитреску – Картина от Буковъц в Булетина на Историческите монументи , *издателство XL*, Букурещ 1971, стр. 63

оградени от дървена парапета, ни водят до горното ниво⁹⁵. След като го е купил, Раду Геблеску го оставя на сина си Константин, който на свой ред оставя зестра на дъщеря си Елвира по повод брака си с Филип Бибеску, брат на Антон Бибеску, който е собственик на лозята на Коркова.

3.3. Специфичната архитектура на област Видин. Радиография на наследствени сгради в област Видин⁹⁶

Културното наследство на Видин е повлияно от дългия период на османска окупация. Отоманските влияния са чести и концентрацията на османската администрация върху военната функция блокира образуването на местен, български елит, който да вдига сгради за паметниците. Съпротивата срещу османското владичество се намира в религиозните конструкции, които установяват членството на българската общност в православната църква. По този начин архитектурата на Видин е меланж между двете култури, между двете религии и двата народа.

1. Крепостта Баба Вида. Това е основната туристическа дестинация във Видин, представляваща славата на средновековната България. За щастие тя остава непокътната до днес, изпращайки посланието за приемственост на старите българи във времето. Легендата разказва, че крепостта е построена от принцеса Вида. Тя отказва да се ожени заради неприятните бракове на сестрите си и се оттегля в крепостта, която тя е построила. В признателност, че отдавна им осигурявали защита, местните жители наричали крепостта "Баба Вида" - старата Вида.

Освен легендата, историческите данни сочат, че крепостта е била построена между X и XIV век и постепенно служи като гранична крепост или принцова резиденция. Периодът на славата на крепостта е царуването на Иван Сратицим, цар във Видин (1356-1396 г.). Когато османците хванли и убили господаря на крепостта, това последната педя българска земя завладяна. Под османско владение. Крепостта е служила на гарнизона или за затвор. Последните промени са настъпили по време на османското владичество, когато Баба Вида е възстановен в края на 17 век. След това се приспособява терасата за изпълнение и на външните стени са направени отвори за малки топове и оръжия.

В края на осемнадесети век е построена вътрешната тухлена стена. От този момент също са направени и покриви на кулите. Оттогава укреплението е използвано за наблюдение, а не за защита. Също така служи за съхраняване на оръжия, като някои от помещенията се използват като затвор. В края на османското владичество във Видин бе отбелязан нов лидер: Осман Паспавоглу. В края на 18 век и до смъртта си през 1807 г. той води едно квази-независимо княжество на река Дунав, резиденцията на прохода е дори на

⁹⁵ Мирела Маринеску – *Loc. cit.*

⁹⁶ *** *Database of Old Architectural Buildings from Vidin District*, Association for Tourism Promotion, Vidin, 2018, pp. 17-77

крепостта. В нас героят е известен като Пасванте Киору. "По времето на Пасванте Киору" означава "стари времена", обикновено бедни, напомнящи за експедициите на грабежите, които Пашата направи в Олтения и три пъти ограбва Крайова.

След освобождаването на крепостта Баба Вида била използвана за военни цели и достъпът до нея бил ограничен. Археологическите проучвания започват през 1956 г., а след две години крепостта е открита за туристически посещения. Навсякъде можете да видите предмети от ежедневието, които се срещат в онези времена. В старите камери за изтезания автентичният облик се запазва и се появяват интересни изтезателни устройства. В други стаи се съживяват сцени на живот в средновековния замък. Крепостта Баба Вида е обявена за една от 100-те национални туристически атракции. Крепостта заема площ от 9,5 ха, а защитната изкоп е с широчина 12 м и дълбочина 6 м.

Формата му е върху неправилен квадрат, чиито четири ъгъла са обърнати към посоките на света. Всяка страна на квадрата е с дължина около 70 метра. Крепостта има две стени, вътрешна и външна. Интериорът е по-висок и е с дебелина 2,2 метра. Разполага с общо 9 кули, включително 5 странични ъгъла и 4 ъгъла. Външната стена е по ниска и на нея са построени 2 кули. Намира се в жилищен район на замъка, като пространствата са построени на два етажа. Втората е достигната чрез кръгови стълби. В крепостта може да се влезе само от север. Входната кула, наречена Кулата Срацимир, е висока 16 метра.

Най-добре се съхранява и на стените му се виждат различни орнаменти. Близо до него е тайният изход на крепостта. Тунелът се използваше за огнени оръдия в горната част на замъка. Баба Вида се е променила през вековете. Крепостта е изградена от тухли и камъни, слепени с хоросан. Изолираната позиция на крепостта в Османската империя осигурява неговото оцеляване, а не се разрушава като много други български крепости. Възстановена, тя вече се превърна в основна туристическа атракция в Северозападна България, обявена за паметник на културата от национално значение от 1964 г. насам.

2. Мавзолеят на Антим I е виден български православен духовник, първият екзарх на независимата българска екзархия. Завършва Първото богословско училище на остров Халки, учи в Одеса и завършва Московската духовна академия (1856г).

След завръщането си от Русия той става преподавател и няколко пъти ректор на Богословската школа на остров Халки. През 1861 г. е назначен за Преславски епископ. През 1862 г. е бил екзарх на епископията на Сисанион и епархията в Корчани, а на 20 декември 1862 г. той е изпратен в патриаршията на Поленинския епископ, воден от Партений Зографски. През 1868 г. става Видински епископ. През същата година българите в Константинопол подкрепят и отхвърлят каноничното покорство на Вселенската патриаршия. Той е член на Тиморския синод на Българската екзархия и участва в Съвета на народните църкви през 1871 г.

Мавзолеят на Екзарх Антим I (починал на 1 декември 1888 г.) е в двора на Видинската епархийска резиденция. Тя е построена през 1934 г. и е проектирана от арх. Коста Николов и е официално открита в присъствието на цар Борис III. Мавзолеят е квадратна сграда с купол, където има прозорци, изработени от бял камък. Над входа, състоящ се от две колони, е портретът на Антим I, направен в мозайка. Централно място в мавзолея е статуята на

екзарха, който стои на трона, направен от Анастас Дудолов. На приземния етаж в криптата има саркофаг с останките на Антим I.

Антим I, в допълнение към това, че е първият екзарх на българската независима екзархия и видински епископ, е бил председател на Учредителното Народно събрание и на Първото Народно събрание. Той постави основния камък в строителството на паметника "Шипка" и допринесе много за изграждането на храма на катедралата "Свети Димитър".

3. Библиотеката и джамията на Пазвантоглу. Библиотеката е четиристранна призма на площад, покрита с купол и малко външно предверие. Джамията е масивна каменна конструкция със строга ориенталска архитектура, създаваща впечатлението за двуетажно съществуване. Сградата е завършена между 14 май 1801 г. и 4 май 1802 г. Молитвената зала е голяма и украсена с таван с дърворезба. Сградата разполага с балкон, предназначен за жените. Минарето завършва със стилизиран връх, най-вероятно знак на армейското тяло, чийто дял е бил Видин.
4. Кръстатата казарма. Сградата е построена през 1801 г. на мястото на градината стария дворец и е била използвана като конак за млади войници. Изграждането на тази сграда е свързано с ранните години на Осман Пазвантоглу, вероятно проведени с подкрепата на полски специалисти. Целият сграден комплекс е построен около сградата. На запад се намирало оръжейното складово помещение, свързано с казармите с окачен мост. След освобождаването сградата е използвана като склад, болница и училище. Първоначалните функции на сградата са станали безполезни с течение на времето. По този начин сградата придобива друга дестинация, различна от военната: трансформацията в музей. От 1969 г. сградата се превръща в музей на историята и приютява етнографската изложба, която представя икономическия живот на населението от Видинския район от края на XIX в. до началото на XX век. Изложбата включва занаяти на народното творчество, сред които специално място е собственост на дунавския риболов.

Кръстатата казарма е масивна двуетажна сграда с приземен етаж от 1260 квадратни метра под формата на равностранен кръст с четири еднакво дълги крила. Всяко крило има коридор, водещ към различните стаи. Четирите крила се съединяват в квадратна форма на вестибюла. Четирите квадратни колони преминават свободно пред острите ъгли и поддържат тавана на вестибюла, осветен от четири прозореца, разположени по диагоналите на площада и стените, свързващи отделните крила. Вътре в казармата четирите опорни колони с коси ъгли, както и галерията, са забележителни, което предполага монументалност на цялата сграда. С течение на времето вътрешната структура на сградата е променена така, че първоначалният ѝ външен вид вече не може да бъде известен. Същото може да се каже и за вътрешните стълби. Това е уникално турско строителство както в България, така и на Балканите. От 2012 г. тази сграда е изцяло реставрирана и е станала архитектурен паметник с национално значение.
5. Къщата на Хаджиангел. Това е двуетажна къща, построена по модел на Пловдивски къщи след 1862 г. Тя е на две нива с две беседки на всяка фасада. Това е традиционен български архитектурен паметник, изработен от магистри от Дебърското училище. Двата етажа имат симетрично разположени

камери, два от страни с голям вестибюл в средата. Таваните са издълбани, запазвайки елементи от старата българска традиция.

6. Църквата "Св. Пантелеймон" е построен през 16 век. Вътрешните размери са: с дължина 13,5 метра (с изключение на апсиди) и ширина 5,20 метра. Надпис на една от стените обявява, че църквата е реновирана през 1633 г. Не е ясно какво е това обновяване, но днес е една от най-големите еднокорабни църкви в западната част на страната. Нейният покрив се поддържа от две странични арки, поддържани на конзоли. Проектирана е като правоъгловат правоъгълник с много широка апсида на източната страна. На запад е притворът (5.20 - 4.20 метра), който е отделен от кораба с две зидани колони, свързани помежду си и имащи странични стени, всяка с три арки, така че да се оформят три отвора. Основният вход на тази църква се намира на южната стена на притвора.
7. Катедралата "Св. Димитър" е втората по големина църква в страната след Св. Александър Невски в София, има кръст с три надлъжни кораба и един страничен с богат и многопластов състав. Централният купол се поддържа от четири елемента независима поддръжка и е подчертана в специалния аспект на църквата. Интериорните пространства са впечатляващи, височината на централния купол е 33 метра, което носи образа на богатството и изобилието.
8. Домът на куклата. Построен през 1890 г. като занаятчийска къща от майстора Ангел Юванов. Авторът на проекта е архитект Тома Вархота. Разполага с два етажа, мазе и мост. Планът на сградата е с правилна форма и покрива площ от 130 квадратни метра, построен в стил близо до европейския нео-барок. Разполага с централен вход и заден вход. Двете стаи на приземния етаж са директно достъпни и се използват за работилници и за съхранение. Стаите са декорирани със стенописи.

Външната архитектура на къщата е много интересна. Изрязани декорации, без архитектурна класификация, се използват на всички фасади. Основната, която има изход към улица "Широка", има приземен етаж с рустикална мазилка и извити отвори. Първото ниво е украсено с рустични форми на ъгли и правоъгълни отвори.

Входът в средата е извит с полукръгъл дъга. Страничните входи са обградени от два орнаментирани пилон с растителни мотиви и бюст на купидон. Над входа има украсена конзола с маска, която олицетворява Меркурий. Конзолата над главния вход е украсена с две пълноценни женски тела. Прозорците на първия етаж са правоъгълни, с профилирани прозорци и хоризонтални корнизи. Под всеки прозорец е поставена скулптура, представляваща купидон, набиващ се на лаврова корона.

Конзола с лъвска маска или Меркурийна маска и триъгълник се поставя над прозореца. Основната корниз е профилирана, подчертана от лека геометрична украса, която включва и таваните. Западната фасада на сградата е същата като основната. Разликата между двете женски фигури с древни рокли, разположени в горната част на сградата, е, че има една лаврова корона, а другата е лира. Изграждането на сградата е масивно. Стените са изработени от тухли. Индивидуални детайли са направени от керамика. Покривът е обикновен, изработен от плочи. Сградата е реставрирана, адаптирана и обявена за паметник на културата.

9. Турското имение "Колука". Тя е построена през втората половина на XVIII век и е била използвана от турците като полицейски щаб, пожарна,

журналистически център. Това беше мястото, където бяха наказани капиталовите наказания. От 1870 г. тази сграда е била използвана от българската църква. След Освобождението е обновена и включва елементи от българската възрожденска архитектура. Отначало е имал един етаж, с пасаж в двете посоки, под ъгъл от 90 градуса. След това в централната част е построена кула, използвана като кула за наблюдение на огъня. След Освобождението сградата е преструктурирана и са въведени елементи от българската архитектура. През 1956 г. сградата става музей, където се намират експонатите на Регионалния исторически музей. Сградата е обявена за паметник на културата от местно значение.

10. Старата турска поща. Тя е построена през 1858 г. Тя е масивна каменна сграда на два етажа, разположена непосредствено до телеграфната точка. Изработен от варовиков пясък и покрит с турски плочи. Разполага с открита предверие. Дървена стълба в предверието води до втория етаж. На приземния етаж е построена съкровищница. Това е единствената стара поща в България. Тя е построена от занаятчиите от Дебър, Македония. След 1878 г. пощата се използва като гимназия за момчета, а по-късно и за домакинство на археологическа колекция.
11. Национална банка на България (днес Булбанк). Тя е построена през 30-те години в централния площад на Видин. Проектът е реализиран през 1931 г. от М. Янков, предприемач Гюлдиров, а техническият ръководител на строежа е Цветко Георгиев. Това е впечатляваща и красива сграда с бяла каменна фасада с тесни, но високи прозорци с масивни черни и бели греди. Първоначално това беше двуетажна сграда. На първия етаж са оперативния салон и два офиса, директорът и заместник-началникът на гарата. До тях се. На втория етаж има заседателна зала, две стаи и голяма тераса. Сигурността се осигурява от армията, която се възползва от пространство близо до склада. След 1950 г., с реконструкцията на банковата система, сградата се оказва неудобна за това. През годините тази конструкция се разширява няколко пъти, изграждайки крило на Българската инвестиционна банка, която имаше общ вход с Националната банка.
12. Търговска банка Видин. Основана през 1921 г. като акционерно дружество с капитал 2 млн. Лв. В злато, разделено на 2000 акции от 100 лв. Има известни клиенти сред големите градски семейства: търговците Жак Пинкас и Джоузеф Ари, собственик на фабрика за порцелан - Георги Младенов и собственик на голяма култура на лозята, Кочо Иванов. Сградата на банката е построена през 1927 г. въз основа на проект на архитект Никола Нешова. След национализацията тя се използва за търговски цели. През 1994 г. сградата е подложена на цялостно обновяване под ръководството на архитект Станчо Веков, след което е построен етаж, като същевременно се поддържа фасадата на сградата в автентичен стил. В момента сградата се използва като банкова институция.
13. Винено училище. Това е масивна двуетажна сграда с мазе, построена върху естествен хълм между 1881 и 1883 година. Намира се в Дунавския парк във Видин, близо до Турската поща. Проектантът на тази сграда не е известен. Сградата е предназначена за функционирането на професионално училище за лозарство и е оборудвана със съоръжения за производство на вино и сродни складове. Тя е построена по инициатива и с подкрепата на премиера Константин Стоилов, който участва в откриването на сградата, като

гражданин на честта на Видин. Тази сграда е първата винарска школа в България и първата винарска изба, отговаряща на европейските изисквания на времето. След революцията през 1923 г. мазетата на сградата са били използвани като затвор. Сградата в момента е армейски хотел.

14. Художествената галерия (по-рано Военният клуб). Сградата, предназначена да бъде военен клуб, е построена през 1892 г. от фондовете на военните части. Тя е построена върху една от видинските порти, наречена "Калето". Той заема площ от 630 квадратни метра, разпределен върху две изкуствено изградени площи. Първата сграда има един етаж, а втората е разположена зад нея и има два етажа. Сградата се характеризира с фойе от 136 квадратни метра, който се свързва с други помещения чрез спирално стълбище и големи огледала за стена. Пред стените имаше тапицирани червени дивани. Реорганизацията на клуба засегна фасадата, ложите бяха отстранени, огледалата, мека мебелите и другите мебели бяха продадени. Основната фасада е с лице към река Дунав. Централното тяло има два етажа и е разделено вертикално с три осови оси. Крайните пиластри са гладки, а тези в средата са наклонени. Архитектурното богатство на основната фасада се балансира от простотата на страничните фасади. Това е масивна сграда, в която в момента се помещава художествената галерия Никола Петров, един от най-големите български художници, роден във Видин. Тя има над 1500 произведения по целия свят. От 1975 г. сградата е обявена за паметник на културата.
15. Гимназия "Цар Симеон Велики". През 50-те години на XX век, по време на българското Възраждане, беше открито училище, подобно на светското училище в Габрово. През 1861 г. са открити първите класове и са назначени преподаватели. През 1873 г. е инициран пълен курс от четири класа. През 1882 г. училището е обявено за средно образование чрез решение на Народното събрание. По искане на Учебния съвет, гимназията се казва "Скобелева гимназия". През това време имаше 94 студенти, които през следващата година нараснали на 158. В периода 1887-1890 г. директорът на училището е Димитър Благоев, който основава през 1888 г. много активно образователно дружество, което публикува "Вестник на учебното общество". В началото имаше проблеми поради липсата на училищна сграда. Висшето училище функционира през няколко града до 1923-1926 г., когато българският премиер професор Александър Цанков осигури в бюджета 5 млн. Лв. За изграждането на гимназията във Видин. През август 1925 г. са поставени основите на тази конструкция. Но политическите промени забавиха изграждането на гимназията. Разрешението за строеж е издадено през 1926 г., а отговорният архитект е К. Николов. Сградата е открита на 11 юни 1931 г. Сградата следва архитектурата на английските училища и става един от символите на града. През 1935-1938 г. е построено северното крило, а през 1939-1943 г. южното крило на сградата. СОУ "Димитър Благоев" е един от най-известните в България с традиция от около 130 години.
16. Дизелов завод във Видин. Това е остатък от стратегиите за модернизация, прилагани във времето във Видин. Заводът е архитектурен и промишлен паметник. Той охранява града почти половин век. Този проект започва през 1922 г., когато се надяваме, че някои от улиците на града ще бъдат електрически осветени. Първоначалната инвестиция се дължи на местните усилия на общината. Но на 13 септември беше взето под внимание електрификацията на градския театър и частните сгради в центъра. Тези,

които искали електричество, трябвало да заплатят такса за свързване от 20 цента на месец. През 1922 г. първите крушки са осветени във Видин, а действието е било успешно. Следващата стъпка беше да електрифицира целия град. За целта е предвиден банков заем в размер на 20 милиона лева, както следва: 13 милиона за електрификация, 2 милиона за обществена баня, 3,5 милиона за обществено пране и 1,5 милиона за мелница град. За това действие се проведе първият местен референдум в България. Споразумението за електрифициране на града отговаря на гласовете на гражданите. През 1924 г. е организиран търг за оборудване на електроцентралата. Победителят бе виенският "Сименс-Шукерт". Това бе заменено от "Ханса-Лойд" в Бремен, което предложи много по-добри условия. През 1925 г. сградата на електроцентралата е построена от предприемача Иван Шурдов, а немската компания е инсталирала оборудването. Архитектът на сградата е Илия Траянов. Ханса-Лойд изпълни проекта за електрификация за 15 месеца, а на 1 юли 1926 г. светлините бяха осветени във Видин. Заводът има два 340СР мотора, които захранват мрежата на града. С течение на времето тази инвестиция се оказва вдъхновена от кредитирането и печалбата. Тя е функционирала до 70-те години на ХХ век. Понастоящем тя е държавна собственост и в момента е в развалини и неохранявана.

17. Епархийното училище, днес Центърът за хора с увреждания. Тя е построена през 1926 г. с дарения от Тома Лозанов и видински митрополит. Сградата е на два етажа с мазе и има най-голямата зала за тържества. В продължение на много години сградата е била школа за шивачи, а след това къщата на пионерите. Понастоящем служи като център за хора с увреждания, но сградата е реновирана, за да бъде банка или седалище на бъдещ университет.
18. Музеят на надписаните камъни във Видин. Сградата е построена в края на седемнадесети век и началото на осемнадесети век един от складовете, използвани за съхранение на зърно, събрани от турските власти се зарежда ("десятьк") от българското население. В непосредствена близост умират военен , която по това време е била впечатляваща триетажна сграда, обслужвала не само турската армия и длъжностни лица, но и целият град и околностите му. След освобождението на османското владичество сградата е била използвана за много други дейности, като например конюшната за Видинския конски полк, по-късно като театрална работилница, магазин за сушене на дърва и др. Сградата е правоъгълна сграда с каменни стени, приблизително 1 м дебела в основата и равномерно наклонена на височина. Размерите са около 45.50 м x 14.50 м и приблизително построена площ от около 657 кв м. Структурата на покрива е била изцяло изработена от дърво, а покривът първоначално е бил изработен от каменни плочи, а по-късно и от турски плочи. Поради издръжливите материали е завършена, сградата е запазена повече от 200 години. Етимологията на думата "лапидариум" идва от латинската латиница и означава "камък", а "епис" означава "надпис". Това е мястото, където се представят културни обекти от мрамор и камък - погребални камъни, погребални звезди, специални надписи, олтари. Интериорният дизайн позволява изложението да започне отдясно, а първите паметници са погребани. В римската епоха маркирането на гробницата на мъртвите е много разнообразно и богато: портрети, погребални камъни, мъртви статуи, погребални и олтарни камъни, саркофази без и с декорации и

др. Античните експонати са предимно от Рациария. Двама саркофази са изложени пред музея в среден парк.

През 2-4 века семинарите произвеждат значителен брой погребални камъни, достъпни само за по-богатите популации на населението, декурионците (членовете на градския съвет на Рациария), ветераните, освободените роби. В града се оформя специфичен стил на погребалния камък. Представените примери демонстрират това.

Гробните камъни от древността, изложени в епиграфския музей, са много интересни със съдържанието и декорацията си. Те са изработени от варовик и мрамор. Музеят на камъните е отворен за посетители.

19. ЖП гарата. ЖП гарата се намира в центъра на град Видин. В непосредствена близост до гарата има спирки на обществения транспорт, а автогарата Видин е също близо до жп-гарата. Историята на изграждането на железопътната линия е епопея. Строителството на железопътната линия продължи повече от 15 години и беше прекъснато в няколко реда. Мобилизирането на мъжете в чести войни доведе до остър недостиг на труд. Бяха наети доброволци, жени, работници, затворници, войници от чужди армии, които били кантонирани на българска територия. Последният участък от 40 км от линията Александрово - Видин е въведен в експлоатация едва през 1923 година.

На 1 юли 1923 г. е открита железопътната линия Видин-София. Стар хотел в близост до пристанището е приспособен да изпълнява функциите на жп гара. Мястото в центъра на града, предназначено за изграждане на нова станция, било огромно блато. През 1927 г. тя е изпълнена със земя и сградата е построена върху голям брой дървени пилоти под ръководството на архитектите. Строежът е завършен през 1929 г. Железопътната гара е открита през 1932 г., като инвеститорът е "Държавните железници". Сградата е украсена с прости панели без орнаменти, обявени за паметник от местно значение.

20. Резиденцията на Йоница Николов (родена на 12 октомври 1862 г. в с. Капитановци, видинска област, починала през 1937 г. във Видин) е търговец; човек със значителни финансови ресурси, който между 1891 и 1895 г. е кмет на своето селище - Капитановци. Той се премества във Видин през 1894 г., а през 1893 г. е член на парламента. Двуетажната къща на Йоница Николов, обявена за архитектурен паметник през 1975 г., се намира на улица Найчо Цанов във Видин. Инженерът беше Милев. Строежът започва през 1908 г., на два етажа и площ от 165 м². Намира се на парцел от 600 квадратни метра - правоъгълна, от които 25% е застроена площ. Строежът е завършен през периода 1909-1910 г. Елементите, които са включени в проекта, не са вече построени. Сградата е национализирана през 1947 г. и отчуждавана през 1986 г. Оригиналната сграда на миньорите в долната част на парцела, самата сграда и двора са запазени и до днес.

Сградата е оригинална, с рустикален каменен блок и метална релса с богати детайли. Портите са двукрили, с богати детайли. Подът е изработен от каменни плочи. Избата е осветена, погребана и има складово помещение. Първият и вторият етаж са жилищни. И трите нива са достъпни от стълбище, разположено в дъното на гостната. В допълнение към вестибюла, дневните са достъпни от коридора и свързани помежду си. Структурните, не-съчленени елементи с форма "Т" са изработени в нео-бароков стил.

Автентичният облик на сградата, масивен, тухлен вид с пруски свод, е напълно запазен. Първоначално стълбата е направена от дърво, но впоследствие е заменена с конкретно стълбище. Таваните са декоративни и обработени в гипс. Входната врата е двоен дървен панел с релефни художествени декорации. Прозорците са дървени. Екстериорът се характеризира с много богата циментова керамична украса с висока художествена стойност, изобилстваща с класически детайли. Има оригинални осветителни тела с артистична стойност, хармонизирани с другите конструктивни елементи на интериора. Таваните са богато стилизирани и интегрирани в интериорната архитектура. Достоверността на екстериора и интериора е запазена. Сградата има типологично значение за развитието на жилищното строителство във Видин. Характеризира се с висока архитектурна и художествена стойност на външната и вътрешната организация. Сградата е паметник на културата от местно значение с архитектурна и историческа стойност.

21. Резиденцията на Тома Попов, добре познат търговец на зърно във Видин. Неговият дом се намира в централната част на града, в близост до училище "Васил Левски". Намира се на пресечката на две улици и има двор, заобиколен от оригинална оградна желязна ограда, която допълва автентичния си вид.

Сградата е построена в началото на XX век в нео-ренесансов еklekтичен стил. Авторът на дизайна е неизвестен, но е близо до дизайна на Никола Нешова.

Сградата има само жилищна функция и запазва автентичния си вид. Разполага с един етаж и е построена на едно-крак сутерен. Най-голямо внимание се отделя на фасадата. Входната част е украсена с формовани колони от йонен тип и колони от хоросан. Корнизът е богато украсен с орнаменти и пластични детайли, на които са поставени горгони. Над входната врата е поставен правоъгълен фронт, декориран със сатирични глави.

22. Къща на Ванко Джонов. Той е роден през 1856 г. в смутен период от времето, водещ до освобождението на България. Учил е до третия клас и изучавал френски език. През 1880 г. той се омъжва, на 21-годишна възраст, на 14-годишната дъщеря на кмета на Видин. Той се доказва като един от най-динамичните бизнесмени в региона, развивайки бизнеса, свързан с производството на барут, производството на алкохол и изграждането на парни мелници. Развитото чувство за привързаност, което донесе значителен престиж сред връстниците, беше допълнено със специална смелост. Нещо повече, той се оказа реформатор на социалния живот във Видин: той построил няколко двуетажни сгради, реши жилищния проблем, създаде стотици работни места, които осигуриха издръжката на работниците. Около 1920 г. построява къща, която е влязла в културното наследство. Дизайнерът не е известен. Артистичните усилия бяха съсредоточени в уличната страна на сградата. Декорациите са много богати и с голяма артистична стойност.

23. Къща Хаджи Иван Хаджи Вълчев, една от най-красивите къщи във Видин. Той е обявен за паметник на културата. Собственикът на уникалната къща "Хаджи Иван Хаджи Вълчев" го построява в памет на синовете си, умрели във войните през 1912-1918 г. Хаджи Иван Хаджи Вълчев е бил два пъти кмет на Видин, през 1903 г. и 1905-1908 г., много почитана и уважавана личност. Той е поканен в София за монтажа на цар Борис III като признание за неговите качества. Фасадата на къщата е впечатляваща, с богати декорации и

орнаменти и висока художествена стойност. Декоративните детайли са направени в неокласически стил. След смъртта на Хаджи Иван Хаджи Вълчев, по време на Втората световна война, къщата е била седалище на руска военна болница. По-късно имаше диспансер за туберкулоза, а по-късно имаше музикална школа за деца. Днес е частна собственост. Новите собственици извадиха металната плоча на Хаджи Иван Хаджи Вълчев в памет на двамата си сина.

24. Къща д-р Минко Недков Минков, Сградата е проектирана от арх. Коста Николов и е построена през 1926 г. Инвеститор е д-р Минков, роден във Видин през 1878 г. След дипломирането си по медицина в Русия той се утвърди като лекар във Видин, Сградата е построена като жилищна сграда с отделна част за медицински кабинет и чакалня. Разполага с три отделни входа, един за жилищната част, една за лекарски кабинет и един за стаите на служителите. Това е първата сграда в града, за изграждането на която е използван стоманобетон. Стилът на строителство е неокласически. През годините е имал различни собственици: Къщата на пионерите, румънското консулство, яслите, издателската къща. Понастоящем е в общинската собственост и се използва от администрацията на Регионалния исторически музей във Видин.
25. Училище Антим I. Сградата е построена през 1891 г. благодарение на дарение, направено от митрополит Антим I за изграждането на гимназията за момичета. Авторът на архитектурния проект не е известен. Училищната сграда се строи на два етажа с отворени стени. Заема площ от 930 квадратни метра. Главната фасада на училището обозначава неокласическия стил, който е в основата на архитектурната концепция. Тя е симетрична сграда с централен вход, подчертана от класическа портика и увенчана с триъгълен фронт. Целият етаж е построен в селски стил. Прозорците на двата етажа са правоъгълни и вторият етаж е оформен от хоризонтална корниз. Прозорците са подчертани от богатите архитектурни детайли. Те са групирани по две или три и са короновани с триъгълни фронтове. През 1944-1945 г. сградата е била използвана като военна болница от Третия фронт на Украйна. От 1983 до 2012 г. тази сграда е Основно училище по математика във Видин, а днес е основното училище "Климент Охридски". Сградата е обявена за паметник на културата през 1975 година.
26. Манастир "Света Троица" (с. Раковица). Раковишкият манастир е комплекс от две църкви, жилищни и селскостопански пространства. Старата малка църква е кръстосана, с цилиндричен сводец, оборудван с барабан и купол. Според някои изследователи е построена през 10-ти или 11-ти век, според други - 12-ти и 13-ти век. Възстановяването на църквата е свързано с името на художника Атониан Пимен от София. През 1974 г. има реставрация на стенописите, които са сериозно повредени. За период от 30 години, поради липсата на поддръжка, стенописите са претърпели видими промени. Основната причина за деградацията се дължи на скритата влага в стените поради неадекватна поддръжка или липса на дренаж около сградата. Покривните елементи са замърсени и изместени, което води до изтичане от външните стени, проникване на влага и увеличена влага в интериора. Прозоречните ниши в барабана не са плътно запечатани, което позволява дъждовната вода да тече непосредствено над стенописите. Нишата в южния прозорец има благоприятни условия за отглеждане на растителност. Високата влажност причинява образуването на соли, които частично унищожават

пигментния слой и на някои места праймерът. През 2005 г. бяха възстановени най-засегнатите части.

27. Църква "Св. Георги" (село Орешец). От архитектурна гледна точка църквата е еднокорабна сграда с западен притвор. Ашипът е полукръг отвън и отвътре и доста дълбок, характерен за църквите в северозападна България. Църквата е покрита с трикратно покривало. Изграждането на сградата е масивно, зидарията е направена от варовикови блокове с хоросан. Северната стена е подсилена от три блока. Вътрешността на църквата е покрита със стенописи, повечето от които са силно засегнати. Църковният комплекс, който освен църквата включва камбанария, останки от древно църковно училище и гробище, е заобиколен от варовикова стена. През 1973 г. църквата е обявена за паметник на културата с местно значение. Понастоящем църковният съвет събира средства, защото сайтът се нуждае от незабавни ремонти.
28. На северния склон на Стара планина, в близост до северозападния български град Белоградчик, се намира Белоградчишката крепост, известна още като крепостта Калето. Фортът е разположен в основата на грандиозно скално образувание, принадлежащо към Белоградчишкия масив. Създадена от пясъчни и скални конгломерати, формацията придобива странна форма, която наподобява много хора или общи обекти. Някои от скалите достигат височина до 200 метра, а тези, които служат като фон на крепостта, достигат до 70 метра височина. Крепостта е била тук от римляните. През I и III век римляните са построили пътища към новите провинции на империята на Балканския полуостров, както и към някои укрепени градове. Мисията на Белоградчик била да контролира пътя. Те построиха по-голямата част от града, известна като "Цитаделата", използвайки скали като естествена защита. Крепостните стени са построени само от северозапад и югоизток, а останалите са заобиколени от камъни. През вековете Белоградчишката крепост е била използвана от поредица от различни сили, включително византийците. През 14 век българският цар Иван Страцимир разширява старата крепост, изграждайки укрепени гарнизони пред съществуващите скални маси. Форт се превърна в един от най-важните градове в региона. В края на века белоградчишката крепост е била заловен от османците, които я разширяват и я използват, за да потушат местните бунтове. Форт Белоградчик продължава да се използва за военни и отбранителни цели до деветнадесети век. През 1850 г. градът играе важна роля в подтискането на белоградчишките бунтове, като е мястото на обезглавяването на заловените активисти. Крепостта е била използвана за последен път по време на сръбско-българската война от 1885 г. Белоградчишката крепост е една от най-добре запазените крепости в България и заедно с Белоградчишките скали е първата културно-историческа туристическа атракция на града.
29. Синагогата е построена през 1894 г. на мястото на бивш храм, разрушен по време на Руско-турската освободителна война (1877-1878 г.). Строителството се осъществява предимно с дарения от еврейската местна еврейска общност - голяма част от населението на стария квартал Калето, както и от евреите от цялото княжество на България. Той е официално открит на 28 септември 1894 г. от д-р Мордехай Грювалалд, началник на Равин в България. Синагогата във Видин е вторият по големина храм след този в София. От архитектурна гледна точка сградата е напълно симетрична, с правилна форма на трикорабна базилика с пророчества, галерии и 4 кули. Интериорните размери на

молитвената зала са на 21 метра над 10 метра. Тя е построена след синагогата в Будапеща. Синият, червеният и бронзовият олтар, нарисувани от чешкия скулптор Макс Верих, който по това време работи и преподава във Видин. Дървесината е доставяна от Румъния и Унгария, а повечето от мебелите са поръчани от Австрия.

През 1948 г. около 1200 видни евреи отиват в новата държава Израел, а синагогата се връчва на община Видин. През 1950 г. молитвеният дом се превръща в склад и постепенно великолепната сграда губи блясъка си.

През 1950 г. синагогата губи основната си функция. През 1986 г. по препоръка на Комисията по култура, която също осигурява средствата, започва да се възстановява храмът, който днес има статут на паметник на културата. Благодарение на прекрасната акустика на сградата, видинският народ възнамерява да го използва за извършване на симфонични концерти. През 1991 г. ремонтът е спрял и имотът е върнат на малката еврейска общност в града. На 9 март 2017 г. собственикът на синагогата Шалом - еврейската организация на България реши на общото събрание да дари сградата на Видин. Днес внушителната сграда веднъж е изключително разрушена, само бледа памет на очарованието на миналото, изискваща цялостно възстановяване.

Радиографирането на паметниците от териториите на двата бряга на река Дунав установява, че съществува общ архитектурен символ на принадлежността към православната църква. На двата бряга на река Дунав са запазени древните културни сгради, които се състоят в принадлежността на двете народи към християнско-православната вяра.

Различният исторически контекст води до появата на различни остатъци от гледна точка на изпълнените функции. На българския бряг на река Дунав или запазени руините на някои крепости и сгради с военни функции, докато на десния бряг са направени много строежи, които стават архитектурни паметници поради развитието на социални класове, съставени от големи земевладелци, търговци, интелектуалци, индустрия или аристокрация на времето ,

И в двата случая бяха предпочитани конструкции с европейска вдъхновена архитектура. В случая с България има още сгради с военни функции, много построени в периода непосредствено след освобождението, във време, когато политиката на милитаризация на страната е държавна политика. Някои от сградите са наследени от османските обитатели. Това е механизъм за самоотбрана, който е специфичен за една страна, която е претърпяла около 500 години под чуждо владение.

. Освен това ограниченията на чуждото занятие забавят или забавят приемането на западните обичаи. Така в описанието на българската архитектура често се използва Възраждане на България, която не е свързана с периода от 14-ти до 16-ти век, когато е възникнал Ренесанса. Това е и времето, когато са построени най-многобройните сгради с културна и художествена стойност. По този начин Възраждането на България е исторически процес на освобождаване на българското общество от идеологическите натовавания на окупационните сили, преди всичко чрез получаване на необходимото физическо пространство. Тази тенденция обаче продължава и от духовното и интелектуално движение, което има като цел и цел духовното и интелектуално освобождение от

ограниченията, наложени от силата. Българската национална идентичност се нуждаеше от появата и развитието на специфична българска архитектура.

Сравнявайки представените данни, откриваме, че има няколко сгради с неизвестни автори в България. Концентрацията на орнаментите върху основните фасади на сградите, т.е. по улиците, доказва, че жителите на Видин са загрижени за връзката с общността, като се интересуват от видимото предаване на послания, свързани със социалния престиж, богатството на собствениците и възприемането на архитектурните символи, характерни за западния свят.

4. Разработване на политики за планиране и управление в областта на културата и туризма

Разработването и прилагането на обща политика за развитие на културния потенциал на туризма включва създаването на общо социално пространство, основано на формирането на общностен дух.

Радиографията, извършена в предходната част на изследването, разкрива, че има обща религиозна сфера поради членството в православната църква. Много от местата за богослужение със значителна старшинство все още са на власт, а религиозната служба се извършва. От двете страни на р. Дунава е имало периоди на съдържаност в практиката на вярата и опити за намаляване на влиянието на Църквата в двете общества: в средновековния период, дължащ се на османската намеса, а в съвременното време - от комунистическото ръководство. И в двата случая тези усилия бяха обречени на неуспех. По този начин религиозното общение може да бъде в сърцето на изграждането на общностния дух, който в момента липсва или е много нисък поради различията в езика и културата.

В литературата се споменават съществуването на общностния дух, който е в основата на доверието между гражданите и които обосновават възможностите за развитие на културно-икономическите отношения между жителите на двете страни на Дунав. Започването на политика, която следва такъв подход, предлага устойчивост при разработването на общи културни проекти и развитието на печеливши туристически продукти и за двата региона (област Долж и област Видин).

Съответните функции на общността могат да бъдат изпълнени по различни начини, съобразени със спецификата на социалния живот на всяка общност. Тази концепция е наблюдавала определена динамика във времето поради промяната в структурата на човешките общности. По този начин функциите, изпълнявани от всяко място, са се развивали в съответствие с историческите промени.

Най-старите общностни теории са разработени преди градовете да са това, което са сега. Компаниите бяха по-малки и много по-малко сложни, отколкото са днес. Тъй като обществата се променят, разбирането на понятието за общност се е променило в своя ред, но не по същия начин, както динамиката на социалната промяна. Тази пропаст между еволюцията на съвременните общности и когнитивния подход, обвързан с концепцията на общността, създава трудности при адресирането на съвременните общества. Учените започват да решават градски проблеми въз основа на концепции от изследванията, провеждани в други периоди. По този начин става задължително да се разбере

еволюцията на концепцията на общността, за да се опишат точно съвременните общности.

Тя се е превърнала в набор от правила, които хората трябва да се срещат, за да живеят заедно или да бъдат изпълнявани от други институции. Общностната концепция се превръща в посока на анализа на едно населено място и неговите жители.

В съвременния смисъл концепцията за общността може да се използва като инструмент за анализ на градските общества. Градовете и общностите на общността могат да бъдат анализирани по отношение на степента, в която изпълняват функциите си.

Важната роля на нормативната интеграция и социалната солидарност дава важна роля за анализиране на политическата система на градовете и на съставните общности. Аналогично, чрез анализиране на дериватите на общностните функции получаваме аналитична рамка и други аспекти на обществения живот. Ефективността на градските общества и съставните общности може да бъде оценена чрез предоставяне на жизненоважни стоки и услуги на жителите, общуване на младите хора и контролиране на социалното поведение.

За да разберем метрополисите и функциите, изпълнявани от общността, трябва да разберем как градовете са се превърнали в големи сложни организми. Моделите на градското развитие са повлияни не само от идеята за общността, но и от структурата и външния вид на съвременния метрополис.

4.1. Функции на Общността

Концепцията за общността, от гледна точка на съвременната концепция, се определя от това как общностите осъществяват или улесняват реализирането на някои основни функционални функции⁹⁷:

1. Създаване и поддържане на общностни правила за интеграция.

Общността трябва да има набор от правила, за да изготви поведенчески модели и набор от ценности за членовете на общността. Освен това членовете на общността трябва да се споразумеят за дефинирането на тези правила, да ги тълкуват и легитимират чрез присвояване. Степента на конфликт или консенсус относно регулаторните действия е показател за нормативната интеграция в обществото.

2. Създаване и поддържане на социална солидарност между членовете на общността.

Членовете на една общност трябва да могат да разберат значението на принципите на социалната солидарност в общността. Те трябва да имат общи чувства като другите, защото те всички са на едно и също място.

3. Предоставяне стоките и услугите, от които членовете на общността се нуждаят.

Храни, жилища, медицинска застраховка, облекло и други стоки и услуги, включително работни места, могат да се предоставят пряко от общността или от други организации. В градските населени места съществуват редица средства, чрез които тези нужди могат да бъдат постигнати: магазини, аптеки, супермаркети и други средства, чрез които се предоставят услуги. Пътищата и

⁹⁷ Berger, Allan S. (1978), *The City- urban communities and their problems*, Wm. C. Brown Company Publishers, Dubuque, Iowa, pp. 30-31

транспортните средства улесняват движението на хора и стоки покрай и по целия град.

4. Социализиране на членовете на общността чрез норми на общността.

Новите членове на общността, включително и имигрантите, трябва да са спазват правилата на общността. Училището и семейството трябва да учат правилата на новите членове на общността. Те трябва да са в състояние да разграничат подходящото поведение до съответните и неподходящи ценности.

5. Контролиране на поведението на членовете на общността и присъстващите. Нарушаването на правилата на общността трябва бързо да бъде санкционирано от служители на общността: полиция, съдии и религиозни водачи. Общностите трябва да организират официални институции за откриване и санкциониране на поведения, които нарушават социалните норми, или трябва да развият неформални контролни канали (чрез социално напрежение) на поведения, които нарушават правилата на Общността.

6. Осигурете места, където членовете на общността могат да взаимодействат и да получат взаимна подкрепа.

Членовете на общността трябва да ценят взаимодействието, да се присъединят към дейностите по подкрепа и да реагират помежду си по предвидим начин. Клубове, доброволчески организации и обществени срещи предоставят възможности за взаимодействие на членовете на обществото.

В случая на разработване на обществена политика, насочена към капитализиране на историческото и културното наследство, ние от предишното изброяване отдаваме приоритет на функциите "3", "4" и "6", които се отнасят до социализирането на членовете на общността по нормите на общността и осигуряването на места членовете на общността могат да взаимодействат и да се подкрепят взаимно.

В тази връзка, преди да се говори за значителен поток от туристи в двете райони, жителите на двата бряга на р. Дунав би трябвало да могат да общуват и да имат места, където да могат да си взаимодействат. Създаването на такава общност създава мултикултурна, толерантна и отворена социална среда, която също ще стане привлекателна за хората от други културни области.

Функциите на Общността имат цел, която надхвърля нивото на удовлетворяване на някои моментни потребности. Основният ефект от култивирането на общностен дух е развитието на общественото чувство, което представлява "чувството за принадлежност и психологическа идентификация на членовете на общността, придобиващо по-голямо значение от конкретните награди."⁹⁸

За да се постигне настроението на общността и развитието на комунитарните функции, адаптирани към съвременните нужди, трябва да се реализират процесите на функционално развитие и размножаване.⁹⁹

Преводът на функцията е резултат от последователната замяна на предишната функция с друга, съответстваща на новия етап на развитие на обществото. Например, заменяйки предишната военна функция с търговска. В случая с разработването на нови функции трябва да се оценят и общностните функции, свързани с превода. Необходимостта от адаптиране на населението

⁹⁸ Warren, Roland (1972), *The Community in America*, 2d, Chicago: Rand and McNally & Company, pp. 138-142

⁹⁹ <http://ro.scribd.com/doc/210078337/8/FUNC%C5%A2IILE-URBANE>

включва индивидуални и социални разходи. Разбирането на трансформациите още преди тяхното производство ще облекчи негативните ефекти на процеса.

Функционалното мултиплициране е вторият процес, дефиниран чрез повече или по-малко адитивна кумулативна функция. Тази кумулация се извършва чрез добавяне на нови градски функции към първоначалните, което води до функционална сложност. Обикновено първоначалната функция спира на обобщаването на нови функции, тъй като местните общности са доста консервативни при приемането на нови функции, развити сравнително внезапно.

Това е така, защото новите градски функции са нови видове дейности, които изискват преобразуване на местната работна сила, придобиване на нови умения, което означава нова индивидуална траектория или появата на нови цели социално-икономически категории. Също така, влиянието върху хинтерланд се увеличава чрез функционално умножение. Възможността за възникване на нови елити не трябва да се пренебрегва от конфликтния характер, който могат да имат. В една последователна политика за развитие евентуалните функции следва да се възползват от съоръжения, които се простират извън границите. По този начин можем да говорим за разширяването на хетеропланинга, достъпен за метрополните центрове на двата региона.

4.2. Култура и регенерация¹⁰⁰

За да се създаде перспектива за използването на културното наследство и градското обновление, перспективите на Уилямс за разбирането за културата на Джонсън трябва да бъдат запазени в работата му за разбиране на културата като капитал, който позволява възстановяването на градските пространства:¹⁰¹

1. Културата е общият процес на интелектуално, духовно и естетическо развитие
2. Културата представлява начин на живот на народ, група, нация и т.н.
3. Културата е художествена продукция.

Културата може да се разбира и като специфичен начин за живот в определен социален контекст. Комплексните информационни системи, създадени и споделени с течение на времето, са важни. Майкъл Ян Борер разбира културата чрез гледната точка на разбирането на света, въз основа на който хората разработват продукти, които символизират и изразяват този начин на живот. Съществува значителна връзка между начина на живот и пространството, в което хората практикуват своята култура. За да стане място, където се практикува определена култура, са необходими три условия:¹⁰²

- "- пространството трябва да има уникално географско местоположение;
- физическа форма е необходима, естествена или изкуствена, или и двете; и
- мястото трябва да има смисъл и стойност. "

Вземайки предвид горното, можем да кажем, че място е място, когато става дума за творци на културата, тоест хора, за да се създаде, да живеят там и да им дават значение. И културата се нуждае от хора да излагат своите

¹⁰⁰ Раздел, базиран на статия Бабош Анка - Фелиция, Образование в градовете чрез културата, Списание Трансилвания на административните науки, 1(30)/2012, pp. 3-20

¹⁰¹ Johnson, L.C., (2009), *Cultural Capitals-Revaluing the Arts. Remaking Urban Spaces*, Burlington, VT: Ashgate Publishing Limited, pp. 3-120

¹⁰² Gyerin Thomas *apud* Borer, *Op. cit.*, pp. 173-197

произведения на изкуството и да използват своите качества, за да бъдат предадени от едно поколение на друго.

Джералд Сътлс¹⁰³ разграничава два вида култура: висока култура и народна култура. Високата култура е представена от неща, направени в музеите от хора, докато народната култура се намира на улицата, поставяйки хората на коли или на тениски. Тези културни особености показват, че текстурата на града е извлечена от неговата история, преобладаваща архитектура, имена на улици, акцент и т.н.

„Промяната се дължи на осъзнаването, че художествените дейности могат да бъдат полезен инструмент за хората със значителни правомощия в процеса на вземане на решения. Концепции като културен туризъм или градски туризъм започват да имат значителен резонанс на различни нива на управление. Грандиозните събития се оказаха ефективни катализатори в процесите и проектите за обновяване на градската среда, защото засилиха доверието на гражданите в местните власти.“¹⁰⁴

Понастоящем са идентифицирани два подхода за уникалност на общностите (градовете) и тяхното развитие въз основа на конкретни характеристики.¹⁰⁵ "Първият подход е" американизация ", представлявана от панаири с определена тема и опит за реструктуриране на бреговете на водите, за да посрещнат нуждата от консумация, развлечения и спектакъл. Това е подход отгоре-надолу, който понякога може да включва публично-частни партньорства.

Вторият подход, "европеизация", е синоним на културно планиране. Основната цел при приемането на такава стратегия е да насърчи и популяризира местния културен град в и около града. В рамките на "Creative City" акцентът е върху творчеството на града и региона, към който то принадлежи, което също така формира основата за стратегии, насочени към реконструкция.

Културното планиране е резултат от комбинация от фактори, обхващащи демократичните принципи (напр. Справедливост, достъп), еволюцията на културата и отчитането на изкуството и културните дейности като индустриите¹⁰⁶.

Като се започне от такива съображения, в които културата се превръща в фактор за устойчиво развитие или чрез умножаване на функциите на общността, чрез преобразуване на съществуващи функции, или чрез използване на пренебрегван потенциал за развитие, еквивалентен в някои случаи на игнориране на паметта на мястото, препоръките на европейските специалисти:¹⁰⁷

а) в случай на образование и обучение

- обмяна на опит, средно, висше или професионално образование;
- организиране на салони с представяне на пътеките за обучение и моста между тях от всяка страна на границата;
- междууниверситетско сътрудничество и създаване на дву- или тристранни университетски институти;
- Диверсифицирано и задълбочено сътрудничество между университетите на ниво третия цикъл, например;

¹⁰³ Borer, *Ibidem*

¹⁰⁴ Бабош Анка- Феличия, *Op. cit.*, p. 5

¹⁰⁵ Stevenson, Deborah, (2003), *Cities and Urban Cultures*, Maidenhead: Open University Press, pp. 91-112

¹⁰⁶ Бабош Анка- Феличия, *Op. cit.*, p. 6

¹⁰⁷ Charles Ricq, *Manual de cooperare transfrontalieră pentru uzul colectivităților locale și regionale în Europa*, Ediția a 3-a, București 2000, pp. 39-40

- помощ за трансгранични проекти в областта на обучението и научните изследвания;
- организиране на програми за учене и усъвършенстване на езика на съседното гранично население;
- взаимно признаване на дипломи, глобални или секторни; признаване на учебни години или семестри (система "трансграничен кредит").

б) Социално-културна инфраструктура

- трансгранични органиграми ("пътеки") на различни системи за обучение;
- "педагогически чанти" за всички учебни заведения с взаимно представяне на политически и / или административни субекти, заинтересувани от трансграничното сътрудничество;
- културни ръководства, включително активни органи, библиотеки, културни указатели;
- "износ" на културни изложби;
- организиране на културни обмени;
- концерти.

в) Култура и религия

Хора

- присъждане на награди за разграничаване на физическа или морална личност, която е действала в полза на трансграничния регион;
- извършване на музикални или етнографски изследвания;
- изложби и публикации по въпроса за малцинствата в трансграничния регионален район.

Езици

- разработването на двуезични културни маршрути, създаването на културни центрове за срещи и подкрепата на двуезичните асоциации и двуезичието.

Културата като средство за преодоляване на границата

- редактиране на книги, ръководства и трансгранични атласи;
- създаване на "културни паспорти", които да позволят достъп до много културни институции, принадлежащи към отделените от границите региони;
- обмен в артистични, театрални, музикални области;
- Асоциативни трансгранични отношения по повод на популярни празници.
 - ✓ училища или трансгранични институции за обучение на медийни професии, създаване на медийни мрежи (публични, рекламни, (в) обучение);
 - ✓ Изпълнение на междурегионални радиопрограми и общи аудиовизуални модули;
 - ✓ Съвместно проследяване на големи трансгранични събития.

д) спорт и отдих

- създаване или насърчаване на регионални спортни мероприятия;
- спортни обмени;
- Издаване на указания за спортни залагания.

Културната осмоза е облагодетелствана, когато демографските потоци се развиват в съседни райони на границата, като се започне от обединението на семействата или предоставените за брак бракове.

Културните разстояния, наложени от някои националистически политики, постепенно могат да избледнеят, да се преплитат и да доведат до трансграничен профил, който отличава тези популации от тези в "интериора" и позитивно създава истински трансгранични култури. Последният би представлявал седимент на трансгранични райони чрез регионална микроинтеграция.

След широкото отваряне на различните трансгранични области на трансграничното сътрудничество следва да се обмислят възможните стъпки за постигане на тези трансгранични региони за микроинтеграция.

Етапът на трансграничните отношения включва създаването на трансгранични институции, които могат да организират функционални системи за сътрудничество и съдействие, развитие на сътрудничество, основано на общи интереси. Трансграничните институции стават инструменти за създаване на мрежи от заинтересовани страни.

Трансграничните отношения имат развиваща се тенденция чрез развитието на междудържавни отношения през 19-и и 20-ти век. Процесът на отношенията между обществените колективи може да се формулира около шест нива на взаимоотношения:¹⁰⁸:

1. Пълната липса на взаимоотношения

Различни субекти или популации се пренебрегват, живеят в авторизъм или се отнасят само до тяхната национална общност. Поради това границата се възприема само като ограничение, дял, линия за сигурност. Това развитие предполага развитие на децентрализация и следователно по-подробно прилагане на принципа на субсидиарност, включително трансграничната субсидиарност.

2. Фазата на обмен на информация

Това е първата фаза на контакт. Той е от основно значение за местните общности, въпреки че процедурните договорености са по-малко равномерно структурирани за държавите: неофициални срещи между правителства или политически и / или административни органи; обмен на писмена информация и др. За да си сътрудничим, е важно да познаваме съседа по-добре с различните си политически, икономически, социални и културни структури. По-добре е да знаете, че съседът е условие и за да го оцени повече и да развие истинско партньорство с него.

3. Концерт

Преди да бъде взето решение, става все по-разпространено да се информират и да се консултират с чуждестранни и съседни партньори, доколкото те могат да бъдат засегнати от предвидените мерки. Но тази консултация все още е на неформална основа; и преди всичко, независимо от резултата, то все още няма задължителен характер.

4. Сътрудничество

Местната политика, за да бъде ефективна, изисква истинско трансгранично сътрудничество в някои области. Съществуващите трансгранични институции задълбочават в по-голямата си част както тази категория реакции, така и тази на съгласуване. Този трансграничен опит подчертава факта, че само съвместни

¹⁰⁸ Charles Ricq, *Op. cit.*, pp. 40-43

решения отговарят на сходните проблеми, пред които са изправени общностите и населението от двете страни на границата.

5. Хармонизация

В граничните райони национални или регионални закони или подзаконовни актове, вече на общностно равнище и в много области, *inter alia*, социалната политика, не придават значение на срока на хармонизация.

6. Интеграция

За да се развият допълнително "интегрираните програми за регионално развитие", крайният етап от трансграничното социално-икономическо помирение предполага пълна реализация на крайната цел на Европейския съюз - тази на интеграцията.

Всяко усилие за разработване на интегрирани политики се обуславя от анализа на нивото на съществуващите отношения между двете страни. По този начин инвестициите, направени в развитието на общи способности, ще бъдат загубени поради липсата на интерес от страна на населението.

В литературата се споменават етапите на създаване на привилегирована и устойчива мрежа от отношения между различните участници.¹⁰⁹ Основното условие за реализирането на трансгранични мрежи е наличието на политическа воля. Създаването на общо трансгранично съзнание има положително въздействие върху генерирането на политически фактори, като увеличава влиянието върху изборите.

Социалният капитал, произтичащ от реализацията на привилегированата и поддържана мрежа от отношения между различните участници, е основата, върху която ще бъдат изградени трансграничните отношения, включително тези от културен характер. Такава мрежа включва:¹¹⁰

а) Социално-икономически актьори

Сред видовете действия, предприети от социално-икономическите участници до трансграничното явление се усилва:

- преследване на целта за трансгранично икономическо и социално сближаване;
- създаване на подходящи политики за коригиране на регионалните дисбаланси;
- определяне на общи социално-икономически интереси;
- трансграничното отваряне на икономически, а дори и социално-икономически, живот в областта на обучението и заетостта;
- създаването на трансгранични икономически и социални съвети или на трансграничен Съюз на търговските камари, земеделските палати, търговските камари, профсъюзите, граничните групи;
- приемане на рамкови условия за регионално икономическо насърчаване;
- трансграничен контрол на спекулациите с терени и др.

б) участници в културата

¹⁰⁹ Charles Ricq, *Op. cit.*, pp. 45-46

¹¹⁰ *Ibidem*

Действията, предприети от културни дейци, принадлежащи на институции, администрации

или асоциациите също допринасят за динамиката на трансграничния дух. Това е една от областите, където напредъкът започва да се вижда. Значителен брой културни действия и мерки могат да засилят усещането за принадлежност към една и съща трансгранична зона. За по-нататъшно повишаване на граничните отношения като цяло би трябвало да настоява по-специално на следните мерки в областта на трансграничното културно сътрудничество и започването на рефлексите трансграничната регионално съзнание за развитие, като:

- улесняване на всякакъв вид обмен на училища и признаване на дипломи;
- обобщаване на програми за учене и усъвършенстване на езика на съседното население;
- разпространението на трансгранична регионална информация (например чрез трансгранични ИТ организации);
- улесняване на всички форми на създаване, разпространение и приемане граничните културни произведения (музика, живопис, литература, фолклор, театър и т.н.)
- каквато и да е форма на медиите или дълбоко изкуство.

в) Административните участници имат задачата да преодолеят резервите и проблемите в държавните администрации, да увеличат капацитета и средствата за управление за трансгранично сътрудничество и обмен или трансграничен персонал.

д) Институционалните участници имат задачата да развият регионализацията и децентрализацията, включително до известна степен "трансграничните отношения", които вече не могат да бъдат приравнени на "класическите международни отношения" или "компетентност в трансграничните отношения". За тази цел трябва да бъдат създадени специфични структури, специфични за съвместни колективи, с реална юридическа стойност, трябва да бъдат дефинирани модели или пространства за диалог, включително всички публични и особено частни участници, трябва да се създадат стабилни мостове между граничните териториални общности.

Принципи на регенерацията

Като се започне от ниското икономическо равнище на двата региона, които са част от това проучване, и от необходимостта да се присъединят към проследяемостта на напредналите общества, усилията за разработване на съвместен план за регенериране на намаляващите общности след 1989 г. могат да бъдат мярка, която допринася за общото желание за регионално развитие.

Международен опит показва, че плановете за градско обновление имат ефект в съвременните общества, само ако се използва интегрирано планиране на такъв проект.

Етапите на интегрирано градско планиране са както следва:¹¹¹

¹¹¹ Ipatî, Оана Габриела (Издате), Един шанс за твоят град- *Пътеводител за регенериране в градовете*. Европейски принципи и практики, Правителство на Румъния, MDLPL, 2007, p.5

- ✓ стратегически подход - да представим план, структуриране на своите цели / програми / проекти в краткосрочен / средносрочен / дългосрочен ориентация към изпълнението, местните действащи лица, осигуряване на гъвкави определянето на конкретни резултати се очакват;
- ✓ Устойчив подход - акцентира върху участието, грижата за качеството на околната среда, устойчивото развитие;
- ✓ Цялостен подход - интегриране на пространствени, икономически, социални, екологични компоненти;
- ✓ планиране на участието - акцентът е върху участието на всички заинтересовани страни на отговорности, ресурси, притежавани, вземане на решения и на капацитета за изпълнение, излагане на въздействието на тези планове;
- ✓ планира публичните средства в съответствие с плановете за развитие, осъществявани (планиране с многогодишния бюджет и следователно публичните инвестиции, развитие на фискалната политика в подкрепа на плана за градско развитие осигурява мониторинг, контрол пакети, свързани с показатели за изпълнение и показатели);
- ✓ оперативно планиране - план за действие, за да организира усилията като календар, разпределяне на отговорности и ресурси, свързани с изпълнението, гарантира мониторинг / оценка / контрол осигурява институционална форма, в която играчите си сътрудничат в изпълнението на плана за градско развитие.

Този набор от опит е довел до нови начини на мислене относно планирането на градското развитие и действията по начините на изпълнение, ангажирани в гъвкави и творчески партньорства;

- ✓ Интегрираното планиране, което структурира гореспоменатите компоненти и концепции в институционализирана система, подчертава и приоритизира интегрираните градски проекти под формата на кратък / среден / дълъг общ календар;
- ✓ корпоративно планиране, което предвижда разбивка на интегрирания градоустройствен план в подробни планове, съответстващи на участващите институционални участници, структуриране на отговорностите и графика на свързаните с тях дейности по изпълнението, условията за координация с другите участници в процеса на приближаване и изпълнение, наблюдение и контрол на плана за развитие градски райони чрез конкретни градски проекти.

Интегрираният градоустройствен план води до:

- стратегия, която изразява амбициите и програмите на общността за развитие в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план на проектите, чрез които те се постигат;
- план за разпределение и резервиране на земя и планиране на градските функции чрез интегрирани проекти в съответствие с местната стратегия и потенциал;
- план за програмиране и разпределение на финансови ресурси чрез програми и публични инвестиции, които подпомагат изпълнението на стратегията в града.

Селищата в двата района (окръг Долж и област Видин) са засегнати от икономическия спад, инсталиран след комунизма. Невъзможността да се адаптира към изискванията на пазарната икономика разкрива необходимостта от промяна на парадигмата, свързана с развитието на общността и регионалното развитие, идентифицирането на допълняемостта и създаването на съвместни проекти за развитие, сред които културното и туристическото сътрудничество е изградено в основната инфраструктура чрез разширяване на хинтерланда метрополните центрове. За да постигнем това, трябва да определим необходимите градски функции, от които културната функция най-вероятно ще се реализира в краткосрочен план.

5. Изследване на кодификацията на градската символика (Създаване на пилотен модел за научни изследвания, опазване, социализация и интегрирано управление на общото културно наследство и развитие на устойчив туризъм чрез съвременни информационни технологии, популяризиране на културното наследство изобщо)

Най-често срещаното изследване на градовете е ограничено до демографските, икономическите, социално-културните, административните и планиращите измерения. Културният подход на града като цяло, включително символи и ритуали, рядко се използва.¹¹²

Когнитивният прагматизъм, произтичащ от необходимостта от незабавни решения, ограничи използването на този подход, въпреки че цялостната интерпретация на града винаги е била опитвана. Културата, в този подход, може да има качеството на "нематериален принцип" с интегриращата роля на страните.

Понастоящем една от съвременните тенденции в изследванията и анализите в градската антропология е градската символична екология, която цели да изучи културното измерение на града, насочено към установяване на разпространението и значението на символите и ритуалите във връзка с околната среда. Този подход е от основно значение за социалния процес на производство и консумация на символи и ритуали, които са стандартизирани повтарящи се факти за изграждането на смисъл. Символът е нещо повече от знак, тъй като се отнася за външни ценности.

Градската екология е връзка на човешката екология. Този подход се дължи на изследванията на специалисти от Чикаго училище, които се фокусират върху описването и анализа на разпространението на социалните феномени в градското пространство. Например, след проучването на Бърджис в Чикаго, където той проектира серия от концентрични кръгове, за да се определят различията в статута, етническата принадлежност и характеристиките на урбанизацията на населението. Този подход се прилага и в градската символна екология по отношение на символите и ритуалите. Няколко градски казуси са идентифицирали няколко проучвания.

Градските антропологични проучвания се влияят от изследването на Кевин Линч, представено в *The Image of the City* (1960). В първата гледна точка Линч идентифицира и представи три аналитични понятия: идентичност (разграничаване на градските елементи един от друг), структура (показваща

¹¹² Nas Peter J.M., Marlies De Groot, Michelle Schut, „Variety of Symbols”, in Nas J.M. Peter (ed.), (2011) *Cities Full of Symbols. A theory of Urban Space and Culture*, Leiden University Press, pp. 7-9

модела на идентифицираните елементи) и значение на градските елементи. Въпреки че Линч не обръща особено внимание на значенията, свързани с градската среда, като ги смята за твърде хетерогенни, лични и трудно систематизирани, неговата изследователска техника, насочена към създаването на ментални карти, позволява да се идентифицират общението и различията в мненията сред жителите на града, конкретен град, общност или област.

Друг подход се отнася до разграничението между реалния град и хиперсиса, основаващо се на семиотични анализи и значения в различни градски райони. Истинският град като цяло и неговите съставни елементи са значителни, а знаците, т.е. конфигурацията на знаците, формират слой от знаменатели, които понякога могат да станат по-силни от реалността и да представляват хиперреалност сама по себе си. Производството, потреблението и разпределението на пространството на знаците могат да доведат до положителен (хипер хоризонт) или отрицателен (град в сянка). Идентифицирането на този слой на хипер-знаците е ядрото на изследването, посветено на тези хипер-градове.¹¹³ Друг подход се отнася до разграничението между реалния град и хиперсиса, основаващо се на семиотични анализи и значения в различни градски райони. Истинският град като цяло и неговите съставни елементи са значителни, а знаците, т.е. конфигурацията на знаците, формират слой от знаменатели, които понякога могат да станат по-силни от реалността и да представляват хиперреалност сама по себе си. Производството, потреблението и разпределението на пространството на знаците могат да доведат до положителен (хипер хоризонт) или отрицателен (град в сянка). Идентифицирането на този слой на хипер-знаците е ядрото на изследването, посветено на тези хипер-градове.

Теорията на хипеградовете предполага, че символичната част на града може да се разглежда като отделена от реалността.¹¹⁴ Символното измерение допринася за образуването на хипеградовете, които има свой собствен живот и позволява прегрешение на пространството, дефинирано от компонентните части. Това включва маркетинга и марката на градовете, защото те искат да бъдат диференцирани една от друга.

Градската символика се изразява в различни феномени, като външен вид град, архитектура, статуи, имена на улици, стихотворения, както и ритуали, културни (музика, поезия, местна литература) уеб сайтове, които се считат за символи. Много градове имат множество носители на символи, единият от които обикновено е най-доминиращ. Има четири типа носители на символи: материал, дискурс, емблематичен и поведенчески.¹¹⁵

Всеки от четирите носители на символи изисква интегрирано планиране, така че символите да станат определящи за града и в същото време да създават емоции и спомени за посетителите. Туризмът ще се развива въз основа на маркетинга и маркетинга на общността, ръководен от местните вземащи решения, а хиперреалността, създадена от качеството на знаците, ще бъде тази, която ще донесе успеха на туризма.

Примерите за четирите вида носещи символи се основават на управленския опит на кметовете на големите градове по света.

¹¹³ Nas Peter J.M., Marlies De Groot, Michelle Schut, *Op. cit.*, p. 8

¹¹⁴ Nas, P.J.M., R. Jaffe and A. Samuels (2006) 'Urban Symbolic Ecology and the Hypercity: State of the Art and Challenges for the Future' in: P.J.M. Nas and A. Samuels (eds.), *Hypercity: The Symbolic Side of Symbolism*, pp. 1-19. London: Kegan Paul.

¹¹⁵ *Ibidem*

5.1. Материален символ (Джакарта и Кейптаун)¹¹⁶

Символичната структура на градовете Джакарта (Индонезия) и Кейптаун (Южна Африка) показва значително разделение между непрекъснато променящата се архитектура, корелирана с историята и онази, която може да се види на височина, срещу природата и с по-трайна структура.

Нас¹¹⁷ идеята за съществуването на четири символични области се развива схематично. Целта на администрацията е да представи Джакарта като модерен град, свързан с феномените на съвременния свят. Въпреки това много замърсената река Ciliwung, където хиляди хора се измиват и излива във времето, противоречи на образа на монументалност, който администрацията желае. Противоречието е насочено към вниманието на специалисти, които наричат индонезийската държава "театрална държава". Накратко, има видимо несъответствие между архитектурата и природата.

На другия край е Кейптаун. Природата е част от имиджа на града и символизира приемствеността. Най-важните символични превозвачи са Table Mountain, Devil's Peak и Lion's Head. Тези функции също са включени в логото на града. Природата е неутралност и подкрепа. Холандската архитектура символизира властта над примитивните хора, което предполага етнически разделения, дължащи се на режима на апартейда. Сегрегацията се изразява в пространственото разпределение на сгради и жилищни райони.

След премахването на апартейда, архитектурата се е развила много малко. Холандските и английските градове се характеризират с определен архитектурен стил, но тази загриженост вече не е приоритет на сегашното правителство, насочено към изкореняване на бедността и намаляване на престъпността. Природата, символизирана от трите височини, става символично убежище за символите на политически режим, основаващ се на сегрегация и експлоатация.

Тази перспектива, определена от материалната символика, подчертава два случая: първият се отнася до монументалното несъгласие с природата, докато вторият се отнася до споразумението между природата и архитектурата, но при което хармонията на природата предлага неутралност, безопасност и хармония, градът не го предлага. По този начин установяваме, че преобладаването на материалните символи не показва повече от местните характеристики на въпросните общности.

5.2. Дискурсивна символика¹¹⁸

Този подход е свързан със съвременните средства за комуникация, които стават символични носители. Интернет се оказва най-ефективният носител на символи. Тя има две измерения: предоставяне на информация на гражданите, допълване чрез създаване на общностен дух и информирание на потенциални туристи за местните възможности. Сайтът допринася значително за имиджа на града.

В проучване, проведено от Marvin Stijweg¹¹⁹ и публикувано през 2007 г., бяха анализирани уебсайтове от две белгийски населени места: Tournai (Doornik)

¹¹⁶ Този текст е реализиран по Nas J.M. Peter (ed.), (2011) *Cities Full of Symbols. A theory of Urban Space and Culture*, Leiden University Press

¹¹⁷ Nas, P.J.M. (1990) „Jakarta, Stad Vol Symbolen met Leiden als Contrast”. in: *Antropologische Verkenningen*, vol. 9, no. 3, pp. 65-82, *apud*. Nas (2011) *Op. cit.*

¹¹⁸ Този текст е реализиран по Nas J.M. Peter (ed.), (2011) *Cities Full of Symbols. A theory of Urban Space and Culture*, Leiden University Press

и Kortrijk. Двата града са сходни по отношение на произхода, броя на жителите, средновековната специфична архитектура. Единствените разлики са езикът: Турнай е френскоговорящ град, а Кортрийк е фламандски град.

Анализът обръща внимание на начина, по който лидерите на двата града популяризират имиджа: в случая на Tournai се разчита на традиции и история, докато в град Кортрийк модернизацията е избрана чрез припокриване на модерна архитектура с традиционна архитектура.

Развитието на политиката и различията в градските марки са видими в сайтовете за представяне, както по съдържание, така и по външен вид. Интернет страницата на Tournai е ясна, впечатляваща, с акцент върху историята и дейностите на местното правителство. За сметка на това, презентационният сайт на Кортрийк се характеризира с постоянен поток от реални и настоящи новини, абстрактен дизайн и подобрена динамика.

5.3 . Иконна символика ¹²⁰

Двете градове, използвани като пример за илюстриране на емблематичните символични характеристики, са Kevelaer, немски град и Мемфис, град в Съединените американски щати.

Градовете могат да получат репутация от човек или група хора. Символичната символика може да бъде свещена или осквернена. Град Кеселан е пример за град, характерен с иконично свещеничество. Това е католически център за поклонение, посетен от над 800 000 поклонници годишно в Германия и Бенелюкс. Легендите за чудотворните изцеления, които са се появили през Средновековието, увеличиха престижа му сред вярващите. Организацията и местната инфраструктура са структурирани във форми, които привличат колкото се може повече поклонници. Спомняме си, че основният елемент е мистерията, създадена от чудесата на изцелението.

Град Мемфис в Тенеси, САЩ, също е град, който се характеризира със символизъм, но за разлика от Кевелар, символизмът му не е свещен, а е прост. Имението на Грейсленд е бившият дом на Елвис Пресли, фамилието име на Рок и Рол Кинг. Превръщането на резиденцията му в музей и неговият артистичен успех се превръщат в етапи, които привличат хиляди посетители всяка година.

Тематическото поклонение в тези сгради, независимо дали е свещено или нечисто, е свързано и със съвременния туризъм, който генерира добавена стойност в тези населени места.

5.4 Поведенчески символизъм ¹²¹

Двата града, които най-добре илюстрират характеристиките на поведенческия символизъм, са Хаарлем и Лайден, както в Холандия. Този тип символизъм се формира от чести ритуали, масови тържества, повтарящо се или структурирано поведение. Понастоящем символичната мощност, характерна за Хаарлем, е намалела.

¹¹⁹ Stijweg, Marvin (2007) *Transitional or Traditional: Cities Reflected by their Websites: A Comparative Study on City Identity and Image*. MA thesis, Leiden University

¹²⁰ Този текст е реализиран по Nas J.M. Peter (ed.), (2011) *Cities Full of Symbols. A theory of Urban Space and Culture*, Leiden University Press

¹²¹ Този текст е реализиран по Nas J.M. Peter (ed.), (2011) *Cities Full of Symbols. A theory of Urban Space and Culture*, Leiden University Press

Легендата за Хаарлем се дължи на монаха на Кармил, Джон Лийден, който говори за храбростта на жителите на града по време на петия кръстоносен поход, където демонстрира своите навигационни умения. Дейностите, свързани с този исторически момент, предполагат съществуването на агенти на общественото мнение, които поддържат интереса на населението. Това бяха моряците и гилдията на моряците. По-нататъшното развитие на града намали значението на това историческо събитие поради намаляването на влиянието на гилдията на моряците в града.

Годишните празненства на Leiden's Relief на 3 октомври са по-хомогенни и по-фокусирани и могат да се разглеждат като "общо обреден събитие". Това представлява изключителното създаване на пространственото, пространствено и социално пространство, което позволява реконструкцията на градския индивид и общността. Това е празник, който включва различни елементи на приемственост, като парад, забавен панаир, дистрибуция на храна (бял хляб и хлебар,)и събирания. Празникът се дължи на събитията, свързани с обсадата на испанците през 1574 г. Събитията, които осигуряват оцеляването на града, са поставени в центъра на празника с тристранна структура: град, държава и Бог. Силата на годишния ритуал се състои в включването на гражданите в събитията, които се провеждат по този повод, без публичната администрация да може да се включи в дейностите.

И в двата случая ритуалите, практикувани в двете общности, повлияха върху идентичността на въпросните общности.

5.5 *Заклучения: градове и символи*¹²²

Символичната структура на града е от голямо значение за идентичността и образа. Градската символна екология е функция, която не е оценена по своята истинска стойност. Следователно, това сравнително ново поле на културна антропология изисква повече научно и практическо внимание.

Градската символика формира продължение и много части от градския живот, както и основата на привлекателността на града. В предишни анализи са разграничени четири вида носещи символи: материални, дискурсивни, символни и поведенчески символи. Архитектурата играе важна роля като един от превозвачите на смислени символи, но градският символ е много по-обширен.

Естеството на Джакарта и Кейптаун, обектите на Tournai и Kortrijk и различни други измерения са част от градската символика. Историята на града може да се използва за укрепване на икономическата страна чрез разширяване на туристическата атракция, какъвто е случаят с Tournai и Kortrijk. Тя може да бъде свързана и с събития като празненствата на Лейдън и легендата на Дамиета в Хаарлем или периоди като апартейда в Кейптаун и колониалната епоха в Джакарта.

Като цяло, историята на множество слоеве играе важна роля в градския символизъм, предимно поради съпоставянето с модерността. Символичната част на града не само е исторически претеглена, но и може да бъде идентифицирана на различни политически нива: местни, национални и международни. Различните групи могат да имат много различни гледни точки за града, защото всеки го гледа от друга гледна точка; В този смисъл градската символика трябва да се разглежда като политическа форма и често е вплетена.

¹²² Този текст е реализиран по Nas J.M. Peter (ed.), (2011) *Cities Full of Symbols. A theory of Urban Space and Culture*, Leiden University Press

Символните превозвачи, независимо дали са материални, дискурсивни, емблематични или поведенчески и манипулирани, се възприемат по различни начини. Те са свързани с емоции, понякога от изключителна важност, както е показано в Коломбо. Те могат да доминират изображението на града. Контра символизмът може да помогне да се противодейства на производството на официални изображения, а противопоставянето между официалния и контрамортизма често е много важно. Познаването на целия символичен спектър на града дава възможност за инициране на програми, насочени към постигане на цели като изграждане на нация в Джакарта или подобряване на туризма в Кортрийк и Турнай. Градската символика е полезна и за марката на общността.

Познавайки градската символика и градския брандинг, възможността за създаване на положителен образ за обществеността е до известна степен осъществима. Градската символика консумира градска идентичност; дава на управителя на града, градския планиращ, архитекта и обикновения човек инструментите да превърне града в произведение на изкуството.

Символизмът и градските ритуали са повече от просто отражение на обществото. Те разкриват тъканта на обществото и връзките между съставните групи от всякакъв вид: класа, етническата принадлежност, пола и възрастта. Градската символика означава много повече от всяко просто отражение, защото е част от обществото и се използва за формиране и промяна на обществените отношения. Тя дори може да бъде използвана стратегически за целите, които желае цялото общество или съставните групи или дори индивидите.

Той се фокусира върху култивиран и консумиран културен слой в обществото, който поради продължителното си постоянство отразява и оформя историята на градската общност. Градските символи и ритуали коментират ежедневието в града и обратно, обществото ги наблюдава и тълкува. Те са свързани както с градската идентичност, така и с градското изображение. Според нас проучването на градския символизъм създаде нов подход към изследванията на градската среда. Текущите проучвания на градовете, насочени към инфраструктурата и социалния и административния живот, трябва да бъдат допълнени от културния символен аспект, за да се представи балансиран образ на градското общество.

Така че, според нас, градските антрополози, социолози, историци, архитекти, планиращи и географи трябва да включат този културен подход, за да опишат и анализират в най-голяма степен градската общност по своята същност.

Градовете са "топилни саксии" за различни влияния, народи и интереси, чието население често е изключително хетерогенно и като се има предвид, че всяка група хора има свои собствени ценности, норми, възприятия и религиозни идеи, очевидно е, че градската символика не тя винаги включва града (целия град) Много автори подчертават връзката между градската символика и ритуалното и социалното сближаване в града, което показва, че градът може да насърчава чувствата на солидарност, доверие и привързаност.

Концепцията за социално сближаване бе формулирана за първи път в края на деветнадесети век, когато бащите на съвременната социология изразиха своята загриженост относно смущаващите последствия от индустриалната революция. Понастоящем социалното сближаване често се основава на подобно възприемане на кризата: намаляване на солидарността, разпадане на обществото и социално изключване. Концепцията е доста сложна, защото може да обхване няколко измерения: от индивидуалното към колективното и от нагласите към поведението.

Той играе роля и на различни нива, като семейство, квартал, град и нация. Тази сложност допринася за неговата двусмисленост: градските символи могат да повлияят на сеплението на положителната и отрицателната социална система. Същите градски символи, които увеличават социалното задължение на определена група, от една страна, могат да доведат до социално изключване или разпадане на някои общности, от друга.

В теоретичните текстове понятието "социално сближаване" често се разработва с оглед на ролята на индивида. Шнабел¹²³, определя социалното сближаване като "степената, в която хората изразяват в поведението си и възприемат своята привързаност към социалните връзки в личния си живот, като социален гражданин и като член на обществото". Колективният елемент е посочен в това определение, но отправната точка е ясно в индивида. Като гледаме на града като на сложна група диференцирани хора, изглежда много подходящо да започнем от социални механизми вместо индивиди като кохезионни носители.¹²⁴

Изглежда, че символизъмът и ритуалът, които обикновено са пренебрегвани в теоретичните есета за сближаването, са много важни за формирането на местната идентичност и социалната привързаност. Поради това градските символи и ритуали са подходящи за насърчаване на умствените връзки с града и допринасят за усещането за дома. Символите и ритуалите имат колективен и нормативен характер, който чрез социализация и в по-колебливи групи чрез участие постига своя ефект. Градският символ също има поведенческо измерение, като създава връзка, дължаща се на участие в празненства и ритуали. Символизъмът и ритуалите са важни механизми, които създават "натиск за единство"¹²⁵ и водят до социална идентификация и сплотеност. Определението за социално сближаване от Фестингер¹²⁶ "е много подходящо за този анализ, защото разглежда социалното сближаване като "поле на силите" на условията и тяхното пряко и косвено въздействие върху "принадлежност, нагласи и поведение". Градският символ и ритуал са два от тези колективни механизми в тази "силова област", която може да играе решаваща роля в насърчаването на социалното сближаване. Жителите на града, в цялата си разнородност в ежедневието, са подложени на влиянието на градските символи и ритуали и техните ефекти, но те ги оформят едновременно.

Ролята на символизма и ритуала като механизми за стимулиране на социалното сближаване се формира по различни начини. социалната е концепция, която постепенно се формира и е свързана с ограничаването на съществуващите противоречия. Когато противоречията са силни, социалното сближаване се намалява пропорционално. В допълнение към тези различни конфигурации е възможно да се намери негативна връзка между символизма и съгласуваността в един град, което води до повече или по-малко "пострадали градове"¹²⁷. В тези случаи може да се говори за конфликтни кохеренции, които доминират в различните градски райони. Разликата между "горната" и възходящите механизми по отношение на социалното сближаване също е важна и може да се намери в редица случаи.

¹²³ Hart J. de (ed.) (2002), *Op. cit.*, p. 12

¹²⁴ Friedkin, N.E. (2004) „Social Cohesion”, in: *Annual Review of Sociology*, vol. 30, pp. 409-425.

¹²⁵ *Ibidem*

¹²⁶ *Idem*, p. 411

¹²⁷ Nas J.M. Peter (ed.), (2011), *Op. cit.*, p. 285

Така градската символика и ритуал са основни социални механизми, които изразяват и подкрепят социалното сближаване. Тяхното съдържание може да варира и да илюстрира различни нива на социално сближаване.

Освен съдържанието, техният контекст не бива да се пренебрегва. Социалната хармония и социалните конфликти, планираните градски промени и бедствията са информативни примери за такъв контекст. В допълнение към "градската символна екология" и "хиперградовете", изследването на градските символи и ритуали като социални механизми за социално сближаване и усещане за "дом в града" се възприема като трети подход към изследването на градската символика.

Предлагаме кодификация на изследванията в областта на градската символика за изкопаване на джунглата от символи. Такова кодиране може да бъде валидно устройство за изследователи, работници на терен и, не на последно място, за начинаещи. Нашият опит в никакъв случай не е опит да манипулира изследователя в търсене на духа на определена градска среда. Това обаче е значителен принос за добиването на смисъл от предишни изследвания и в същото време посока, посочена за бъдещето на полевата работа и изследване на символичния град.

Разнообразие от градски селища по света и вътрешна стратификация е ясно предизвикателство за работата на терен, но трябва да бъде да не се счита за недостатък за самите изследвания. Полето на изследванията в градовете може да се променя от столици до провинциални градове или от мегаполис до малки градове или "големи села", но вътрешната им хетерогенност и полярност остават основната им същност.

Градът, като изследователска област, е кулата "Бабел", където антропологът среща различни символи и ритуали. Идеята е да разберем, че уникалният символ може да бъде интерпретиран по различен начин от различни хора или дори напълно игнориран. Изследователят е в състояние да взаимодейства с различни хора, говорейки различни езици, но споделяйки едно и също градско пространство.

За проучване на градски символи и ритуали са необходими пет ключови въпроса, които могат да бъдат петте стълба, на които може да се основава кодирането.¹²⁸

1. Какви са основните носители на символи в града?

Опознаването на града предполага разбиране на цялостната му конфигурация и основните символи и ритуали в неговото пространство. Благодарение на развитието на тази теоретична рамка не само те са носители на материал, като различни забележителности и архитектура, както и при предишните проучвания на производството и потреблението на градско пространство, но има и други преносители на градски символи, емблематични, поведенчески и дискурсивни означаващи, които сега разкриват своята символична роля.

Изграждането и деконструирането на материалното пространство в градовете генерира директно процес на създаване на смисъл, който дава смисъл

¹²⁸ Този текст е реализиран по Nas J.M. Peter (ed.), (2011) *Cities Full of Symbols. A theory of Urban Space and Culture*, Leiden University Press

на специфичните символи. В този контекст градският символизъм е предоставил ценен и систематичен метод за идентифициране на значими различия и за това как те оформят образа на града. Следователно, градският символичен подход изключително допринася за отговора на съответния под-въпрос: "Какъв вид носители на градски символи?"

Носителите на градски символи са в същото време са пазители на градския дух и пазителите на значението му. Това означава, че внезапните промени в носителите или несвързаната намеса водят до размиване на общностния дух, заедно със загубата на значения. При тези условия неинспирираната намеса в структурата на символите на носителите създава условия за проявление на феномена на социалната амнезия, отбелязан от румънския социолог Х.Х. Стал, който се състои в увековечаването на безобидни форми на ритуали или обичаи, които са загубили значението си.

Целта на градската символика предлага обновена централизация на символичния домейн на градовете и води с ентузиазъм да открие измерението на значимостта, което е пренебрегнато от години, но е завладяващо свързано с културната антропология, прилагана в градската среда. Тези носители на градски символи и тяхната конфигурация могат да бъдат считани за тотемни, представляващи градската общност, която формира и поддържа усещане за идентичност в града. Различни видове и конфигурации биха могли да бъдат разкрити чрез изследване на съществуващи концепции, като референциална символика, вложени символи, налагане на символика, разделена символика и т.н.

2. Как се променя историческият град?

Този втори въпрос е пряко свързан с първия, защото това е опитът да контекстуализира града в пространството и времето. Ако изследването на носителите на градски символи е първоначалният резултат от синхронния анализ, по-точното разбиране на града се получава и от диахронична гледна точка. С тази втора стъпка ученият възприема перспективата на историческото разбиране. Градовете не са статични обекти и променят начина, по който се различават сезоните. Всяка промяна в градската среда може да бъде много очевидна, а познаването на даден град е задължително условно условие за идентифициране на нейния исторически модел. Дори напасването на нови материални символни елементи или модификацията на предишни физически единици може да се наблюдава с течение на времето.

Акцентът върху "живота" на градските селища изяснява посоките и развитието на определен град. Ако, както видяхме по-горе, носителите на градски символи са важни елементи за наблюдаването и анализа на "градския живот", разследването от историческа гледна точка е необходима стъпка за опознаване на "градския живот" от миналото.

Подобна перспектива помага да се идентифицират и да се получат отговори на въпросите "как?" и "защо?" Въпроси, въз основа на които се обяснява настоящето и какви бъдещи перспективи имат предвид ускорената динамика на социалните, икономическите и културните промени от съвременния свят. Време е изследователят да се съсредоточи върху историческата документация и литературните източници като клон на градската символика. Музеите, старите изображения, местните истории или градските митове, докладите за историческите събития, старите карти и статистическите данни са важни аналитични елементи.

3. Има ли някакъв конфликт в символизма на града?

Изследвайки градските символи и ритуали, изследователят има възможност да наблюдава как се проявява социалното сближаване и как работи в ежедневието на общности с висока степен на вътрешно разнообразие. Въпросът как конфликтите, напрежението и противоречието се проявяват в производството и потреблението на градско пространство, градските символи и ритуали помагат на изследователя да отговори на решаващ въпрос: "Каква е степента на социално сближаване на града?" Динамиката на социалното сближаване в градовете може да разкрие множество явления, свързани с създаването на собствени образи и идентичности. Взаимодействието между формалните и неформалните символни конфигурации отгоре надолу и отдолу нагоре, социалната солидарност, конфликтите и конкуренцията, градската марка и градския маркетинг са важни елементи за разбирането на градското социално сближаване, което е в центъра на вниманието.

4. Какъв е имиджът на града?

Проучването на градските символи и ритуали, последвано от тълкуването на техните значения и разбирането на ролите, които играят в живота на хората, ще доведе до загадъчното усещане, че градът комуникира със собствените си жители, новопристигнали и посещаващи чужденци.

Градската брандинг и градският маркетинг сега имат решаващо значение за оцеляването на местната икономика и туризма поради новите предизвикателства на международната конкуренция в глобалната арена. Следователно всички общински институции задължително се поглъщат от управлението и популяризирането на марката, но усилията им не винаги водят до успешни резултати. Институционалните участници често трябва да споделят властта с други участници и интереси и е необходимо сътрудничество с жителите на градовете.

Имиджът на града е и дългосрочният резултат от дейността и поведението на неговите жители и жители; е огледален образ на начина, по който хората живеят в градското пространство, където се държат и в основните си дейности.

5. Как изследователят определя етапите на изследване?

Изследователската методология, предложена в тези страници, е резултат от проучванията и кумулативния опит от гледна точка на културната антропология. За да получи съответните резултати чрез този научен подход, изследователят трябва да установи последователност от стъпки, за да даде възможност заключенията да бъдат обобщени.

а. Първата стъпка е за запознаване. Ако изследователят не е роден, той / тя трябва да се запознае с новото градско споразумение, което ще осигури полеви данни. През този период изследователят като изследовател трябва да открие града, новия свят на първоначалното разследване. Само чрез запознаване ще бъде възможно да се разбере местният живот, градската пространствена конфигурация и да се чувстваш спокоен. Време е за наблюдение, като се обръща внимание както на визуалните очертания, така и на градския език. Колкото

повече изследователят е по-запознат с градската среда, толкова повече ще бъде наясно с основните градски символи и ритуали.

б) Съответното запознаване включва допълнителната дейност за изучаване на вторични литературни източници, като исторически доклади, общински документи, градски митологии и, ако има такива, предишни изследвания на спецификата на града, в който се провежда изследването. Местни вестници (вестници, уебсайтове, телевизия и радио) са източници на документация за динамиката на града. Такива анализи изискват критичен подход, като се има предвид силата на представяне на интересите на силните от медиите. Тази документация обаче трябва да бъде само допълваща, а не основна форма, като се има предвид, че съобщенията в средствата за масова информация в определени случаи представляват само определени аспекти на общността.

в. Събирането на местни (и исторически) карти, общинска статистика и снимки на градската среда и нейните жители са ценна подкрепа за научните изследвания, както и културен принос за местното наследство. И не на последно място, сувенири, местни продукти и други елементи могат да имат имплицитно значение по отношение на съобщенията, записани в тях.

г) Основната цел на работата на място е постигната, когато изследователят започне да се среща с хора. Интервюирането може да се извърши на различни нива - от висши общински власти до най-безсилни участници в града; разбира се, изборът на информаторите е свързан с конкретни теми. Специален източник на чувство на неудовлетвореност в градските символични изследвания може да бъде много различният и ускорен ритъм, който влияе върху живота на градските жители, поради нарасналата динамика на селската среда и по-високата степен на индивидуализъм. Но това е само относително ограничение, тъй като може да помогне на учените да свикнат с *modus vivendi* на градските жители, вероятно споделяйки общата си тревога. Събирането на мисловни карти с интервюта също е от значение за разбирането на градското пространство и начина, по който живеят хората. Информационните карти, въображаемите градски посещения и последователността на градските символни картини разкриват потенциала им да обяснят как градското пространство е изградено, деконструирано, произведено, консумирано и възприето с градски символи и ритуали.

д. Последната стъпка се основава на херменевтично упражнение, тълкуване и размисъл върху събраните данни и наблюдаваните явления. Чрез интерпретацията изследователят се вписва в декодирането и деконструирането на изричните и имплицитни значения, съобщени от наблюдаваните градски символи и ритуали и тяхната конфигурация.

Особено внимание трябва да се обърне на мненията на хората, живеещи в България градското пространство и собствените си интерпретации на символи и ритуали. Проучването как хората оформят, произвеждат и консумират несъзнателно градско пространство, градски символи и ритуали са значителни. Търсенето на смисъл и сплотеност в градовете е целта на изследването на градския символизъм.

5.6. Изследователска програма

Използвайки метода, описан по-горе, ние очертаваме вариант на изследователска програма, разработена въз основа на четирите основни вида символика, допълнени от тяхното възвръщане в това, което може да стане емоционален символизъм, със значително историческо влияние върху туризма.

СИМВОЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КУЛТУРНИТЕ ПРОСТРАНСТВА

Изследователският модел включва идентифициране на специфичните особености на двата региона. Познавайки се на данните, събрани в предходните глави, ние ще изложим когнитивния подход на етапи, който ще позволи да се познават спецификите на двете области, но и на общите ценности. От анализирания данни, въз основа на анализа на местната архитектура, общия исторически курс и настоящата ситуация, ние отбелязваме, че основните изследователски въпроси, които са в основата на изследване на антропичния символизъм, са резултат от елементите на общението:

1. Православието. И двете страни принадлежат към православната религия, а религиозните ритуали се практикуват в величествени селища, някои от които са със значителна дължина. Най-многобройните наследствени сгради в двата района идват от местата на поклонение. Търсенето на елементите, довели до запазването на православната религия, в условията на максимална враждебност, дължащо се на чуждо господство, се материализира от влиянието на Османската империя почти за целия средновековен период.

2. Европейска професия. И двете страни са запазили европейската си професия и са показали политическа линия на сближаване с големите западни сили. Поради историческите условия Румъния се възползва от архитектурно и културно наследство, което претендира, че е част от европейската култура, особено френската.

Идентифицирането на носителите на символи, които създадоха социално сближаване в двата региона и идентифицирането на приликите между тях, ще подкрепи една ефективна политика на опрощаване на общата култура. Познаването на значението на символите във всеки регион позволява политика, която надхвърля различията в езика, културата и историческия контекст.

Програмата за научни изследвания включва:

1. **Анализ на материалната символика** във всяка общност в двата региона. Какви са основните характеристики на пространственото разпределение на материалните символи в двата региона или на местности, които могат да бъдат част от казуси? В анализа на предишните страници откриваме, че съществува мрежа от култове, разпространени от двете страни на Дунав, без значение дали са градове или села. Единствените разлики се дължат на техния размер, като са по-щедри в градовете и много по-малки в села и общини. Ако в румънския район имаме значителна епоха на църквите, започвайки с деветнадесети век, ние се занимаваме с появата на сгради, които са се превърнали в архитектурен материал на френското вдъхновение. Независимостта, придобита през втората половина на деветнадесети век, вдъхновила желанието за оригиналност на румънските архитекти, които се развиваха, както и неоруманска архитектурна тенденция, основана на традиционната архитектура. В много случаи електичният характер на сградите за архитектурно наследство е резултат от опитите за създаване на оригинални

творения с помощта на елементи, специфични за различните архитектурни стилове. Появата и разрастването на сгради с гражданско наследство означава формирането на местен елит, изпълняващ се в различни сфери на икономическа, научна и търговска дейност, ползващи се от качествено образование, често провеждано в най-важните учебни заведения на Запад, по-специално от Франция. Материалното наследство на България се свежда до места за богослужение с непривидна културна стойност и преобладаване на сгради, които до голяма степен са изпълнявали военни функции (крепости, сгради и др.). А жилищата с наследство са по-малко. Материалното символично общуване и образуване на ритуал е резултат както на православните религии, принадлежащи към двете популации.

2. Анализ на дискурсивната символика. Съвременните средства за комуникация благоприятстват пространство, което може да носи символите на двете общности в световен мащаб. Степента, в която са известни двата региона, зависи от качеството на марката и маркетинга в Общността. Връзката между двете дейности и туризма е неоспорима и доказана от примерите за добра практика на международно ниво. Използването и създаването на дискурсивен символизъм в популяризирането на имиджа на тази географска област са основните предпоставки за успешна обща политика за насърчаване. Дунав е символ на общуването между двата региона. Съществуването на моста Видин-Калафат има символичната стойност на звеното за сметка на граничния образ.

3. Анализ на емблематичния символизъм. Той има значително въздействие върху туризма, поради наличието на голям брой църкви, които са със значителна дължина и със сигурност са свързани с легенди, които могат да ги превърнат в поклоннически места. Асоциацията на легендите и вторичните туристически услуги може да донесе ползи, като засили отношенията между двата региона.

4. Анализ на поведенчески символизъм. Една антропологична колекция от всички ритуали и обичаи, които съпътстват различни празници, особено религиозни, може да повиши степента на сплотеност на населението. Нещо повече, в контекста на историята, която се е развила във времето, могат да се инициират нови обществени събития с участието на колкото се може повече граждани, за да се създадат общи ритуали, носещи общ символизъм. Творбите на пътуващите по време на войната писатели на Крим могат да генерират нови идеи за разработване на общи ритуали за жителите на двата бряга на река Дунав.

5. Анализ на емоционалната символика. Създаването на умствени карти на двата региона ще запази редица съставни елементи за анализ и развитие на политиките на сближаване. Превिшаването на границите може да доведе и до идентифициране на необходимостта от емоции на хората, които могат да определят мерките и действията, които могат да повлияят на степента на сближаване между двете общности.

Нивото на развитие на общностите в двата региона не е достатъчно привлекателно за значителното увеличаване на броя на туристите или за

развитието на големи културни дейности. По този начин развитието на обща марка и маркетинг чрез съчетаване на културни, туристически и развлекателни дейности, които могат да се превърнат в дейности от двете страни на река Дунав, може да донесе новост сред потенциалните туристи. Комбинирането на ритуали с тези дейности, като празненства, фестивали и други културни събития, създава емоциите, от които регионът се нуждае за развитието на културния туризъм.

В първата стъпка корелацията на рамките на анализа на видовете символизъм с дефиниращите елементи за региона, идентифицирани от настоящия подход, се отнася до следните характеристики: християнство, православие и европейска призвание.

Трите аналитични рамки, които предполагат приемането на всеки тип символизъм, вероятно са отправна точка за по-задълбочени изследвания, основани на общите символи и характеристики на емоционалните карти.

Също така, едно от условията на изследване, имащо отношение към местните отговорни лица, включва идентифициране на решения, които правят културното наследство естествена форма, а туристическата оферта е комбинация от култура и природа. Припокриващите се мерки за подпомагане на туризма от всякакъв вид, включително културен, поради липсата на политики за опазване на околната среда, ще намалят качеството на туристическите услуги и ще окажат влияние върху размера на потока от туристи.

6. Устойчиво развитие на туризма чрез използване на културно-историческите ресурси

Туристическият потенциал на страна или регион се благоприятства от комбинацията от природни и изкуствени ресурси, които могат да бъдат подчертани от бизнес план, изчислен на национално или регионално равнище.

Компонентите на природната среда или на антропогенната среда, чрез своята качествена или количествена, естетическа или когнитивна стойност, могат да станат туристически атракции, които са туристически ресурси.¹²⁹

Потенциалът на туризма като икономическа дейност се доказва от компаниите, в които е инвестирал в необходимата инфраструктура и където е станал най-важният източник на доходи от икономически дейности.¹³⁰ Съгласно същите библиографски източници, туризмът има следните компоненти:¹³¹

- ✓ **Географски**, който предполага местоположението и характеристиките на ресурсите и туристическата инфраструктура, присъствието и взаимното свързване на природните, социално-икономическите и екологичните фактори на развитието на туризма в генериращите и приемащите райони на туристите;
- ✓ **Социални**, се отнася до размера на населението и демографската структура на населението, в зависимост от разпределението по възраст, стил, начин на живот, както и от демографските и социалните характеристики на туристите.
- ✓ **Икономическият**, туризмът е сложна и хетерогенна икономическа дейност, която може да има интегративни функции на други икономически дейности:

¹²⁹ Текст реализат по Елена Богдан (2016) Туристически потенциал. http://old.unibuc.ro/prof/ene_m/docs/2016/oct/29_12_12_5714_Potential_Turistic_General_Anul_II.pdf

¹³⁰ Бакал Петру, Кокош Якоб, География на туризма, Издателство ASEМ, Кишиню, 2012, р. 5

¹³¹ *Idem*, р. 7

транспорт, медицински услуги, застраховане, промишленост, комуникации, обществено хранене и др.

Като се вземат предвид компонентите на туризма и функциите на общността, описани в предишните страници, споменаваме и основните функции на туризма, които ги допълват:

- ✓ **Икономическата функция** е основният източник на доходи за много региони и общности. В много случаи туризмът е основният източник на доходи и създаване на работни места. Инвестициите в туризма може да бъде решение за икономическото развитие на региони, които нямат ресурси за решаване на неотложните икономически проблеми;
- ✓ **Социална функция**, е заетостта и труда регенерира местно взаимодействие и intercunoaşterea ще работи, тъй като хората, които идват от различни култури. Социална функция има интегративна роля, имайки предвид, че предложение за работа е пълна по отношение на работната сила: от тези с по-ниски нива на образование за тези с по-високо ниво на обучение. Също така, межкултурен обмен и отношения с другостта ще генерират редица положителни промени в техните общности;
- ✓ **културно-образователна функция**, са улеснени обмена на информация и културни дейности съчетава автентичен модерен лостове историческо и културно наследство.

Проектирането на ефективни туристически дейности включва развитието на туристически продукти в зависимост от местния туристически потенциал. В литературата сумата на туристическия фонд и свързаната с него техническа и материална база се предлага като формула за изчисление¹³²:

$$P=F+Bm$$

Където "P" представлява туристическия потенциал, "F" - туристическият фонд и "B" - представлява техническа и материална база.

Количествената оценка на туристическия фонд се основава на използването на индекси на стойността въз основа на следните критерии:

- ✓ Начинът, по който целта на туризма е уникално на местно, регионално, национално или международно ниво;
- ✓ Туристически валенции, включени в туристическата цел;
- ✓ Начина, по който удовлетворява времето, в което то задоволява търсенето на туристи;
- ✓ Условия за благоприятност или ограничаване на стойността.¹³³

Всеки туристически ресурс, естествен или антропоген, представя туристическа и туристическа дейност като цяло: ландшафтен, естетически, развлекателен, когнитивен или инструктивно-образователен.

Туристическият потенциал, в зависимост от редица фактори, като изброените по-горе, предполага класифициране според следните критерии:¹³⁴

- **Генетичният критерий** разкрива две основни категории туристически потенциал: естествен (релеф, климат, вода, растителност, фауна) и друг антропоген - който от своя страна обединява материалните материали за антропологичния туризъм (исторически, религиозни, и др.) и антропологичните дейности и прояви с туристическа функция;

¹³² Кочеев П. (1996) География на туризма, Издателство Саго, Букурещ

¹³³ Елена Богдан (2016), *Op. cit.*, p. 3

¹³⁴ *Ibidem*

- **Функционалните критерии** разделят туристическия потенциал на: функционален или активен туристически потенциал, навлизайки в туристическата верига на латентна или налична туристическа територия и потенциал - обединява тези природни или антропогенни компоненти на район (райони), които по някаква причина не са станали елементи туристическа поляризация;
- **Критерият за капацитет** (обем) разграничава общия туристически (абсолютен) потенциал - който засяга, от една страна, влизането в туристическата верига на всички компоненти в дадена територия, а от друга страна експлоатацията при максималните възможни параметри на компонентите, както и сравнителен туристически потенциал - е само част от туристическия потенциал в дадена територия, която може да служи като елемент на туристическа привлекателност;
- **Критерият за лимита за потребление** подчертава неизчерпаем туристически потенциал - състоящ се от туристически ресурси, чиято туристическа експлоатация не може да бъде изчерпана (теоретично): климатични условия, релеф, води и др.), Заедно с изтощителния туристически потенциал - изчерпаеми във времето (фаунистични, флористични елементи, исторически паметници, археологически цели и т.н.).

Понастоящем туризмът функционира с природния туристически потенциал и антропогенния туристически потенциал, като всеки от тях има собствени критерии за идентификация, собствена структура и специфични форми на изразяване и капитализация на територията.

От гледна точка на антропичния туристически потенциал запазваме характеристиките на антропогенното наследство на двата региона по Дунава.

- ✓ **Възраст.** На двата бряга на р. Дунава има доказателства за обитаване от древни времена. Запазените останки са слабо запазени и техният туристически потенциал е слабо експлоатиран. Мястото на поклонение в двата района е лошо експлоатирано, тъй като те не са известни и популяризирани пред широката общественост. Туристическите атракции с влияние върху броя на туристите датират от средновековния период. Освен това, най-старите църкви са в религиозната служба и са малко известни на широката общественост по отношение на историческа стойност.
- ✓ **Уникалност.** От гледна точка на уникалността, всички цели могат да се разглеждат като уникални. Това, което ги отличава от другите туристически атракции и им дава характера на уникалност, са описанията, легендите, историите и ритуалите на общността, които генерират тези цели. От архитектурна гледна точка стойността на сградите за наследство придобива уникалност, като се свързва с европейската архитектура и противопоставянето на доминиращата сила на средновековния период: Османската империя. Олтейските топки са уникална форма на съпротива срещу инвазиите на грабежите. Към това се добавя подземната тунелна мрежа, предназначена да осигури изтеглянето и да избегне директния контакт с нашествениците. Според нас колекциите имат този характер на уникалност, малко познат от гледна точка на архитектурата и социалната полза.

- ✓ **Новост.** Някои постижения на човешките общности са извън обичайното. В случая на двата района местата за богослужение, където има специална живопис, се запазват, а уникалността на сградите и специфичната им архитектура могат да предизвикат оригиналния образ на творението.
- ✓ **Размери.** Единствените сгради в двата региона, които могат да впечатлят, са църкви в двата региона. Съществуващите катедрали и църкви, които вече имат повече от стогодишен опит, впечатляват както по размери, така и по височини, които надвишават височината на общностите в двата окръга.
- ✓ **Функциите са изпълнени.** Резиденциите на личностите на Крайова са по-важни от обикновените резиденции. Специфичната архитектура, трансформацията в институции или в централата на музея илюстрира архитектурното и функционалното качество на тези сгради. Освен това, като сравняваме архитектурата на Крайова с националните постижения, установяваме, че градът е успешно интегриран в линията, следвана от цялата страна. По този начин градската архитектура по това време изпълнява и психологическа функция, благодарение на чувството си за принадлежност към интегрирана общност в сегашната модернизация и западнализация на Румъния.

6.1. Устойчиво развитие - взаимоотношения между туризма и културата

Развитието на културния туризъм се обуславя от изпълнението на някои културни функции в момента. По-специално, преводът от една оригинална функция на друга и настоящето присъствие в културния живот на съответните общности е генератор на развитие. От тази гледна точка можем да видим, че културният туризъм може да бъде екологична алтернатива на други форми на туризъм, които са по-неприятелски за околната среда и замърсителите.

Необходимостта от спазване на европейските стандарти и принципите на устойчивото развитие предполага, че във всички случаи, когато туризмът се превръща в алтернатива или фактор на икономическо развитие, въздействието върху околната среда трябва да бъде анализирано. Няколко нежелани ефекти върху околната среда могат да бъдат намерени в литературата:¹³⁵

1. Влияние върху периферните и градските райони. Липсата на систематизиране на градските и селските общности, заедно с недостатъчната канализационна инфраструктура, води до влошаване и замърсяване на околната среда около и около местностите. Наличието на туристическа атракция от всякакъв вид, която води до увеличаване на броя на хората в района с помощта на немодернизирана или непълна инфраструктура, плюс липсата или неадекватната туристическа инфраструктура ще окаже неблагоприятно въздействие върху околната среда, допринасяйки за деградацията на местностите без да влияе върху ползите от увеличаването на туристическите потоци.

Най-често срещаните форми на разграждане са:

- ✓ Намаляване на развлекателната и екологичната стойност
- ✓ Разграждане на релефни форми чрез уплътняване, ерозия и свлачища
- ✓ Замърсяване на въздуха, водите и почвата в района
- ✓ Звуково замърсяване на градските населени места, животинските популации
- ✓ Унищожаване на местообитанията на много видове животни и растения.

¹³⁵ Бакал Петру, Кокош Якоб (2012), *Op. cit.*, pp. 167-168

2. Отрицателно влияние върху бреговите зони с влияние върху замърсяването на водата, въздуха и въздуха. Във всички случаи ще има загуби от средносрочния и дългосрочния туристически потенциал.

3. Намаляване на замърсяването на културните и наследствени сгради. Деграцията на картини, сгради и съседни площи. С течение на времето туристическият интерес в тези райони ще намалее.

Въпреки това, в сравнение с други сфери на дейност, като промишлеността, туризмът има много по-малко въздействие върху околната среда. Предвид икономическите ползи е за предпочитане да се инвестира в туризма с предимство пред други инвестиции.

За успеха на тези инвестиции е необходимо да се интегрират елементи, свързани с устойчивото развитие на региона, за да се осигурят устойчиви инвестиции.

Като се има предвид, че туризмът се превръща в една от любимите дейности на съвременното време, е необходимо да се инвестира в развитието на туристическия капацитет, опазването и консервирането на околната среда. Необходимите условия за устойчив туризъм се съдържат в редица дефиниции, които ограничават тази, използвана от Световната организация по туризъм: "туризъм, чието управление допринася за икономическите, социалните и естетическите нужди, като същевременно запазва културната цялост, биологичното разнообразие и благосъстоянието на местните общности".

Туризмът има един от най-големите приноси за устойчивото развитие, главно поради динамизма и растежа на този сектор с преки последици за икономическия растеж в туристическите райони и дестинации, и второ, защото туризмът се основава на пряка връзка между потребителите (туристите), промишлеността, околната среда и местните общности.¹³⁶

Тази пряка връзка между туризма и устойчивото развитие се дължи и на факта, че в туризма, за разлика от други индустрии, потребителят (туристът) се придвижва към производителя и продукта и когато е правилно планиран и управляван, той може да бъде средство за поддръжка за селските и градските общности.

Поради тези причини можем да различим три основни аспекта на връзките за устойчиво развитие на туризма:¹³⁷

- Взаимодействие. Природата на туризма, като компонент на сектора на услугите, предполага пряко и косвено взаимодействие между туристите, приемащите общности и местната среда;
- Повишаване. Чрез туристическите дейности туристите осъзнават проблемите на околната среда и културните различия, като обръщат повече внимание на устойчивия аспект;
- Мотивация. Повечето туристически дейности се основават на желанието на туристите да посетят региони с непокътната, привлекателна природна среда и да се свържат с местните общности.

По отношение на тези взаимоотношения туризмът може да има положително въздействие върху устойчивото развитие на местно равнище, но също така може да доведе до деграцията на околната среда.

¹³⁶ Йоана Патрики (2012) *Устойчив туризъм - нова перспектива*, Издателство Prouniversitaria, https://www.academia.edu/10382561/DEZVOLTAREA_DURABIL%C4%82_A_TURISMULUI

¹³⁷ *Ibidem*

➤ Положителното въздействие може да бъде резултат от:

- създаване на възможности за местно икономическо развитие и увеличаване на броя на работните места;
- стимулиране на инвестициите;
- създаване и развитие на местна инфраструктура;
- създаване на межкултурни връзки;
- получаване на приходи от капитализиране на природни и културни ресурси, които могат да се използват за опазване и опазване на околната среда.

По отношение на отрицателното въздействие, то може да се прояви чрез:

- оказване на пряк натиск върху крехките екосистеми;
- оказване на значителен натиск върху приемащите общности, което би могло да доведе до загуба на автентичност;
- повишаване нивото на замърсяване на местно ниво;

С цел да се сведе до минимум отрицателното въздействие на туризма върху околната среда и човешките общности и да се подчертае неговият принос към устойчивото развитие, проведено в Ню Йорк на срещата на върха *Earth Summit + 5, Special Session of the United Nations General Assembly*”, през юни 1997 г. бе поискана от Комисията по устойчиво развитие (CSD) да разработи международен план за действие, насочен към устойчив туризъм.

Устойчивият туризъм се прилага само когато допринася за:

- международно сътрудничество и разбиране;
- опазване на околната среда;
- запазване на културната идентичност на приемащите общности;
- икономическото развитие на местните общности.

На 7-ата сесия на Комисията за устойчиво развитие (ООН-1999) правителствата се призоваха да обърнат специално внимание на въпросите, свързани с устойчивото развитие на туризма, като разработят политики, стратегии и генерални планове, които да бъдат въведени осигуряването на всички организации от публичния и частния сектор в туристическата индустрия, както и пряко ангажираните местни общности.

През 2001 г. Световната организация по туризъм разработва и публикува „Global Code of Ethics for Tourism”, - референтен наръчник за устойчиво и отговорно развитие на туризма. Това ръководство е структурирано в девет глави, като посочва насоките, които трябва да бъдат следвани от правителствата, туроператорите, туристическите агенции, туроператорите, приемащите общности и дори туристите, които се стремят към устойчив туризъм.

*Размерите на устойчивия туризъм са както следва:*¹³⁸

Устойчиво икономическо развитие както в краткосрочен, така и в дългосрочен план чрез:

- установяване на партньорства между малки и средни предприятия и многонационални организации в областта на туризма;
- организиране на курсове за обучение на туроператори;
- получаване на международна сертификация;
- разнообразяване на туристическата оферта;
- разпределение на средствата за насърчаване и диверсификация на туристическите продукти и услуги;

Устойчиво екологично развитие чрез:

¹³⁸ Ibidem

- популяризиране на етичните кодекси и кодекси за поведение сред туристите;
- непрекъснат мониторинг на въздействието на туризма върху околната среда;
- формулиране на политики и стратегии за развитие в съответствие с принципите на устойчивото развитие;
- прилагане на устойчиво управление към защитени природни територии, посещавани от туристите;

Устойчиво културно развитие чрез:

- Запазване на културната цялост;
- Опазване на местното културно разнообразие;
- гарантиране на опазването на природната среда и традиции;
- насърчаване на местните хора да запазят традиционните обичаи;
- спазване на правото на собственост на местните жители;
- Обучение на туристите, за да се приеме подходящо поведение;

Устойчиво развитие на местните общности, което има за цел да получи икономически ползи.

- общността трябва да поддържа контрол върху развитието на туризма;
- По туризъм трябва да бъдат създадени работни места за жителите;
- насърчаване на малки местни предприемачи чрез предоставяне на субсидии;
- повишаване на жизнения стандарт в резултат на туристическите дейности.

В случая на двата региона развитието на културния туризъм включва фокусиране върху използването на съществуващи, недостатъчно популяризирани и известни ресурси. Нещо повече, няма известни ритуали, свързани със символиката на съществуващите сгради. Завършването на простото посещение на исторически сгради и наследствени сгради не е достатъчно, за да се гарантира успехът на инвестициите в туризма. Освен това "Културният туризъм е друг компонент на устойчивия туризъм, който се фокусира върху традиционните местни общности, които имат различни обичаи, редки форми на изкуство и различни социални традиции, които се различават от другите форми на култура. Това е форма на туризъм, която може да се използва както в градските, така и в селските райони, привличайки различни категории туристи.

Можем да включим културния туризъм в категорията за устойчив туризъм, защото има положително икономическо и социално въздействие, допринася за опазването на наследството и на наследството на дестинацията, допринася за културните нужди на туристите и предлага автентичен опит, подкрепя културата и помага развитието на туризма в регионите, които нямат други цели. ""¹³⁹

6.2. Методи на туристическо развитие на туристическия продукт въз основа на културното наследство

Икономическото и социалното положение на двете страни и региони предполага разработването на всеобхватна политика за устойчиво развитие на туризма, основана на културно и историческо наследство. Въз основа на опита, описан в горните страници и от различните подходи, ние вярваме, че участието

¹³⁹ *Ibidem*

на местните общности в развитието на културния туризъм се ползва с малко намалена подкрепа.

Един от основните фактори за забавянето на устойчивото развитие на туристическия потенциал и развитието на управленския му капацитет от страна на неговите общности се дължи на липсата на капитал и недостатъчното финансиране. Трябва да се отбележи, че в случая с наследствените сгради съществуват две форми, които блокират потенциала си: първите резултати от споровете за собственост, а втората - липсата на средства, необходими за тяхното обновяване и запазване.

Друг фактор за блокиране произтича от периода на почти 50-те години комунизъм, при който обществените политики бяха непрекъснато изпълнявани, за да променят историческите символи, да придружават ритуалите и да създават социално сближаване, което дава на общността качествата, от които се нуждае. Излизането от комунизма откри двете страни и имплицитно и двата региона неподготвени да използват ресурсите и потенциала за самоуправление.

По този начин основните методи за развитие на културния туризъм трябва да се основават на идентифициране на източниците на финансиране, необходими за опазване и използване на туристическия потенциал чрез предоставяне на атрактивни програми за населението и туристите.

Основното решение е публично-частните партньорства и развитието на уменията за създаване на публични и частни институционални системи, за да се осигури необходимото финансиране за развитието на културното сътрудничество.

Европейският парламент, чрез Генерална дирекция "Научни изследвания", който през 2003 г. изготви информационна бележка относно спонсорството в областта на културата, предостави класификация на източниците на финансиране. Според тази класификация средствата на културните организации са структурирани в¹⁴⁰:

- ✓ **Субсидии**, получени от тези институции, които имат оперативен статус на задължението да подкрепят културата. Тази подкрепа най-често се постига чрез данъчни фондове
- ✓ **Безвъзмездните средства** са отделни форми на културно финансиране от страна на обществеността, както на национално, така и на международно равнище; от източници: Съветът на Европа, Европейската комисия, ЮНЕСКО, Световната банка
- ✓ **Дарения**, получени под формата на подаръци, без договорни условия; те могат да идват от компания, фондация или индивид
- ✓ **Спонсорство** "всяка форма на подпомагане, предлагана от компания за дейност, която е независима или не е пряко свързана с други дейности на дружеството ... с цел да се получат определени предимства или нещо в замяна"
- ✓ **Под патронажа "финансова**, материална или морална подкрепа, предоставена от организация или физическо лице за осъществяване на действия в културния, социалния или научния сектор"; патронажа не осигурява директни ползи за организацията, но увеличава нейната репутация и престиж

¹⁴⁰ Център за културни изследвания и консултации, спонсорство в културата - сравнителна перспектива, http://www.culturadata.ro/wp-content/uploads/2014/05/1_Sponsorizarea_in_Domeniul_Culturii_2006.pdf

- ✓ **Фондации и асоциации**, които работят за финансиране на проекти, които отговарят на техните цели

Може би най-простият класирането се раздели средства публични средства - от всички организации, свързани с публичните органи и администрация има, независимо от тяхното естество - и лично - организации, фондации, сдружения и граждани.

В резултат на проучване през 2006 г., озаглавен "Финансиране на изкуствата и културата в ЕС" са идентифицирани повече участници във финансирането на културния сектор в У.Е.:

1. Държава, чрез пряко финансиране. За да отговарят на изискванията за държавна финансова подкрепа, отделните институции и художници трябва да отговарят на качествените и количествените стандарти, посочени от институциите за финансиране. В Европейския съюз държавите се съсредоточават върху редица различни измерения при предоставянето на държавни субсидии за култура. Някои страни фокусират своите културни политики върху опазването на културното наследство, докато други подчертават измерението на културното многообразие и социалното приобщаване. Подкрепата на творческите индустрии е трансверсна тема, която се явява приоритет за развитие в повечето европейски страни. Подкрепата на творческата свобода на творците е основен приоритет в скандинавските страни, Австрия, Холандия и Люксембург, а насърчаването на художественото образование като механизъм за социално сближаване е подчертано в Швеция, Дания, Финландия, Великобритания и Холандия. Подкрепата и развитието на културното наследство остава приоритет в дневния ред на Италия, Гърция, Кипър и Малта. И накрая, възникваща тема през последното десетилетие в определянето на приоритетите за финансиране на културата е икономическият потенциал на сектора на културата, особено в Обединеното кралство, Дания, Австрия, Германия и Нидерландия. В Централна и Източна Европа икономическото измерение започва да набира скорост и да се интегрира в културните политики.
2. Държавата чрез непреки форми на финансиране. Непряка форма на правителствено финансиране на културата е създаването на благоприятна фискална среда за включване на частния сектор в финансирането на културата, като например насърчаване на освобождаването от данъци / удържките за дружества, които спонсорират (в една или друга форма) културните институции. Данъчните приспадания са косвени субсидии и се явяват като форма на бюджетни разходи за подпомагане на компании и отделни лица при финансирането на тяхната култура. Данъчната подкрепа може да има няколко вида:
 - Освобождаване от данъци, удържане на данъци или по-ниски такси за художествени и културни институции.
 - Данъчни и данъчни облекчения за фирми и физически лица, които даряват или инвестират в изкуството.
 - диференциран ДДС за културни продукти.
3. Според предлаганите определения патронажа е материалната, финансова или морална подкрепа, която една компания предлага на организация за социални

интереси, без да чака нищо в замяна. Същевременно спонсорството се определя като материалната подкрепа, предоставена на проект, лице, продукт или организация, в очакване на пряка полза. Спонсорство като договорно отношение между частно дружество и културна организация, чрез което дружеството предоставя парични или други ресурси за подпомагане на културно събитие. Вместо това компанията има право на редица промоционални ползи, свързани с спонсорираното събитие.

От организационна гледна точка корпоративното спонсорство може да има много форми. Спонсорството, което може да приеме преки форми или да бъде опосредствано чрез създаването на фондации от компании или техните ръководители, е често срещан начин за насочване на средства към различни социални сектори.

Като се започне от формите на финансиране на културата и несигурността на бизнес средата в района, ние считаме, че алтернативата на сътрудничество между държавните институции и бизнес средата чрез предоставяне на съоръжения на инвеститорите и развитието на публично-частни партньорства за осъществяване на културни туристически дейности ще допринесе за привличане на инвеститори от региона или извън региона и дори в страната.

Ние вярваме, че всяка стратегия за развитие на туризма, включително и културната, зависи от първоначалната идентификация на източниците на финансиране, структурата на разходите и иницирането и стартирането на такава програма в публичното пространство, когато всички заинтересовани страни и заинтересовани страни потенциалните хора участват в различни степени и форми в тези дейности. Разработването на програми, които не включват всички размери, ще наложи в някакъв момент напредък в програмата или ще я блокира от самото начало.

Основният туристически потенциал на региона се създава от следните категории културни цели, които могат да станат културни забележителности:¹⁴¹

1. Музеи. Чрез тяхната функция тези институции, които се занимават със събирането, съхраняването и излагането на обекти, представляващи исторически, научен, художествен интерес и т.н. Музеите са сред културните атракции с най-голяма атракция за туристите. Тези културни сгради съхраняват и съхраняват културните и исторически останки на страна, общество или регион. В Румъния и България, се капитализира някои функция на туризма на тези културни центрове притежават, но не са на единни програми, които отговарят на музеи образователна функция очевидно, че ще даде тласък и нова форма на движение: Участие на младите хора и учениците в уроците живи в музеите. От наследството от сгради можем да изредим Музея на изкуствата Жан Михаил, Музей Олтения (къща пари) Музей на изкуствата Калафат (Палатул Маринку) село Конака Отетелишану в село Банещи в Румъния. Крепостта Баба Вида във Видин, Регионален исторически музей (турски конак "Колика"), Старат турска поща (музей на археологията) Белоградчишката крепост (Калето).

2. Мемориални къщи. Мога да съхранявам справки за художествени, културни и политически герои. Потокът на посетители се формира чрез популяризирането на личностите, които са живели или задържани, свързаните с тях събития и значителните събития. За целта е необходимо да се запазят и въведат в туристическата верига. Извършване на курсове по

¹⁴¹ Елена Богдан (2016), *Op. cit.*, p. 19

приложна история чрез преподаване на уроци в мемориални къщи, свързани с определени исторически събития, както чрез техните личности, така и чрез събитията, които са организирали.

3. Религиозни туристически дестинации. Религиозната ценност на религиозните сгради е дадена от архитектурата на универсалните религиозни култове (катедрали, църкви, джамии или синагоги) и конструктивните стилове: романски, готически, бароков, рококо, класически, неоготически, византийски. Катедралите са най-впечатляващите религиозни сгради в християнския свят. На европейско равнище има катедралата Сан Пиетро в Рим и Света София в Истанбул, която по-късно става джамия. В окръг Долж има катедралата "Св. Думитру", най-голямата по рода си постройка в окръга и Крайова, а в България катедралата "Св. Димитър", втората по големина в България. Заедно с двата катедрала, които имат по-дълбоки значения за своите общности, отколкото обикновените места на молитва. В Крайова Свети Думитру е защитник на града и този християнски празник има потенциала да създаде ритуал, който създава социално сближаване. В непосредствена близост до двата катедрала са Църквата на Светата Троица, Църквата на Свети мъченик Георги, Църквата Св. Георги от Бекет и Манастирът Кошуна от Буковъц в окръг Долж, а в област Видин се намират църквата Свети Пантелеймон, църквата Свети Георги в селото Орешец, манастир "Света Троица" в село Раковица. Във Видин има синагога, която е исторически паметник, който разкрива значението на тази общност в живота на крепостта. Също така и в двата региона се занимаваме със силни връзки между Църквата и запазването на националната идентичност. Освен това във Видин живее значителна личност на българската православна култура и култура: Антим I, чието име е свързано с важни моменти от историята на България.

Оценявайки културния потенциал на двата региона, ние откриваме, че общото културно наследство е разделено на три основни категории: музеи, паметници и религиозни цели.

Всеки един от тези остатъци може да бъде фактор за социално сближаване, носител на символи и сътрудничество в областта на туризма.

От трите категории смятаме, че религиозният туризъм, съчетан с културен туризъм, има най-голям общ туристически потенциал. ***По този начин развитието на поклоннически маршрути между религиозните сгради, последвано от завършването на различни културни цели, може да стимулира растежа на туризма в региона. Тези проекти за развитие на туризма се обуславят от тяхната корелация с функциите на общността, сред които и тези, свързани с физическите пространства на туристите. Изчисляването на капацитета за настаняване и съдържанието на туристическите пакети е възможно с участието на инвеститорите в реализацията им и възможностите им да развият туристическия си бизнес чрез умножаване на услугите.***

Друга препоръка за постигане на културното наследство на основата на туристическия продукт е базиран на умножение на културни събития в града, които трябва да спазват мерките, описани в предишните страници, посветени на постигането на трансгранично сътрудничество. Капитализацията на

нематериалното културно наследство, свързани с река Дунав като границата между християнството и исляма и определяне на носители на символи или тяхното създаване, е елемент, който позволява развитието на форми на туризъм композити, опит уникални емоции, генерирани от бурната история на местата са комбинирани с лоистирски дейности като риболов, водни спортове и други възможности за отдих. История и Дунав и територии, граничещи тя може да бъде източник на развитието на образователни програми за млади хора и студенти през цялата година. Това включва изграждането на музеи, симулатори и образователни пространства от двете страни на река Дунав, където може да се споделя исторически събития, свързани с тези места.

Отбелязваме, че успехът на туризма се обуславя от създаването на подходяща инфраструктура, която вероятно е недостатъчна в този момент. Оценка на възможните връзки между двете страни може да се говори за фондация стойности културно сътрудничество и туризма чрез създаване на връзки материали, които са в основата на развитието на населението на отношенията от двете страни на река Дунав по икономически интереси: засилване и насърчаване на кръвообращението населените места по поречието на р. Дунав в България и летище Крайова, най-близкото Видинска област, развитието на медицинските услуги и евентуално им специализация до населението от двете страни на река Дунав, развитието на образователни модули, които се провеждат в двете страни и включва изучаването на други страни , съвместно администриране в граничните зони на екологична, предотвратяване или смекчаване на последиците от бедствия, дължащи се на природни бедствия, разработването на интегрирани икономически дейности, в които участват жителите на двата региона и така нататък. Този вид дейност има заслуги за установяване на трайни връзки между гражданите на двете страни и улесняване на общи предпочитания и емоции.

При разработването на план за развитие на туризма въз основа на експлоатацията на културно-историческото наследство в трансграничния регион, очертан от окръг Долж и Видинския район, той може да съдържа редица характеристики, които трябва да бъдат анализирани внимателно преди иницирането. Тези характеристики могат да се основават на анализ на осъществимостта на едно предложение едновременно с възможността за успех, като се включат възможно най-много заинтересовани страни.

В първата фаза можем да предложим два примера за туристически маршрути, освен тези, свързани с религиозен туризъм.

СИМВОЛИЗЪМЪТ НА ПОЛУЧАВАНЕТО НА НЕЗАВИСИМОСТТА НА РУМЪНИЯ.

Носители на символи: оръдия, исторически следи, гробища, църкви, посветени на независимостта, паметници.

Ритуали: възпоменание на жертвите, празнуване на независимостта.

Туристически маршрути: Крайова-Видин и Калафат-Видин.

Конкретните елементи на едно общо културно-историческо наследство са съсредоточени върху исторически събития, които са засегнали и двата народа. Войни, водени на териториите на двете страни от чужди сили, например битките между Русия и Османската империя Кримската война, битките,

извършени от румънската армия за война за независимост на територията на България и включването на видинската обсада в туристическата историография.

Общото културно наследство е история за оцеляването на двата народа под доминирането на различни чужди сили, особено на Османската империя. Възстановяването на загубения потенциал за развитие, дължащо се на Дунав, разбиран като разделителен елемент, а не като елемент на общение, може да бъде успешна стратегия за развитието на исторически и културен туризъм, основан на исторически останки. Също така елементи от румънско-българското помирение биха били полезни като пример за европейско влияние върху културата на историческите събития, основаващи се на недоверие и доминиране. Обмен между изкуството музеи.

2. Калафат-Видин, Крайова-Калафат

Възраждането на занаятчийските занаяти и развитието на традиционни занаяти около този център, въз основа на които да се произвеждат продукти, които търсят на търговските пазари: дърводелство, металообработване, обувки, облекло и всякакъв текстил, ръчно изработени и стилизирани с помощта на които могат да се възползват от творчески лагери, последователно разположени на двата бряга на река Дунав, като Калафат, Видин или Крайова, в ремонтирани и обществени сгради за паметник на културата.

А. Вътрешно измерение

Той се отнася до набор от минимални условия, които трябва да бъдат спазени, за да може съответното място или област да бъде включена в устойчиви културни дейности.

1. Инвестиране в културни дейности по определени теми, свързани с общността или региона:

- ✓ изложба
- ✓ предавания
- ✓ симпозиуми
- ✓ дискуссионни форуми

Успехът на тези инвестиции се обуславя от наличието на материалните и човешки ресурси, необходими за организирането на тези дейности. Те могат да бъдат идентифицирани в общността или осигурени от външни, регионални, национални или международни източници.

2. Определяне на бъдещите културно-исторически забележителности, генериращи символи, влияещи върху социалното сближаване на общността чрез изследвания, анализи, проучвания, консултации за населението. Необходим е самият подход в тази посока, за да се идентифицират реалните и устойчиви елементи, които съответстват на общественото съзнание и да се избегнат неустойчиви, изкуствени и неподдържащи се подходи.

Възможни изследователски въпроси за получаване на подходяща информация могат да бъдат:

- Какви са основните символи на града, града или региона?
- Какви са основните символи на града?
- Как се променя историческият град?

- Има ли някакъв конфликт в символизма на града?
- Какъв е имиджът на града ?
- До каква степен един гражданин се идентифицира с образа на местността?
- Какви са моделите на културата, с които гражданинът иска да се свърже в бъдеще?

3. Създаване на възможности за социализация на общността чрез:

- ✓ Организация на клубове
- ✓ Инвестиции в местни културни дейности, като културни домове
- ✓ Развиване на спортните възможности на членовете на общността
- ✓ Създавателни лагери
- ✓ Регионални културни центрове

4. Места, в които членовете на общността могат да взаимодействат и да получат подкрепа:

- ✓ **Иновации в такава инфраструктура**
- ✓ **Използване на наследствени сгради за извършване на интерактивни дейности**
- ✓ **Обновяване, ремонт и опазване на наследствени сгради**
- ✓ **Осигуряване на оптимална транспортна инфраструктура, която да гарантира, че полезността на съществуващите обекти надвишава интереса на местната общност и включва дейности за членовете на няколко общности, или въз основа на взаимното допълване на културните услуги, или въз основа на реципрочност.**

5. Наличието на политическа воля и интегрирането на историческата култура и наследство в стратегията за местно развитие.

Б. Външен размер

Тя се отнася до външните условия, които влияят върху културния и исторически туризъм. Това включва усилия за изграждане на стратегии и капацитет за оценка на възможностите и разработване на бъдещи планове за развитие.

I. Оценка на нивото на културно сътрудничество. Те може да са несъществуващи, ниски или оптимални.

1. Идентифициране на афинитетите между общностите
 2. Разработването на умствени карти, както на общностно, така и на регионално ниво, в съответствие със социалните и културните особености. Основните изследователски въпроси в тези случаи са:

3. Определяне на потенциала за трансгранично сътрудничество
 4. Определяне на целите на сътрудничеството, източниците на финансиране, необходимите човешки ресурси, както и периодите на корекция според степента на изпълнение на целите

5. Постановка дейности от осъзнаването от страна на двата региона от гледна точка на функциите на общността, сред които изпъква необходимостта от продължаване на социалната функция, разбирани като модел система на стойност в сферата на формалното и неформалното образование и създаване на

места, където членовете на общността могат да взаимодействат и да се подкрепят помежду си, като клубове, доброволчески организации, обществени събирания.

II. Изграждане на взаимоотношения и потенциал за сътрудничество

Той съдържа някои препоръки как да се изградят отношения на сътрудничество между двата региона:

1. Взаимно изучаване на чужди езици
2. Училищни промени и признаване на дипломи
3. Развитие на интернет-медиирани връзки
4. Улесняване на всяка форма на създаване, разпространение и трансгранично приемане на текущи творби (музика, живопис, литература, фолклор, театър и т.н.)
5. Създаване на съвместни институции на ЛРА, бизнесмени и гражданското общество
6. Реципрочно отваряне на езикови лекции на ниво училищен инспектор
7. Изграждане на обща културна инфраструктура
8. Разработване на програма или стратегия, започваща от източника на финансиране

6.3. Насърчаване на историческото наследство за привличане на туристи

В съответствие с модерното време и необходимостта от постоянство за популяризиране на имиджа на социално пространство в световен мащаб. Примерите за дискурсивен символизъм разясняват широко опита от използването на Интернет от местните власти. Краткият мониторинг на онлайн присъствието на двата региона показва, че тази област е недостатъчно използвана. Освен това интернет има властта да популяризира имиджа на двата региона, които могат да бъдат представени заедно, както и историческите истории за местата, които могат да бъдат посетени.

Разбира се, формите за популяризиране на градовете или регионите са многобройни и произтичат от множеството съществуващи комуникационни канали: пресата, телевизията, радиото, към която добавя и интернет, който е най-важният и лесен ресурс за регионално брендиране. При мониторинга, извършен за това проучване, беше установено, че много от посочените елементи нямат собствени уебсайтове или портали или поне един уебсайт с най-важната информация. Централизирането и популяризирането на данните ще повиши осведомеността на потенциалните туристи.

Културните цели на двата региона предполагат и опитите за популяризиране на културния туризъм. В южната част на окръг Долж се намира Маглавит, където в началото на XX в. е имало религиозно събитие, което по това време генерира постоянен поток от поклонници. Инсталацията на комунизма прекъсна поклонението на румънците в светите места. Но възраздането на историята, свързана с религиозните събития, има ролята на привличане на значителен брой туристи.

Символиката на моста Калафат-Видин вероятно е един от елементите на силата на обществената комуникация. Това е материалният символ на

единството между двата бряга на река Дунав и намеренията за развитие на социални отношения, улеснени от пътната и железопътната връзка.

Стълбовете, които подкрепят разработването на стратегия за брандинг, са, по наше мнение, следните: мостът през река Дунав, православната религия, националната идентичност и членството в Европейския съюз.

ЗАБЕЛЕЖКА: В тази статия са използвани множество източници на информация, необходими за изпълнение на целите на изследването. Ограничаването на броя страници доведе до използването на информация от други произведения или проекти със сходни теми в сложния изследователски подход, резултатите от които са достатъчни, за да бъдат плодотворни и ценни. За да спазват дисциплината на писане и да признават работата на други специалисти, работните части, които се основават на други произведения, се отбелязват с по-малки букви, предхождани от споменаването на източниците.

Библиография

Антонеску Петре (1963), *Сгради, конструкции, проекти и проучвания*, Техническо издателство, Букурещ

Аугустиан Раду, Пърлак Виктор, Раду- Букурещ- Симина (2001), Школа на изкуствата „*Cornetti*“, Издателство Арс Доченди Университет в Букурещ, Букурещ, 2001

Бабош Анка- Феличия, (2012) *Градската регенерация чрез култура*, *Списание Трансилвания за административни науки*, 1(30)

Бакал Петре, Кокощ Якоб, *География на туризма*, издателство ASEM, Кишинџу, 2012

Berger, Allan S. (1978), *The City- urban communities and their problems*, in C. Brown Company Publishers, Dubuque, Iowa

Borer, M.I., (2006) „The Location of Culture: The Urban Culturalist Perspective”, *City & Community*, vol. 5, nr. 2

Ботез- краник, Адриана (2000) *Модерно и съвременно румънско изкуство*, издателство "Сигма", Букурещ

Бралошицеану Доина, *Градска Библиотека „Антон Пан” Филиаши. 80 години дейност във живота на Библиотеките*, април 2015

Буче Магда рџдуц (2017) *Миналото на Крайова днес*, Издателство Aius

Коччан П. (1996) *География на туризма*, Издателство Каро, Букурещ

Критикос Михаела, Захариада Ана- Мария, *Френският модел в румънската архитектура в старата дилема*, №157, 9.02. 2007

Деакону Личиан(2001), *Крайова 1898-1916Скок към модерния градски живот*, Издателска къща Sitech, Крайова

Думитреску Лаура Кармен (1971), *Картина от Буковџц в бюлетина на историческите паметници*, Издателство XL, Букурещ

Friedkin, N.E. (2004) „Social Cohesion”, in: *Annual Review of Sociology*, vol. 30

Irati, Оана Габриел (ed.), (2007) *Шанс за вашия град - ръководство за градска регенерация. Европейски принципи и практики*, Правителство на Румъния, MDLPL Johnson, L.C., (2009), *Cultural Capitals-Revaluing the Arts. Remaking Urban Spaces*, Burlington, VT: Ashgate Publishing Limited

Ласку Кристиан, *Голямото земетресение в National Geographic Румъния*, август 2005 г.

Маринеску Мирела, *Сџкровището на произведения на изкуството Крайова в Гџзета де суд Крайова*, 16 ноември 2013 г.

Маринеску Мирела, *Минали личности: инженерџт, който обогати архитектурата на Крайова в "Гџзета де суд, Крайова*, 24 януари 2015 г.

Маринеску Мирела, *Кџщи в стария центџр на Крайова - истории от тџмнината във времето- Гџзета де суд, Крайова*, 3 октомври 2015

Марин Алдезир , Борба за вещите от Къщата Барбу Друга *Гъзета де суд, Крайова*, 10 august, 2015

Марку Дуилиу (1960), *Архитектура*, Издателство Техника, Букурещи

Nas, P.J.M. (1990) „Jakarta, Stad Vol Symbolen met Leiden als Contrast”. in *Antropologische Verkenningen*, vol. 9, no. 3

Nas, P.J.M. (ed.) (1993) *Urban Symbolism*. Leiden: E.J. Brill

Nas, Peter J.M. (ed.) (1998) ‘Special issue: Urban Rituals and Symbolism.’ În: *International Journal of Urban and Regional Research*, vol. 22, no. 4

Nas, P.J.M., R. Jaffe and A. Samuels (2006) ‘Urban Symbolic Ecology and the Hypercity: State of the Art and Challenges for the Future în: P.J.M. Nas and A. Samuels (eds.), *Hypercity: The Symbolic Side of Symbolism*, pp. 1-19. London: Kegan Paul.

Nas J.M. Peter (ed.), (2011) *Cities Full of Symbols. A teory of Urban Space and Culture*, Leiden University Press

Nas, P.J.M. and R. Sluis (2002) „In Search of Meaning: Urban Orientation Principles in Indonesia”. In: P.J.M. Nas (ed.), *The Indonesian Town Revisited*

Noyes James (2016) *România, țară de hotar între creștini și turci*, Editura Humanitas

Патрики Йоана (2012) *Устойчив туризъм - нова перспектива*, издатество Prouniversitaria

Попеску Кристина Габриела, Алберт Галерон-архитектурл Атенеумум във вестник Финанси, Букурещ, 28 януари, 2006

Попеску Тейушан Илие, *История на училището в: Годишникът на Нормалното училище за учители "Стефан Велинов"*, Крайова, 1870-1932

Ragab, T.S., (2011) „The Crisis of Cultural Identify în Rehabilitating Historic Beirut-Downtown”, *Cities*, vol. 28, nr. 1

Ricq Charles (2000, *Manual de cooperare transfrontalieră pentru uzul colectivităților locale și regionale în Europa*, Ediția a 3-a, București 2000

Stevenson, Deborah, (2003), *Cities and Urban Cultures*, Maidenhead: Open University Press

Stijweg, Marvin (2007) *Transitional or Traditional: Cities Reflected by their Websites: A Comparative Study on City Identity and Image*. MA thesis, Leiden University

Теодореску Сидониа (2014), *Велики архитекти от Букурещ. Йон Д. Беридеу*, Издателство Времере, Букурещ

Warren, Roland (1972), *The Community in America*, 2d, Chicago: Rand and McNally&Company

*** *Database of Old Architectural Buildings from Vidin District*, Association for Tourism Promotion, Vidin, 2018

****Голямата книга на Крайова*, Издателство Sitech, Крайова, 2007

*** *Румънският издател*, Букурещ nr.73, 287-288

A.N.R., Фонд Министерство на вътрешните работи - Обществено отделение, дело 17/1853, лист 5

Онлайн източник

http://adevarul.ro/locale/craiova/craiova-muzeul-arta-pierdut-21-opere-1_50bd3ed37c42d5a663c8fc2a/index.html

<http://en.vidin.government.bg/094/60-16-16/index.html>

https://archilandia.files.wordpress.com/2013/11/analiz-dejnost-1_en_final.pdf

<http://www.metropolacraiova.ro/continut/uploads/2016/11/Studiu-de-Istorie-Urbana.pdf>

http://bulgariatravel.org/en/object/21/Krepost_Baba_Vida

<https://craiovadeieri.wordpress.com/2017/12/07/vila-lucilla/>

<https://www.case-frumoase.ro/muzeul-regional-al-olteniei/>

<http://ro.scribd.com/doc/210078337/8/FUNC%C5%A2IILE-URBANE>

<http://www.descopera.ro/istorie/15040425-istoria-frumoasei-fortarete-belogradchik-din-bulgaria-in-secolul-xix-a-fost-locul-decapitarii-revolutionarilor-capturati-foto>

https://www.academia.edu/10382561/DEZVOLTAREA_DURABIL%C4%82_A_TURISMULUI

<http://docplayer.net/45651965-Transnational-strategy-for-the-sustainable-territorial-development-of-the-danube-area-with-special-regard-to-tourism-datourway-wp-5-pilot-projects.html>

<http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/studiu-potential-socio-economic-de-dezvoltare-zone-rurale-ver-10.04.2015.pdf>

<http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/studiu-potential-socio-economic-de-dezvoltare-zone-rurale-ver-10.04.2015.pdf>

<http://www.monumenteoltenia.ro/palatul-jean-mihail-craiova/>

<http://vladimirrosulescu-istorie.blogspot.ro/2010/12/craiova-liceul-fratii-buzesti.html>

<http://www.editie.ro/articole/special/istoria-universitatii-din-craiova-fosta-biserica-fost-palat-de-justitie.html>

*** A heritage-friendly cross-border economy in Romania and Bulgaria, p. 13, <http://www.spatial.mdrap.ro/>

Sustainable Tourism as Driving Force for Cultural Heritage Sites Development, Planning, Managing and Monitoring Cultural Heritage Sites in South East Europe, Editors and main authors: Engelbert Ruoss, Loredana Alfarè, in cadrul proiectului CHERPLAN www.cherplan.eu, finantat prin South East Europe Programme

Madalina Berindei, <http://www.dezvoltatorimobiliar.ro/blog/arhitectura/stilul-brancovenesc-primul-stil-romanesc-de-arhitectura>

Rezoluția No. 1 on the cultural heritage as a factor in building Europe, **Fourth European Conference of Ministers responsible for the Cultural Heritage (Helsinki, 30-31 May 1996)**

<http://www.judetuldolj.ro/dolj/servlet/portal?action=ContentAction&actEvent=showRubric&id=monografie> , realizate pe baza lucrării *Județul Dolj- Album Monografic, 1999*

<http://www.regionalprofiles.bg/var/docs/Profiles-2016-EN/26-Vidin-District-ENG.pdf>

http://old.vidin.bg/?page_id=687&lang=en

https://ro.wikipedia.org/wiki/R%C4%83zboiul_de_Independen%C8%9B%C4%83_al_Rom%C3%A2niei

<http://ro.scribd.com/doc/210078337/8/FUNC%C5%A2IILE-URBANE>

<http://zigzagprinromania.com/blog/casa-memoriala-amza-pellea/>

<https://www.agerpres.ro/cultura/2014/09/11/destinatie-romania-palatul-marincu-din-calafat-trista-poveste-a-unei-mari-familii-11-37-49>

<http://ziaruldecalfat.ro/cladirile-vechi-din-orasul-rozelor/>

<http://www.gds.ro/Local/2005-11-19/Scurt+istoric+-+Dabuleni+-+500+de+ani+de+atestare+documentara/>

<https://www.igloo.ro/conacul-otetelisanu/>